KA LUČIĆ (Zambija), ANKA LUKETIĆ (Zair), RAFAELA MIKETINEC (Indija), ZDENKA MIKETINEC (Indija), SILVINA MUŽIĆ (Indija), SOFIJA NOVOTNY (Zair), MONIKA OKRUGIĆ (Zambija), BERNARDA ORZES (Indija), STJEPAN POLGAR (Indija), NIKOLA SARIĆ (Tanzanija), IVANA STAKOR (Indija), EMERIKA ŠUMAK (Indija), EMICA VERLIĆ (Zambija).

NAŠI MISIONARI S MARIJOM U SOLINU (976 – 1976)

DJELOVANJE
DOŽIVLJAJI
MARIJINA ULOGA
PORUKE

NAŠI MISIONARI S GOSPOM U SOLINU

DJELOVANJE

DOŽIVLJAJI

MARIJINA ULOGA

PORUKE NAŠIH MISIONARA

OOOOO

Priredio: Zvonimir Baotić, urednik „Radosne vijesti"
Izdaje: „ Radosna vijest", Sarajevo 1976.

SOLIN – Gospa od Otoka

MALA KNJIŽNICA „RADOSNE VIJESTI"
Knjiga treća
Slog i montaža: Misijska centrala
Izvođač štampe: NIŠP „Oslobođenje" Sarajevo
Za izvođača: Petar Skert

UVOD

Kad ne bi bila živa i dinamična kršćanska vjera u srcima sinova i kćeri našeg naroda, i kad oni ne bi bili sposobni širiti Evanđelje i među drugim narodima, osim u našem hrvatskom, onda bi spominjanje Trinaest stoljeća postojanja krščanstva u Hrvata i veza naših pradjedova sa Svetom stolicom izazivalo tužan osjećaj za starim dobrim vremenima kad je evanđeoska Riječ živjela u srcima Hrvata.

Kod sinova i kćeri hrvatskog naroda Evanđelje ne stoji mrtvo u muzejskoj staklenoj vitrini, nego ono živi u njihovim srcima i ono budi na novi vjerski život sinove ljudske, ne samo u hrvatskom narodu nego i u mnogim nekršćanskim narodima.

Naš je narod u prošlosti imao malen broj sinova i kćeri koji su evangelizirali poganske narode, a misionarili su uglavnom u svom narodu. Danas raste evanđeosko oduševljenje u njihovim srcima i oni sve više misionare i evangeliziraju brojne poganske narode, ne napuštajući nužnu i ustrajnu evangelizaciju svog naroda.

Proslava Tisućugodišnjice svetišta Gospe od Otoka (976-1976), koje podiže u Solinu Majka sirota i udovica, hrvatska kraljica Jelena, pruža nam izvanrednu prigodu da se susretnemo s našim misionarima koji djeluju u prekomorskim zemljama, ne samo među sinovima našeg naroda razasutim po čitavom svijetu, nego i među onom rasutom Božjom djecom koja još nisu upoznala Evanđelje – među poganskim narodima.

Gospu od Otoka posjetit će mnogi naši misionari i misionarke. Da spomenemo samo jednu od njih: Gospi od Otoka u Solin dolazi i majka sirota i udovica koja liječi i evangelizira pogane u Indiji već četrdeset i tri godine – sestra Silvina Mužić.

Gospi od Otoka preporučili su se mnogi naši misionari, pa iako neće prisustvovati proslavi u Solinu, poslali su po uredništvu Radosne vijesti svoje poruke braći u domovini uz naše značajne jubileje i svoje opise djelovanja, doživljaja i Marijine uloge u njihovu životu.

Sve smo to sabrali u jedno, i skupa s njihovim fotografijama objavljujemo u ovoj knjizi.

Majci Božjoj upravljamo ovu molitvu:

Gospo, Ti si bila prva misionarka i majka svih siromaha u našem narodu i u drugim kršćanskim narodima. Blagoslovi naš narod i naše misionare i misionarke da uvijek vjerno nastavljamo Tvoje djelo, i da širimo kraljevstvo Tvoga Sina.

Uredništvo „Radosne vijesti"

NAPOMENA: Jedna kućna pomoćnica iz Sarajeva i jedan misionar iz Tasmanije (banjalučki svećenik Tvrtko Tadić) prije samog tiskanja ove knjige uputili su svoje priloge za tiskarske troškove. Uredništvo im zahvaljuje na ljubavi za ovo monografsko djelo naših misionara.

Uredništvo želi ovom knjigom omogućiti našem narodu da upozna naše misionare i pastoralne radnike u izvanevropskim zemljama, i misionarima da se upoznaju međusobno. Stoga smo na kraju ove knjige donijeli adrese po abecednom redu svih naših misionara i pastoralnih radnika koji djeluju na svim kontinentima, osim Evrope.

Čisti prihod od ove knjige namjenjujemo za misije i misionare.

Uredništvo

INVIOLATA ANIĆ, Kl. Kr. Kristove
misionarka u Australiji

DJELOVANJE

„Pripadam družbi Klanjateljica Krvi Kristove sa sjedištem u Zagrebu. Naša zajednica djeluje u Melburnu od 1968. među Hrvatima, Talijanima i na ovdašnjoj australskoj župi, čijem teritoriju pripadamo".

Sestra Inviolata sa svojim susestrama i dječicom iz vrtića. Melburn, 1974.

PORUKA

„Neka naš narod ne ostavlja domovine, jer je težak život u tuđini. To iskusi svatko tko ovamo dođe, pogotovo prvih godina. Mnogi bi se vratili ali ih ponos sprečeva. Svagdje ima životnih poteškoća, ali se lakše podnose među prijateljima i rodbinom na rodnoj grudi, nego u stranom svijetu, gdje je drugi jezik i običaji i druga kultura. Molimo mnogo da Gospa pomogne pojedincima i zajednicama i da, po Njezinu zagovoru, svi nađu smirenje!"

ILIJA BARIŠIĆ, franjevac
misionar u Zairu

DJELOVANJE

„Točno na blagdan Male Gospe, 8. rujna ove godine, navršavaju se četiri godine mog početničkog misionarskog djelovanja. Svoju rodnu župu Prozor napustio sam 27. kolovoza, a na blagdan Male Gospe, 1972. stigao sam u našu misiju Burhale, u nadbiskupiji Bukavu, u republici Zair.

Skoro svi stanovnici naše misije pripadaju plemenu Baši, a njihov domaći jezik zove se maši. To je pravi urođenički jezik, koji je za svakog stranca itekako tvrd orah. No onom koji vjeruje i ljubi moguće je sve svladati.

„Biti svima sve" - herojski je poklik Pavlova nesebičnog duha ali to ovdje zaista nije lako ostvariti. U ovoj našoj misiji Burhale samo smo nas dvojica svećenika sa oko 30.000 katolika i katekumena razasutnih po bezbrojnim brežuljcima, brdima i visoravnima ovog čarobnog zelenog kraja Ngveše, na udaljenosti od stotinjak kilometara. Zato molim i vas i svu moju rodbinu i prijatelje koji strpljivo očekuju odgovor na svoja pisma, da moju šutnju ne shvatite kao lijenost, bezbrižnost ili zaborav.

„Od 640 katekumena (odraslih pripravnika za krštenje) na krštenje smo pripustili svega 315. To je broj naših odraslih novokrštenika ove godine.

Od Nove godine do danas krstili smo 724 djece. Dakle, od Nove godine pa do danas kršteno je 1039 osoba u našoj župi Burhale. Kako vidite, ova je mlada Crkva zaista u punom cvatu."

Novokrštenik Cigundura Bagolvu je 51.574-i krštenik župe Burhale. Fra Ilija Barišić ga je krstio na Veliku subotu, i krizmao na Duhove ove godine.

Po riječima svetog Marka: „Gospodin je s njima djelovao i potvrđivao Riječ čudesima što su je pratila" - neka Gospodin bude i uvijek ostane s nama i s vama koji radite na širenju Njegova kraljevstva u dušama!"

Fra Ilija Barišić, naš misionar u misiji Burhale u Zairu, s prvim katolikom župe Burhale, Ivanom Nzagabe-om, koji je kršten 4. kolovoza 1921. godine.

DOŽIVLJAJ

„Život pravog misionara zaista nije mozaik zanimljivih i bajoslovnih doživljaja jednog novotara ili turiste, nego poziv da „životom doista evanđeoskim, velikom postojanošću, strpljivošću, dobrotom, iskrenom ljubavlju svjedoči za svoga Gospodina, ako je nužno sve do prolijevanja krvi. Stoga - poručuju nam Oci sa Drugog vatikanskog sabora - mora biti spreman cijeli život čvrsto stajati u svom zvanju, odricati se samoga sebe i svega što je do sada smatrao svojim, postati svima sve" (Ad gentes, 4, 24).

Umjesto opisivanja nekog posebnog doživljaja što u životu misionara nikad ne manjka, naglašavam vam radije da je život misionara, kako ga ja doživljavam, tih, strpljiv i ustrajan rad oko trajnog odgajanja sebe i onih duša kojima me je Gospodin poslao. To je ujedno trajni i najveći doživljaj u mome misionarskom životu.

Polako i ustrajno, uz milost Svevišnjega i dobru volju ljudi, odgajam

naše katehiste - njih oko 120 u župi - novokrštenike i katekumene (pripravnike za krštenje), u nadi i želji da svi budemo sljedbenici jednoga Kralja, djeca jedne Majke i baštinici vječnoga života.

„Biti svima sve" - to je herojski poklik Pavlova nesebičnoga duha. Međutim, usput rečeno, cijele ove godine u našoj misiji Burhale samo smo nas dvojica svećenika, a oko 30.000 katolika i katekumena razasutih po bezbrojnim brežuljcima, brdima i visoravnima ovog čarobnog i jedinstvenog zelenog kraja Ngweshe, na udaljenosti od stotinjak kilometara. Zato vas molim, kao i svoju rodbinu, prijatelje i one koji strpljivo očekuju odgovor na svoja pisma, da moju šutnju ne shvate kao znak lijenosti, bezbrižnosti ili zaborava.

„Biti svima sve" - to ovdje zaista nije lako. Ali, veli sveti Marko: „Gospodin je s njima djelovao i potvrđivao Riječ čudesima što su je pratila". Gospodin neka bude i ostane uvijek s nama i sa svima onima koji rade na proširenju Njegova kraljevstva u dušama."

MARIJINA ULOGA

„Pitate me za Marijinu ulogu u mom misionarskom životu? Zanimljivo je da su Apostoli, Isusovi učenici i Njegovi suvremenici postavljali Isusu bezbrojna pitanja, a nigdje nije zabilježeno da li su ga ikada pitali: koja je uloga Marijina u Njegovu životu i mesijanskom poslanju... Naime, svi su znali: Marija je Majka Isusa, Božjeg Poslanika i Velikog Svećenika. Ona ga je začela, rodila, odgojila, hrabrila, pratila ga u Kanu i na Kalvariju.

Majka se ne odvaja od Ploda svoje utrobe. To je uloga Marijina u mom misionarskom životu. Marija mi je Majka. Ona je Majka svih kršćana, Majka Crkve, Majka svakog Kristova misionara."

PORUKA

„Braći i sestrama u Kristu, okupljenim na Marijanskom svetištu u Solinu na blagdan Male Gospe, poručujem sa svetim Pavlom:

„Učinite potpunom moju radost: budite složni, imajte istu ljubav, isto srce i jednu te istu misao! Ne činite ništa iz sebičnosti ili tašte slave.

Ne gledajte pojedini samo na svoju vlastitu korist nego i na korist drugih "(Fil 2, 2 - 4).

Marija je Majka Crkve, ali i Majka cijelog ljudskog roda. Svi su ljudi stvoreni na sliku i priliku Njezina Sina, pa makar još i ne znali svi za Njegovo i Njezino Ime.

Braću i sestre koje se spremaju za misije ili već siju zrnje Kristove Riječi među poganima, preporučam Bezgrešnoj Majci - Maloj Gospi. Neka nas sve zagovara kod svoga Sina i neka nas trajno uči u školi svoje poniznosti, kako ćemo poput nje naviještati i davati svijetu Krista, i kako ćemo svojim životom potvrđivati ono što propovijedamo. Idemo za tim „da se Isusovu Imenu pokloni svako koljeno... i da svaki jezik prizna - na slavu Boga Oca: Gospodar je Isus Krist" (Fil 2, 10 - 11)."

IVAN BARTOLIĆ, isusovac
misionar u Brazilu

DJELOVANJE

„Moj brat Benjamin, isusovac, misionar je u Brazilu u državi Espirito Santo, još od 1958. Svoje je školovanje završio u Italiji 1957. te je malo zatim otputovao u Espirito Santo, gdje je na raznim mjestima vršio svoju misionarsku službu.

Rođen je u Karojbi, u Istri 1923. godine, i premda je odgojen u Italiji, osjeća se potpuno naš. Bilo bi mi drago da ga uvrstite među naše misionare.

Pozdravlja Vas Ivan Bartolić, župnik. Pazin, 2. kolovoza 1976."

Otac Benjamin Bartolić, misionar u državi Espirito Santo, Brazil.

Napomena uredništva: Ovdje smo iznijeli kratke podatke o misionaru Benjaminu Bartoliću, koje nam je poslao njegov brat Ivan, župnik iz Pazina, ali nismo imali misionareve adrese pa mu nismo mogli poslati Upitni arak koji smo poslali drugim misionarima.

ANTE BATARELO, dijec. svećenik
misionar u Tanzaniji

DJELOVANJE

„Skoro će godina dana otkako sam ostavio naš dragi Jadran i krenuo u Afriku. Stigavši u Tanzaniju, prva tri mjeseca sam ostao na župi sa don Nikolom Sarićem, zatim sam 1. siječnja krenuo u Kipalapalu na učenje swahili jezika. Tamo sam ostao tri mjeseca, pa sam već za Uskrs dobio dekret za kapelana u župi Makambako umjesto don Nikole koji je premješten na župu Matabba. Ta je župa 80 kilometara udaljena odavle gdje se ja nalazim. Put do njega previše je loš pa se viđamo samo na dekanatskim sastancima.

Dosad me zdravlje dobro služi pa se ugodno osjećam na afričkom tlu."

Napomena uredništva: Upitni arak nismo poslali našem mladom misionaru Anti jer smo kasno primili njegovu adresu.

EDIGNA BENIĆ, S. Sv. Križa
misionarka u Indiji

DJELOVANJE

„Ja sam kao neuko seljačko dijete čitala u Glasniku Srca Isusova da postoji neki misijski samostan u Grčkoj na otoku Kreti pa sam se počela spremati u taj samostan. Došla sam u Zagreb, srela jednog oca isusovca u Palmotićevoj ulici i ispripovjedila mu svoje poteškoće u ostvarenju svoga zvanja. Strpljivo me slušao i na koncu me odvratio da ne idem u Grčku nego sestrama Svetog Križa u Đakovo. Poslušala sam ga i 1928. godine pošla sam u Đakovo sestrama. U hrvatskoj provinciji ostala sam još 8 godina, ali sam neprestano molila da me pošalju u misije. To se i ostvarilo 1936. godine i evo već 40 godina radim u misijama. Većinom sam radila u državnim bolnicama i u misijskim apotekama, najviše među bolesnim hindusima i muslimanima".

Sestra Edigna Benić, s. Svetog Križa, misionarka u Indiji.

DOŽIVLJAJ

„Dok sam radila u jednoj državnoj bolnici, bio je tamo jedan Hindus bolničar za vanjske bolesnike. Zamolila sam ga da me svaki puta pozove kad mu donesu dijete ili odraslu osobu na umoru. I bolničar je bio tako marljiv da mi je stotine umiruće djece i odraslih slao da im dam lijek koji će im otvoriti lijepo Nebo.

Jednog dana dođe moj suradnik sav potišten u bolnicu. Upitam ga što mu se dogodilo, a on mi reče da su mu donijeli jedno malo dijete

na umoru, ali ga roditelji nisu htjeli ostaviti u bolnici jer nije bilo nikakve nade u ozdravljenje. Rekao mi je: „Ja sam vas svuda tražio da mu dadnete lijek, ali vas nisam našao"

Rekla sam mu: „Nemoj sada plakati, već dotjeraj bicikl pa ću njime za njima, samo mi reci kojim su pravcem krenuli! Bolničar je ponovo zaplakao i rekao: „Sad je 12 sati i sunce nesnosno peče". Ipak je dovezao bicikl, pa sam požurila za njima. Nakon 30 kilometara puta nađem ih gdje sjede pod jednim stablom. Dijete je bilo u zadnjim trzajima. Kada me ugleda majka djeteta, reče mi plačući: „Majko, tražili smo vas posvuda da nam blagoslovite dijete, ali vas nismo našli".

Ja sam joj odgovorila: „Vi niste našli mene, ali ja sam vas našla".

Tada mi ona reče: „Dajte, blagoslovite ga prije nego što umre".

Rekla sam joj: „Dajte mi malo vode!"

Dala mi je vodu i ja sam krstila njezino dijete. Nakon malo vremena dijete je završilo svoj zemaljski put i pošlo onamo gdje vječno cvate proljeće, gdje nikad ne bije oluja i ne tutnji grmljavina...

Preostalo im je još 40 kilometara puta ali majka toga djeteta bila je presretna što sam joj „blagoslovila" dijete."

MARIJINA ULOGA

„Mi u misijama mnogo putujemo i sav svoj trud i djelovanje preporučujemo dragoj Majci Božjoj koja je majka prvog Misionara na zemlji, Isusa Krista. Mi smo zato pod posebnom njezinom zaštitom."

PORUKA

„Mi u misijama, na putovanjima i u radu uvijek se preporučujemo dragoj Majci Božjoj koja je Majka prvog misionara na zemlji. Mi smo pod njezinom posebnom zaštitom.

Posebno preporučujem svim našim katolicima, a osobito Marijinim štovateljima, molitvu za misije. Potrebna nam je, svakako, i materijalna pomoć, ali se bez molitve ne može ništa postići. Molite da ovaj poganski narod upozna pravoga Boga i da se Njemu jedinome klanja".

ALEKSA BENIGAR, franjevac
misionar u Kini (sada u mirovini, u Rimu)

DJELOVANJE

„Ja sam izvan domovine već od 1927. godine. U Rimu sam položio doktorat 1928. na Orijentalnom papinskom institutu, a koncem kolovoza iste godine otputovao sam u Kinu kamo me je poslao naš otac General, da u pokrajinskom sjemeništu predajem teologiju. Stigao sam u Šangaj 31. listopada, a 8. studenoga u Hankov na ogromnoj rijeci Jang-ce-kjang. Jedan sat hoda izvan grada u Čao-kovu imali smo pokrajinskc sjemenište za dvije državne provincije Hupeh i Hunan. U tom su sjemeništu bili pitomci iz 22 Apostolska vikarijata i Prefekture. Počeo sam predavati u veljači slijedeće godine. Predavao sam dogmatiku i apologetiku. Ostao sam tamo sve do 28. siječnja 1954, kad sam bio protjeran iz Kine. Cijelo to vrijeme radio sam u sjemeništu. Imali smo ondje i centralni samostan za naše kineske franjevačke klerike. Bio sam tamo i za vrijeme Kinesko-japanskoga rata u službi magistra novaka. Moj se rad odvijao najprije u sjemeništu, onda u samostanu. Doživio sam veliku poplavu rijeke Jang-ce-kjang 1931. Preživio sam cio Kinesko-japanski rat sa teškim bombardiranjem, u kojemu je zaglavio naš biskup i jedan kineski svećenik i četiri sestre kanozijanke".

DOŽIVLJAJ

„Uz predavanje u sjemeništu dosta sam često, osobito preko praznika, vodio duhovne vježbe kleru, sjemeništarcima, našim franjevačkim klericima.

Napisao sam knjigu „Liturgia Romana", u dva sveska, koja je imala biti priručnik za Liturgiju, jer knjiga iz Evrope nismo mogli dobivati radi rata. Za vrijeme rata morao sam predavati i liturgiku i ascetiku, a neko vrijeme i moralku, kad su neke od profesora Japanci internirali."

MARIJINA ULOGA

„Pripisujem zagovoru i zaštiti Bezgrešne, kojoj je bio posvećen naš samostan, što nisam stradao ni ja niti itko drugi u našem samostanu za

vrijeme teškog bombardiranja. Naime, naš je samostan bio okružen ogromnim vrtom u koji je palo čak 120 bombi. Kapela je bila pogođena bombom. Samostan je također pogodila bomba. Stan profesora je pogodila bomba, a ostale su pale po vrtu.

Nadalje, pripisujem našoj Nebeskoj Majci dobar katolički i apostolski duh naših franjevačkih, kineskih klerika. Oni su bili uzorni njezinim zagovorom i to se može samo njoj pripisati, mihi autem confusio et contemptus (meni pak pometnja i prezir)."

Otac Aleksa Benigar umirovljeni misionar, sa svojim bivšim novacima. Hongkong, veljača 1954.

PORUKA

„Tko sam ja, da šaljem braći Hrvatima katolicima poruku prigodom Tisućugodišnjice?!
Ostanimo vjerni Kristu pod okriljem nebeske Majke, u uskoj zajednici sa svetim Ocem Papom. Tko se Pape drži neće zabasati.

IGNACIJA BOJANIĆ, dominikanka
misionarka u Kanadi

DJELOVANJE

„Sestre dominikanke kongregacije Svetih Anđela Čuvara, sa Vrhovnom upravom u Korčuli, stigle su 1953. godine u Sherbrooke (Kanada) na ponudu Ordinarija toga mjesta. Odmah su prihvatile njegu dojenčadi i brigu oko odgoja defektne djece od 8 do 18 godina. Stanovnici su Kanađani, katolici, koji govore francuski.

Ustanova ‚Pouponniere Notre Dame de l' Enfant' za njegu dojenčadi, većinom napuštene djece od rođenja do 2 godine, u početku je brojila oko 100 djece, a kasnije je taj broj dnevno bivao sve manji jer su bračni parovi bez djece redovno posvajali malu djecu te im na taj način omogućavali sretnu i sigurnu budućnost. Ima mnogo takve djece koja su brižnim nastojanjem svojih novih roditelja postala vrijedni članovi svoje domovine.

Ustanova ‚Pavillon Rerreault' za umno i fizički zaostalu djecu ima oko 30 djevojčica od 8 do 18 godina. Posebnim odgojnim metodama sestre nastoje da takve djevojčice spreme za životne zadatke.

Ustanova ‚Rezidencija Mont St. Dominique' za njegu staraca i starica broji oko 35 članova. To su većinom osobe od 70 do 90 godina. Sestre svojim nastojanjem pomažu ovim nemoćnim, osamljenim, više puta ojađenim osobama da vedro, veselo i uspješno rješavaju svoje staračke probleme. Prostorije s udobnim konforom, prigodne zabave, društvene igre, gimnastičke vježbe, razna pomagala fiskulturnog karaktera, sve to daje mnogo pomoći i svježine iznemoglim i umornim osobama.

Dnevna Sveta misa i sveta pričest, određeni duhovnik te svagdanje zajedničko moljenje krunice daje mnogo okrepe dušama, tako da starije osobe hrabro snose svoje križeve i s veseljem idu u susret prelazu u vječnost.

Oko 20 sestara s pomoćnim osobljem radi u ove tri ustanove koje su smještene u centru grada na području koje izgleda kao najljepši park. Iako je naš rad posvećen isključivo Kanađanima francuskog jezičnog područja u provinciji Quebec, sretne smo što možemo vrlo često pružiti gostoprimstvo našim hrvatskim iseljenicima koji se k nama rado svraćaju i vrlo ugodno se osjećaju u ovoj oazi kulturnog i duhovnog karaktera. Tu oni osjete komadić svoje domovine kad razgledaju naš Hrvatsko-kanadski muzej."

Sestra njeguje maleno napušteno dijete. Sherbrooke, 12. veljače 1976. god. „Pouponiere".

PORUKA

„Prenosimo se duhom i srcem u središte hrvatske katoličke proslave ‚Tisućuobljetnice prvog hrvatskog Gospina svetišta kraljice Jelene u Solinu' i pratimo naš narod žrtvama i molitvama.

U više navrata, u najtežim prekretnicama i bezizlaznim situacijama našeg teškog misijskog apostolata, osjetile smo neograničenu pomoć Kraljice Svete Krunice po molitvi svete krunice. Stoga kao najveću i najmoćniju poruku svome narodu dovikujemo:

Vratimo se dnevnoj molitvi svete krunice u našim obiteljima i u našim crkvama!

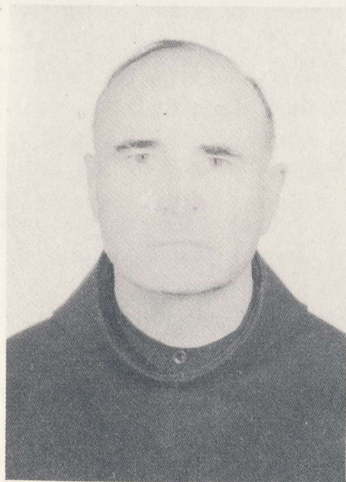
Marija je naša obrana i naš spas. Obratimo se k njoj i molimo je onom živom vjerom kojom ju je častila i naša obljubljena kraljica Jelena. Neka oživi u nama vjera naše kraljice Jelene i njezina ljubav prema bližnjemu i dragoj Nebeskoj Majci Mariji, pa će naš narod osjetiti što znači Marijina pomoć i zaštita."

PAVAO BOLJAT, franjevac
misionar u Brazilu

DJELOVANJE

„Moj pastoralni rad izvan domovine započeo je onim časom kad sam na početku 1947. godine stigao u Argentinu, u Južnu Ameriku. Tu sam radio 8 godina među Hrvatima i među Argentincima. Misijski radeći prošao sam Argentinu od sjevera do juga. Neko vrijeme radio sam u gradu Buenos Airesu, potom sam otišao u Comodoro Rivadavia i tamo sam ostao godinu dana pa se opet vratio u Buenos Aires. Iz Buenos Airesa otišao sam na neko vrijeme u Jujuy, pa se onda vratio u Cordobu. Kratko vrijeme bio sam i u Rio Gallegosu, nedaleko Magellanova zaljeva koji dijeli Ognjenu Zemlju od ostale Argentine.

Nakon 8 godina rada u Argentini, prešao sam u Brazil, i tu se nalazim od 1955. do danas. Radim kako među Hrvatima tako i među Brazilijancima, skoro 30 godina kad se sve skupa sračuna."

Otac Pavao Boljat i njegovi prijatelji Indijanci

DOŽIVLJAJ

„U mom životu bili su mi najzanimljiviji „misijski izleti" među argentinske Indijance na sjeveru, na području Humahuaca blizu bolivijanske granice. Tamo još i danas žive sami Inđijanci na visokom gorju, a većinom se bave uzgojem ovaca, jer nema mogućnosti za zemljoradnju. Tamo se ide samo na konjima. Lako je za sušna vremena, ali kad nenadano padne kiša, eto ti jada. Nabuja li rijeka, nestane svih mostova. Nikada se razborit čovjek neće usuditi poći sam preko bujice. Ali ja sam sreo jednog Indijanca koji sve zna što se može a što se ne može. Njegovi konji također. Veli mi on: „Ne bojte se, oče, konj je vješt, samo se njemu prepustite pa ćemo sretno preći vodu. Natjerajte konja u vodu, malko prignite koljena, skupite noge!"

Učinih kako mi je savjetovao Indijanac, pa ipak noge potonuše u vodu do iznad članaka, ali sretno stigosmo na drugu obalu rijeke.

Tamo negdje u planinama nalazi se kapela. Stigosmo u selo, koje ustvari ne postoji. Dvije tri kolibe i to je sve!

Badnji je dan. Ispovijedam narod koji se već okupio u velikom broju. Ispovijed traje od jutra do mraka, s malim prekidom o podne. Poslije kratkog odmora i pripreme za ophod, krećemo za križem uzduž brda sve naviše dok se naš zastavonoša ne uputi nadesno u polukrugu, pa naniže pred kapelu odakle smo i pošli prije dva sata. Nema tu nikakva puta. Tek se nazirala oputina osvijetljena svijećama koje smo nosili u ophodu. Samo smo malo odahnuli i već je bilo vrijeme za Ponoćku. Sav je narod stigao iz velike udaljenosti, na konju ili pješice. U ophodu nije nikomu bilo teško, i nitko nije osjećao umor."

MARIJINA ULOGA

„Svima nam je dobro poznato da se po Mariji dolazi k Isusu. Njega smo primili od Marije u Betlehemu, Marija ga je potakla da učini prvo čudo u Kani Galilejskoj, Marija ga je izbliza pratila na Kalvariju i prikazala svojemu i našemu nebeskom Ocu za otkup naših grijeha. Marija s apostolima sačinjava prvu Crkvu u Jeruzalemu. Dakle, Isus i Marija uvijek zajedno. Tako treba i u naviještanju Blage vijesti uz Isusa uvijek isticati Mariju. Povijest nam jasno govori o ogromnoj Marijinoj ulozi kroz vjekove u tom pogledu. Dosta je sjetiti se Marijina svetišta Gospe od Otoka, koje je podigla hrvatska kraljica Jelena 976. godine i drugih Marijinih svetišta širom svijeta, pa da nam odmah bude jasno koja je Marijina uloga u našem životu i djelovanju."

P O R U K A

„Dragi moj hrvatski narode, neka ti povijest bude učiteljica života. A što nas uči povijest? Prije Krista, među poganima vladao je mentalitet i praksa: Homo homini lupus - čovjek je čovjeku vuk. Iz toga je logično slijedilo: ubij ga, ako nećeš on će tebe razderati. Ove ideje ne trebamo dalje razvijati jer je iz toga već svakome jasno što po tome slijedi: kaos.

A došao je Krist i on je rekao: ne, djeco moja, nije to tako, nije čovjek čovjeku vuk nego je čovjek čovjeku brat. Vi ste svi djeca jednoga Oca, Nebeskoga Oca, a međusobno braća pa se trebate ljubiti kao braća. Ovo je moja zapovijed: da se ljubite međusobno. Ljubite se kao što sam ja vas ljubio, a ja sam vas ljubio sve do smrti... Ako smo, dakle, svi braća i imamo jednog zajedničkog oca, Boga, onda je naša dužnost ljubiti Boga iznad svega a svoje bližnje kao same sebe.

Tu su vjeru, tu nauku primili naši pređi, ima tome već preko 1000 godina i predali je nama na čuvanje i na izvršivanje.

Naša je hrvatska kraljica Jelena svečano posvjedočila da je prigrlila tu vjeru kad je podigla crkvu Gospi od Otoka u Solinu. Slijedimo Jelenu u vjernosti Kristu i Mariji! To će biti razlog tvoje bolje budućnosti jer i nas veliki pjesnik veli: Samo narod koji mrtve štuje, na prošlosti budućnost si snuje!"

KERUBINA CVELBAR, milosrdnica
misionarka u Urugvaju

D J E L O V A N J E

„Djelujem u Južnoj Americi od 1937. godine i to najviše među ovdašnjim narodom, a ima tu i stranaca raznih narodnosti, vjera i shvaćanja.

Budući da službujem u zdravstvenim ustanovama, poslije svoje drage odgovornosti na poslu, posvećujem se poučavanju kršćanskog nauka i pripravljanju naše braće u Kristu za dostojno primanje svetih sakramenata. Doživjela sam premnogo Božje pomoći u svakom pogledu i u najvećim potrebama ruka Božja bila mi je blizu. Naša draga Nebeska Majka uvijek mi je bila prva i posebna voditeljica. Pod njezinom sam zaštitom ostavila svoju milu domovinu i pošla u daleki svijet za spasavanje duša."

Sestra Kerubina Cvelbar (uz dva dječačića) i sestra Vera Vinceković sa članovima građevinskog odbora za izgradnju novog dječjeg doma.

D O Ž I V L J A J - M A R I J I N A U L O G A

„Navodim vam dva događaja: jedan je čovjek u prometnoj nesreći zadobio smrtonosni udarac u glavu. Liječnik je izjavio da će brzo umrijeti i da neće dočekati slijedeće jutro. Ožalošćena i očajna obitelj

ovog teškog ranjenika i sve sestre naše male zajednice pošle su u kapelicu da vruće mole pred kipom Bezgriješne. Na bolesnika smo stavile čudotvornu Gospinu medaljicu. Bolesnik je proveo cijelu noć u nesvijesti i u smrtnoj borbi, bez pulsa i bez života, a osvanuo je zdrav i bez posljedica.

Drugi slučaj: jedan bolesnik trpio je od teške i neizlječive bolesti. U obitelji je vladala velika žalost. Najviše je trpjela gospođa i kćerkica. One su od nas sestara tražile utjehu. S velikim pouzdanjem sve su sestre zajedno s njegovom obitelji počele devetnicu dragoj Bezgriješnoj Majci. I ovom smo bolesniku dale čudotvornu medaljicu prečiste Djevice. Predobrostiva Majčica hitno je uslišala vruće molbe i bolesnik je brzo i sasvim ozdravio."

PORUKA

„Pozdravljam sve Marijine štovatelje okupljene oko njezina oltara u Solinu na dražesni blagdan Male Gospe. Neka svi nju ljube i štuju kao dostojni sinovi, a posebno cvijet mladosti - naša draga omladina."

ILIJA DILBER, isusovac
misionar u Zambiji

DJELOVANJE

„U Zambiju sam došao 1967. godine. Radim ovdje među dragom crnom afričkom braćom koji trebaju i prihvaćaju našu pomoć. U Zambiji su širom otvorena vrata širenju Evanđelja riječju i djelom."

Brat Ilija Dilber, DI, misionar u Zambiji

DOŽIVLJAJ

„Budući da sam našao ono za čim je čeznula moja duša i moje srce, misijsko polje djelovanja na širenju Božjeg kraljevstva, moj je život ovdje u misijama pun radosti i optimizma iako je okićen križevima i križićima. Teško mi je ovdje iznijeti jedan doživljaj jer je moj rad u misijama jedan veliki radosni doživljaj. Radost mi daje Onaj kome služim i On daje da mi život ovdje u misijama bude koristan i radostan.

Eto to je što vam mogu reći. Ako želite više saznati o mojim doživljajima, nabavite od mog brata Stjepana moje dvije brošurice: „Moji zambijski doživljaji", 1974, i „Iz mog misijskog dnevnika", 1976."

MARIJINA ULOGA

„Svakodnevno osjećam ulogu Nebeske Majke u svom misijskom radu, a posebno osjećam njezinu Majčinsku zaštitu na svojim mnogim putovanjima po misijskim područjima."

PORUKA

„Tko sam ja da šaljem poruku braći u domovini okupljenoj oko Gospina svetišta u Solinu, na blagdan Male Gospe u svetoj Marijanskoj godini??? Nemam ja poruke, nego molbu dragoj Gospi da blagoslovi sve njene štovatelje, a posebno naše drage prijatelje i suradnike misija! Daj nam, draga Gospo, novih misionara da dođu širiti Kraljevstvo Božje ovdje u Africi! Pošalji nam Afrikanaca - Zambijaca, mladića i djevojaka koji će se posvetiti službi Tvoga Sina!"

KARLO DOBOŠIĆ, franjevac
misionar u Venecueli

DJELOVANJE

„Ako mi dopustite, da vam se predstavim. Moja je sadašnja župa San Francisco. Tu sam od 1959. godine kad sam došao iz Guatire, gdje sam bio kapelan oca Marijana Marijančića više od godinu dana. Narod je ovdje vrlo jednostavan i pobožan, osim nekih iznimaka."

Crkva u San Franciscu i naš misionar fra Karlo Dobošić

DOŽIVLJAJ

„Prošle godine u kolovozu (1975) bio je predviđen moj premještaj, ali sve je ostalo po starom. Kad sam vidio da me narod iskreno želi zadržati kod sebe, iako sam samo stranac, nisam poduzeo ništa protiv njihove volje..."

MARIJINA ULOGA

„Moja župa graniči sa župom u kojoj je Marijino svetište „La Chiquinquira de aregue". Marijin utjecaj je svestran. Ista vjera, isti žar kao

u našem hrvatskom svetištu Marija Bistrica, gdje je počeo moj novi život u sedmoj godini mog života. Gloria al Senor."

PORUKA

„Moja poruka braći je i Marijina: „Hagan todo lo que el les mande" (Iv 2, 5-6), što znači: Što vam god rekne (Isus), učinite!

Čestitam vam svima u domovini našu katoličku i marijansku tisućugodišnjicu. Gloria Al Segnor!!!. Aleluya!!!"

EMILIJA DODIG, Kl. Kr. Kristove
IVANKA RUKAVINA, Kl. Kr. Kristove
misionarke u Australiji

DJELOVANJE

„Djelujemo među Hrvatima u Australiji (Adelaide), a pripadamo družbi sestara Klanjateljica Krvi Kristove. Ovdje smo od 22. prosinca 1973. god. Posjećujemo naše obitelji, pohađamo bolesnike po bolnicama i kućama, vodimo crkveni zbor, držimo pouku iz vjeronauka, podučavamo mladež u hrvatskom jeziku, glazbi i ručnom radu".

Sestre Ivanka i Emilija na izletu s djecom.

DOŽIVLJAJ

„Obitelj Šoša izgubila je u saobraćajnoj nesreći sedamnaestgodišnjeg sina Viktora, a tri mjeseca kasnije teško je stradao i njegov mlađi brat petnaestgodišnji Tony, zadobivši teški udarac u glavu. Dok je bo-

ravio u bolnici bio je onesviješten 26 dana. Za Tonyjevo ozdravljenje molili smo pouzdano krunicu s roditeljima, s našim dušobrižnikom, rodbinom i prijateljima. Na veliku radost svih nas Tony je nakon mjesec i po dana izišao iz bolnice pa sada sretna obitelj ima u svojoj sredini sina koji ne nosi nikakvih posljedica teške prometne nesreće. "

MARIJINA ULOGA

„Svi smo uvjereni da je mali Tony primio milost ozdravljenja po zagovoru Majke Božje. Vjerujemo da nas Marija pomaže osobito u svim našim duhovnim potrebama kad god joj se uteknemo za pomoć."

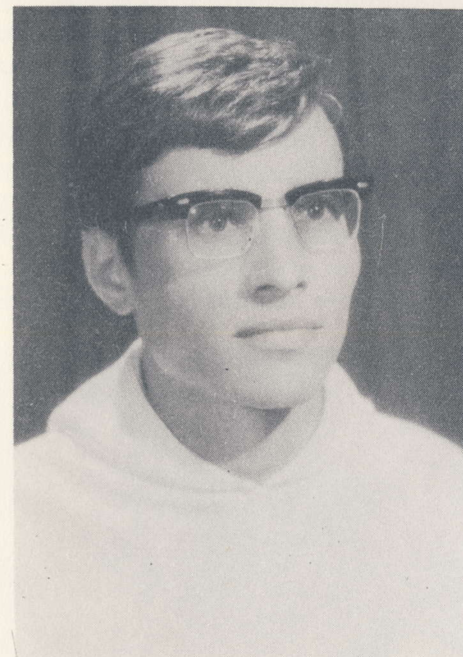
PORUKA

„Poručujemo braći u domovini okupljenoj uz Marijansko svetište u Solinu da se žarko mole nebeskoj Majci za sve nas koji se nalazimo razasuti diljem svijeta, da se jednoga dana njezinim zagovorom vratimo u svoju domovinu".

KARLO ČAVAR, dominikanac
misionar u Boliviji

DJELOVANJE

„Radim sedmu godinu u Boliviji među Bolivijancima."

DOŽIVLJAJ

„Od značajnijih misijskih doživljaja mogao bih nabrojiti više njih u ovo korizmeno vrijeme. Kad god pođem u koje selo, pa ostanem tamo 3 - 4 tjedna, i živim, a ne samo pogledam, život i bijedu tih ljudi, uvijek se ponovno toga sjećam i nikada više ne zaboravljam."

MARIJINA ULOGA

„U jednoj zemlji kao što je Bolivija, posebno po selima gdje radim

daleko od buke strojeva i tvorničkih dimnjaka, nije teško osjetiti snažni utjecaj Bogorodice. Mogu reći da se osjeti posebni utjecaj Gospin kad god se ispovijeda bilo koji bolesnik ili starija osoba na bilo kojoj udaljenosti."

PORUKA

„Braći u domovini, okupljenoj uz Marijansko svetište u Solinu na blagdan Male Gospe u Svetoj Marijanskoj godini na Tisućuobljetnicu Crkve u našem hrvatskom narodu, poručio bih samo to da imaju puno povjerenje u Mariju jer je Majka Svemogućega, i da se Bogorodica ne razočara u svojim štovateljima."

MIRJAM EREGA, Kći Križa
misionarka u Zairu

DJELOVANJE

Napomena uredništva: „Radosna vijest" br. 3/76. donijela je kratki izvještaj jednog očevica koji je prisustvovao proslavi 30-godišnjeg misijskog rada liječnice i naše misionarke Mirjam Erega u Zairu. Ovdje donosimo taj izvještaj:

„Zanimat će vas vijest o „Danu zahvalnosti" što su ga priredili ljudi iz Malembe u čast sestri Mirjam. Sestra Mirjam je navršila 30 godina misijskog djelovanja i ujedno 30 godina liječničke službe u Malembi. Ona ne voli nikakve manifestacije pa je sve bilo pripravljeno u najvećoj tajnosti. Jedne nedjelje došla su po nju dva crnčića obučeni kao anđeli i odveli je u župnu crkvu. Za vrijeme koncelebrirane Svete mise vlč. Irenej, domaći svećenik, istaknuo je sav zaslužni rad sestre Mirjam u bolnici, u leprozariju, u rodilištu i u sirotištu. Sestra Mirjam žrtvu-

je se u službi najbjednijih dugi niz godina, bez ijednog dana odmora. Otkako je došla u Malembu, nije nikada napustila rad pa i onda kad su svi misionari i misionarke morali napustiti misije da spase svoje živote. Ona je kao jedini liječnik u cijeloj ovoj pokrajini smatrala svojom svetom dužnošću da ostane na svom radnom mjestu unatoč opasnosti po život. Za vrijeme petogodišnje bune ona je ostala sa sestrom Marijom Gastonija (medicinskom sestrom) da liječi teške ranjenike. Zato su joj ljudi zahvalni i to žele iskazati svome „muganga" (liječniku) ovim „Danom zahvalnosti".

Poslije Svete mise slijedio je bogat program igara u čast sestre Mirjam. Na slici je vidimo u času kad joj donose darove, među kojima je figura koju je izradio afrički umjetnik, a prikazuje sestru Mirjam kako daje injekciju jednom bolesniku. Sestra Mirjam „se divi" svom portretu.

Malemba, 27. 12. 1975.

Pozdravlja vas očevidac nesvakidašnje proslave."

LIBERIJA FILIPOVIĆ, služ. Malog Isusa
misionarka u Kanadi

DJELOVANJE

Napomena uredništva: O sestri Liberiji Filipović, koja radi skupa sa sestrom Ligorijom Mateljan, vidi pod prezimenom Mateljan!

BENEDIKT FOSTAČ, isusovac
misionar u Zambiji

DJELOVANJE

„Prošlo je 10 godina otkako se nalazim u misijama u Zambiji. Svjedok sam onoga što je bilo prije 10 godina i što je i kako je sada. O porastu broja vjernika može se reći da se ispunjuju Kristove riječi kad je rekao da je Kraljevstvo nebesko kao gorušično zrno koje je tako maleno, a onda naraste drvo i pruži grane da se ptice nebeske mogu odmarati.

Često sudjelujem kod krizmanja djece i vidim mnogo više odraslih krizmanika jer je mnogo obraćenika koji prelaze na Kristovu stranu i tako povećavaju Njegovo kraljevstvo.

Već je dvije godine otkad sam prestao puno putovati. Naime, mi smo vodili 62 škole i brinuli se za njih, pa sam svaki mjesec obilazio učitelje, nosio im plaću, brašno, šećer, so i sve školske potrepštine. Tako sam mogao upoznati Afriku jer su te škole razasute na sve strane, neke čak udaljene i po 250 kilometara."

DOŽIVLJAJ

„U pustim mjestima gdje su prevladavali lavovi i slonovi, susretao sam se više puta s tim „dobročiniteljima".

U kišno doba u tim predjelima trava je tako visoka da je teško i slona zapaziti. Jednom umalo da nisam nagazio autom na lava koji se probudio i zijevnuo, a onda se mirno povukao dublje u šikaru da i dalje spava. Dva puta sam sreo slona, jednom na 40 koraka udaljenosti. Bilo nas je sedmorica u autu. Suputnici su se dobro prepali. Ja slona mirno pozdravim a on, valjda prepoznavši da sam prijatelj životinja, ni repom ne mahnu. I tako se sve dobro završi."

MARIJINA ULOGA

„Što se mene tiče, bez Marije bio bih velika sirota. Ona mi je bila uvijek u pomoći, tijekom cijelog mog života, a ne samo u misijama. Kad sam se nalazio bilo u maloj bilo u velikoj nevolji, uvijek sam tražio pomoć Nebeske Majke, i upravo iznenada stvar bi se tako uredila da sam mogao osjetiti: tu je bila ruka Nebeske Majke, pa bih iz zahvalnosti toga dana izmolio više krunica."

Brat Benedikt Fostač, uz lusačkog nadbiskupa Milinga, prigodom posvete crkve u Lusaki (Zambija).

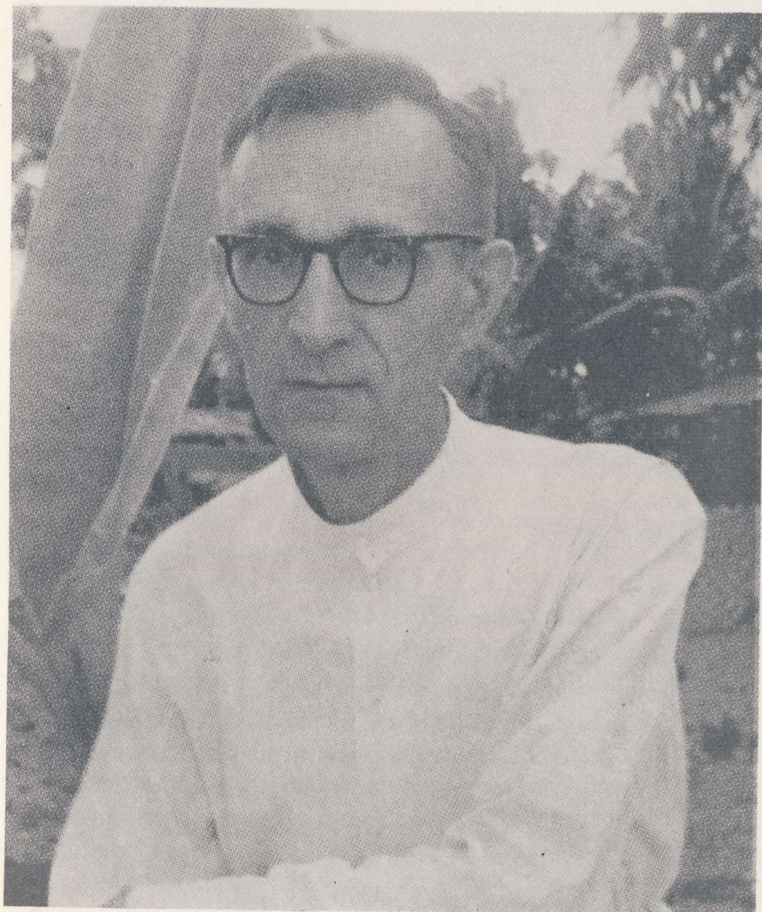
PORUKA

„Pitate me što bih želio poručiti dragoj braći u domovini, okupljenoj uz Marijansko svetište u Solinu o blagdanu Male Gospe. Evo imam veliku poruku, a to je, da svi štovatelji drage Gospe mole, da puno mole i da nešto učine, da se prestane ružnom psovkom vrijeđati i pogrđivati dragu Gospu koja nam čini samo dobro i zagovara nas grešnike. Već sam godinama izvan domovine i nigdje ne čujem strašne psovke, pa ne znam kako bih to podnosio kad bih se vratio u domovinu. Štujmo i ljubimo Gospu jer na rastanku s ovim svijetom ona nam može najviše pomoći. Meni nije moguće prisustvovati slavlju u Solinu, ali moja radost nije ništa umanjena, jer znam da će se sav naš narod obradovati."

ANTE GABRIĆ, isusovac
misionar u Indiji

DJELOVANJE

„Došao sam u Indiju 1938. godine. Ovo je tridesetosma godina otkako sam stigao u Bengaliju u deltu rijeke Gangesa".

Otac Ante Gabrić, DI, misionar u Indiji.

DOŽIVLJAJ

„Već sam duge dane po selima. Božić se približava. Srca, te žive jaslice, valja pripraviti za Njegov dolazak. Mene Advent uvijek tako privlači: ta vječna čežnja za „Onim koji ima doći".

U selu Gosabi pohodio sam najprije bolesnike. I njima treba donijeti radost Božića.

Najviše trpi Dukhe Bor. Bolesna mu je cijela obitelj. On i sin mu imaju tifus. Mali Josip Šanto sama je kost i koža. Imao sam nešto keksa u torbi pa sam ga izvadio za njega. Sa mnom je došla grupa dječice iz sela da se pomolimo za Josipa. Josip gledajući na njih, onako od srca i po djetinju reče mi: „Oče, ja ću dati svima po jedan keks".

Kako je Bog velik u ovim malim srcima! Istrošeno je tu tijelo, no veliko i krasno srce.

I dao je svakom po jedan keks, -keks i onaj krasni dječji osmijeh. A htio je i mene počastiti. Jedva se mogao micati. Zovne majku: „Ma, (majko)! Daj ti pomuzi našu kravu, i ja ću dati čašicu mlijeka našem ocu!"

Bio sam uistinu ganut tom divnom djetinjom pažnjom. Iako ima dosta križeva i poteškoća u našem svećeničkom životu, ima i sreće, neopisive sreće i radosti. Čašica mlijeka u drhtavim ručicama malog Josipa, onaj njegov pogled, duboki pogled dječjih očiju: kakav je to divan adventski dar, kako krasna priprava za Božić!

Eto, i ja svima vama tu sreću želim od Malog Isusa zajedno s malim Josipom i svom našom siročadi - uz čašicu mlijeka i uz izraze naše duboke zahvalnosti i ljubavi.

Morapai, Božić, 1970.

Vaš otac Ante"

(Preuzeto iz knjige „Životni put jednog misionara", II dio, str. 316)

MARIJINA ULOGA

„Od djetinjstva, u sjemeništu preko „Marijine kongregacije" i „Misijske sekcije", kroz redovnički život, pa od dana ređenja na njezin blagdan Prikazanja u hramu, ona mi je bila i ostat će mi do smrti MAJKA mog svećeničkog i misijskog rada."

PORUKA

„Bez Marije ne mogu zamisliti ovaj rad davanja Isusa neumrlim dušama i duša Isusu. Ona je to počela na Božić kao prva i najveća misionarka, a nastavila kroz Njegov javni život sve do Kalvarije i do onih prvih Duhova. Majka nove Crkve nastavlja svoj misijski rad preko tisuća misionara.

Njoj se dnevno molim i tu molitvu svima i svakome preporučujem. Osobito preporučujem da se moli javno i zajednički „Pozdrav Gospin" gdje god se nađemo i čujemo da zvono zazvoni. Preporučujem i krunicu i zavjete Gospi i ovdje i svima u dragoj domovini. Vratimo Majku u naše živote i u naše domove. Ona neće biti sama: donijet će nam Isusa i s Njim novi život i novu sreću dragom hrvatskom narodu".

VENDELIN GRUBER, isusovac
misionar u Brazilu

DJELOVANJE

„Radim 12 godina među Brazilijancima i među Indijancima plemena Guarani. Moj se rad sastoji u davanju duhovnih vježbi za „lideres" u župama, i u vođenju tečajeva za odgovorne osobe u pojedinim misijskih postajama. Tako sam prošao više stotina takvih zajednica".

Članovi tečaja „Kršćanske obitelji" u mjestu Santa Catarina. Otac Vendelin Gruber, DI, stoji desno (u talaru).

DOŽIVLJAJ-MARIJINA ULOGA

„Jedna od mojih najvažnijih tema propovijedi jest uvijek ponovno oduševljavanje za molitvu svete krunice u obiteljima. U tom smislu organiziram hodočašća u svetišta Naše Gospe po južnim državama Brazila (Rio Grande, S. Catarina i Parana). To je područje tri puta veće od Jugoslavije. Svaki moj doživljaj vezan je uz milosti koje mi Bog daje po Mariji, dok širim pobožnost prema njoj."

PORUKA

„Tko Mariju ljubi, taj se ne gubi. U apokaliptičkoj borbi, koju kršćanstvo ovih dana proživljava, možemo se spasiti jedino ako posegnemo za darom koji nam je Gospa pružila u Fatimi, a to je krunica - škola vjere".

SILVESTRA HANŽEL, milosrdnica
misionarka u Južnoj Americi

DJELOVANJE

„Djelujem već 39 godina u odgojnim zavodima naše družbe u Argentini, Urugvaju i Paragvaju."

DOŽIVLJAJ

„Najvažniji doživljaj bio je početak našeg rada u San Ignaciju, gradiću u prostranoj paragvajskoj pokrajini Misiones, gdje smo uložili mnogo žrtava, molitve i rada.

Došavši pred 34 godine u to mjesto, nadosmo samo tri svećenika u čitavoj pokrajini. Bilo nam je jasno da treba zasukati rukave i krčiti, ne samo šikaru na zemljištu koje nam je darovala gradska općina za školski zavod, nego još veću šikaru loših navika i poroka što su se uvriježili u dušama radi pomanjkanja duhovnih pastira. Uza sve to bilo je dobrih građana koji su nam odmah gradili zavod, a mi smo se dale na molitvenu kampanju za svećenička i redovnička zvanja s djecom koju smo skupljali u jednoj unajmljenoj kući. Same smo se stisnule u jednoj zapuštenoj kućici. Bile smo 4 sestre. Dok su jedne obilazile na konju udaljena naselja, da utiru puteve milosti, druge su krčile šikaru da se oslobode opasnih gmazova i pravile opeku da se pospješi gradnja zavoda. Napatili smo se i gladu. Bilo je dana kad nismo imale ni korice kruha ali smo skrivale glad jedna pred drugom da se ne naoblači vedro nebo dobre volje i pouzdanja u Providnost. I Providnost je nagradila naše pouzdanje i blagoslovila naše napore. Prva dobra zvanja u našoj provinciji dobili smo iz San Ignacija i okoline. Božje sjeme je našlo plodno tlo u dušama. Sredili smo više brakova koji se nisu držali Božjeg zakona.

Tijekom vremena umnožio se broj svećenika i ostalih pastoralnih radnika. Ima i svećeničkih i redovničkih zvanja. Područje Misiones ima danas i svoga biskupa."

MARIJINA ULOGA

„Marijinu pomoć i utjecaj osjetila sam napose u Urugvaju gdje sam djecu poučavala pod krošnjama narandži, jer nije bilo prikladnijeg mjesta."

KAZIMIRA HORVATIN, Kći Križa
misionarka u Indiji

DJELOVANJE

„Imamo ovdje na brizi školu na engleskom jeziku sa više od 300 djece, i školu na nepalskom jeziku s 900 djece koja idu svojim kućama svaki dan. Držimo ovdje i sirotište. Tu nam je i novicijat. Nedavno su nas posjetile dvije sestre Majke Terezije među kojima je bila i sestra koja joj se prva pridružila."

DOŽIVLJAJ-MARIJINA ULOGA

„Ovdje je jedan čovjek poganin bio sasvim uzet, nije se mogao kretati. Netko mu je preporučio da traži pomoć od naše Gospe Lurdske. On je to i učinio pa je ozdravio premda je nekršćanin. Sada svako jutro dolazi do špilje da moli i da stavi Gospi u ruke cvijeće, vijenac oko vrata ili krunu od cvijeća na glavu. Kad sam to pričala nekim praljama rublja za školsku djecu, koje su odreda nekršćanke, rekoše mi: „I mi pozdravljamo Mariju kad god prođemo kraj njenog kipa".

I ovaj siromašni svijet shvaća ulogu Marijinu u ljudskom životu."

PORUKA

„Pred nekoliko godina čitali smo u Glasu koncila o onim selima što su bez svećenika jer nisu htjeli biskupijske svećenike kad su franjevci bili premješteni. Bilo bi mi milo čuti da se to smirilo. Toliko sam se molila za to. Mi ćemo se moliti za sve vas u domovini a posebno za svu mladež da bude sasvim Kristova i kod nas i ovdje.

Hvala vam za sve i molite se za nas."

NOEMA JEVAK, franjevka
misionarka u Paragvaju

DJELOVANJE

„Rodom sam iz Slavonije. U Južnoj Americi radim 39 godina. U Urugvaju sam djelovala 23 godine. Odgoj djevojčica u zavodu „Consejo del Niño" nije bio lak ali je bio uspješan. Od 1960. godine radila sam u bolnici Crvenog križa u Asuncionu, u Paragvaju. Od veljače ove godine (1976) nalazim se u Rozariju, u Argentini. Radim zajedno sa sestrom Rikardom u Institutu gdje imamo 50 studentica".

Djeca iz indijanskog plemena Čalupe, sa sestrom Noemom u Misiji svetog Leonarda.

PORUKA

„U Južnoj Americi puno poštuju Majku Božju. O proslavi Majke Božje Solinske pratit ćemo vas u duhu. Neka vas Majka Božja blagoslovi i neka nam svima isprosi mir".

K A R L O K A I Ć, franjevac
misionar u Filipinima

DJELOVANJE

Napomena uredništva: Retke koji slijede, dobili smo od fra Karlova rođaka Tvrtka Tadića, svećenika banjalučke dijeceze, koji je sada u Tasmaniji.

„Moj je rođak bio misijsko zvanje od početka, ali su mu njegovi poglavari govorili da je tu njegova misija i da su misije kod kuće. Listajući Regulu pronašao je da mu nitko ne može stati na put, ako ima misijsko zvanje. Svi su mu se rugali, a Bonaventura Duda se s njim kladio da od njegovih misija neće biti ništa. Pa ipak General reda ga je u pismu oslovio sa „Dragi sine" i obećao mu da će ga poslati u Japan ili u koju drugu zemlju za profesora, jer je za to kvalificiran. U Rimu je izborio vizu i u Filipine stiže 1964. godine. Sada predaje na franjevačkom i biskupijskom sjemeništu filozofiju i brine se za jednu župu na kojoj ima 16.000 učenika na vjeronauku. Naučio je domaći jezik i bori se za njega protiv anglo-amerikanizma.

Svojim odlaskom u misije izazvao je burne komentare i protivljenja. Bio je jedan od prvih misionara koji su poslije rata pošli u misije. Budući da smo rođaci i meni su filozofiju filozofirali i teze razvijali govoreći da bi više Crkvi koristio i bio uposlen da je ostao kod kuće."

DOŽIVLJAJ

Napomena uredništva: Ovaj doživljaj donosimo prema pismu oca Karla Kaića pisanom 4. siječnja 1974. njegovu rođaku vlč. Tvrtku Tadiću:

„Mnoštvo darova iz domovine omogućilo mi je pružiti radost mnogima, pa sam od srca zahvalan svima koji su se žrtvovali. Oko 16.000 školske djece kojima darovi dobrih ljudi omogućuju redoviti vjeronauk, rado i redovito mole za dobročinitelje.

Mjesec dana iza povratka u Manilu kardinal Santos je počeo osjećati poteškoće sa srcem. Jedne večeri za vrijeme moljenja krunice, koju radio Veritas dnevno prenosi iz njegove rezidencije, doživio je srčani napad. Prevezen je u najbliži sanatorij gdje je ostao oko tri tjedna. Kad se malo oporavio prešao je u bolnicu koju su osnovali franjevci pa

je njemu predali. Redovito sam ga posjećivao na povratku iz Tagajtay Cityja. Prolazim, naime, pokraj te bolnice. Uspio mi je reći da Trenka, što mu ga donesoh iz domovine, nije otvorio jer je htio počastiti neke očekivane goste, no Gavrilovićku je naveliko hvalio. Bio mu je paraliziran dio lica, lijeva ruka i noga. Kad mu se stanje pogoršalo i kad je izgubio svijest jedan me je monsinjor zamolio da preko noći spavam u bolnici, te se s njim i s još jednim monsinjorom izmjenjujem u bdjenju uz njegov krevet. Na Filipinima je običaj da rodbina uvijek bdije uz bolesnika u bolnici. Njegove dvije sestre i nas tri svećenika provedosmo tako preko mjesec dana svaku večer u bolnici. Sestre su, zapravo, bile uz njega i danju i noću a ostala rodbina, svećenici i prijatelji danju. Po prijelazu u bolnicu „San Juan de Dios" kardinal je pao u komu. Jedne večeri kad sam ušao u njegovu sobu, 15 doktora pokušavalo mu je spasiti život. No on je definitivno umirao. Zajednički smo mu dali apsoluciju i Sveto ulje. Na ekranu se vidjelo da je prestalo srce raditi i da kardinal ne diše. Kardinal je prema kliničkoj terminologiji umro. Ali doktori su nastavili s umjetnim disanjem, prenijeli ga u salu za operacije i odlučili operirati na mozgu. Slike su pokazivale izljev krvi na gornjoj desnoj strani. Nakon jednosatne pripreme dr Reyes, specijalista za takve operacije, otvorio je „motornim cirkularom" krug na lubanji, i čim je odstranio koštani „poklopac", srce je proradilo i kardinal je opet počeo disati bez aparata za umjetno disanje. Iskoristio sam priliku da i to vidim jer su nama svećenicima dozvolili da u dezinficiranim odijelima i maskama iz najneposrednije blizine promatramo rad u samoj sali. Operacija je trajala punih 6 sati i upravo je nevjerojatno što sam vidio. Doktor je sigurno zaslužio priznanje i znao je što radi. Čudio sam se vještini kojom je prao mozak i odstranjivao krv ispod moždane opne te šivao natrag otvorene dijelove. Na kraju je potapšao lubanju i rekao kolegama: „Sad je pacijent vaš!" Nakon nekoliko dana pakazali su se znaci da je operacija uspjela: nestala je paraliza lica, ruke i noge. Nakon dva tjedna kardinal je počeo pokazivati prve znake svijesti. Kad su mu glasno naredili da pomakne ruku on je to učinio, a sestre kažu da je na poziv i oči otvarao. Vidio sam ga nekoliko puta po noći kako gleda po stropu kao da nešto očima traži. Kad mu je bolničarka rekla da je vrijeme spavanja on je zaista zatvorio oči. No sve je to po mom mišljenju bilo kao u polusnu, nešto između hipnoze i automatizma, bez prave svijesti. Tako je to išlo dan za danom u očekivanju povratka k svijesti - mjesec dana. Mnogo puta sam dolazio mokar kao miš jer za filipinske kišne sezone nikakva kabanica ne može odoljeti.

Naš misionar fra Karlo Kaić sa svojim „prijateljem" Gordisom. Filipini, 1967.

Naravno da su se svi zgražali što po takvu vremenu idem motorom i čudili se što se ne može rezervirati kola za jednog redovnika koji toliko putuje. Uvjeravao sam prijatelje da kod mojih postoji nesumnjiva dobra volja da se taj problem riješi baš kako bi oni željeli, no ja ipak radije upotrebljavam motor, jer bih autom trebao skoro trostruko više vremena zbog nevjerojatnog prometa u Manili. Naši su definitori zaista ozbiljno raspravljali da moramo kupiti nova kola - kad budemo imali novaca. I šta se dogodi! Jedne večeri bilo je zaista gadno nevrijeme. Vjetar me je lamatao lijevo i desno, a kiša lijeva kao iz kabla. Kako je bio mrak i ulica puna vode vozio sam „puževim korakom", ali nisam mogao vidjeti jednu rupetinu. Naravno, kad sam „aterirao" u rupu izgubio sam ravnotežu i prevrnuo se na lijevu stranu. Čizme su mi se napunile vodom, no završilo se to tako nevino da sam se smijao svojoj nespretnosti ne zadržavši ravnotežu jednostavno spuštanjem nogu na zemlju, nego sam dopustio da se prevalim. Kad su moji prijatelji u bolnici čuli klokotanje vode u mojim čizmama i vidjeli da sam

posve mokar, nisu me pustiti na miru dok im nisam sve ispričao. Sutradan sam pozvan telefonom da odlučim kakva kola želim. Obitelj koja je bila sa mnom na hodočašću daruje mi kola i - sa zahtjevom da ostanu anonimni - daju mi svoj Mustang. Nisam htio prihvatiti jer su to preluksuzna kola i piju benzin kao pijanac, imaju uređaj za rashlađivanje i automatik. Nije to za redovnika! Pokušao sam odbiti no njihova je odluka bila definitivna. Napokon smo se složili i kupili su mi novi VW 1200, model 1973, bijele boje. Tako sada imam kola, više ne kisnem i ne moram se prati prije predavanja. Molim Gospodina da im se oduži za dobrotu i čudim se Njegovoj Providnosti!

Novi srčani napad iznenada je utrnuo Kardinalov zemaljski život kad se nije nitko nadao. Tijelo mu je bilo izloženo u katedrali punih 8 dana. Milijuni vjernika su danomice dolazili autobusima sa svih strana, predvođeni župnicima i biskupima. Predsjednik je bio dva puta u katedrali. Vojska, mornarica i avijacija paradirala je i održavala red. Kardinal im je bio vrhovni „kapelan". Štampa, radio i televizija lijepo su obrađivali njegov životni put u više nastavaka i dosta objektivno osvijetlili „problematičnu figuru katoličkog Princa", navodno fantastično bogata „koga su mnogi izvanredno mrzili i ljubili!"

Mene su mnogi smatrali „kardinalovom lutkicom", koja servilno potvrđuje njegove ideje želeći „svidjeti mu se ne bi li postao biskup". Često sam se smijao tim zadirkivanjima. Čak sam i službeno opomenut od naših franjevačkih vlasti, da nisam dobro postupio što sam prihvatio predavanje bogoslovima u Kardinalovu sjemeništu. Bilo je to zbog njihova idejnog neslaganja s Kardinalom. Često sam s Kardinalom raspravljao i složio se da je kriminal u današnje vrijeme imenovati stranca za biskupa odnosno provincijala, kad imamo mnoštvo domaćih svećenika. Mentalitet duhovnog kolonijalizma i duhovnog imperijalizma u misijama jest pojava arhivskog karaktera i prošlosti - barem za filipinsku situaciju. Ovi moji ne znaju da sam pomogao Kardinalu zaustaviti nastojanje stranaca da naš vikar bude stranac i da je na moju intervenciju Kardinal oštro zahtijevao od našeg Generala da se to ne dogodi. Uspio je iako mu nisu dali čovjeka kojega je on tražio ali su ipak imenovali Filipinca, a razočarali Amerikance i Španjolce.

Stranci se obično smatraju genijima, koji uče primitivce, iako su često primitivniji nego „primitivci domaće fabrikacije"!

Zanimljivo je promatrati situaciju iza upražnjenja kardinalske stolice u Manili. Imamo još jednog kardinala u Cebu Cityju -i napeto iščekivanje tko će naslijediti Santosa. Primio sam jedno pismo iz domovine u kojem stoji da sam se mudro približio Kardinalu, i da je to posljednja šansa da „nešto postanem" jer starimo, pa ako sada ne uspijem- nikada neću! Ja ipak mislim da sam dosljedno slijedio geslo jednog našeg patra u domovini -slava mu- koje je on naglašavao kad sam mu proricao da će postati provincijal:„Ne niči tamo gdje te ne siju! Ako te posiju, učini što je u tvojim mogućnostima, a kad vide da ne valjaš, oni će te odstraniti!

Svakog semestra podsjetim rektore da imam previše sati - ovaj semestar 24- te da im valja potražiti drugog profesora. Ja ne mogu biti „emergency exit" (izlaz u slučaju opasnosti). Oni zaista traže i pišu i izvan Filipina, ali „sjemenišni kruh" u misijama nije baš privlačiv.

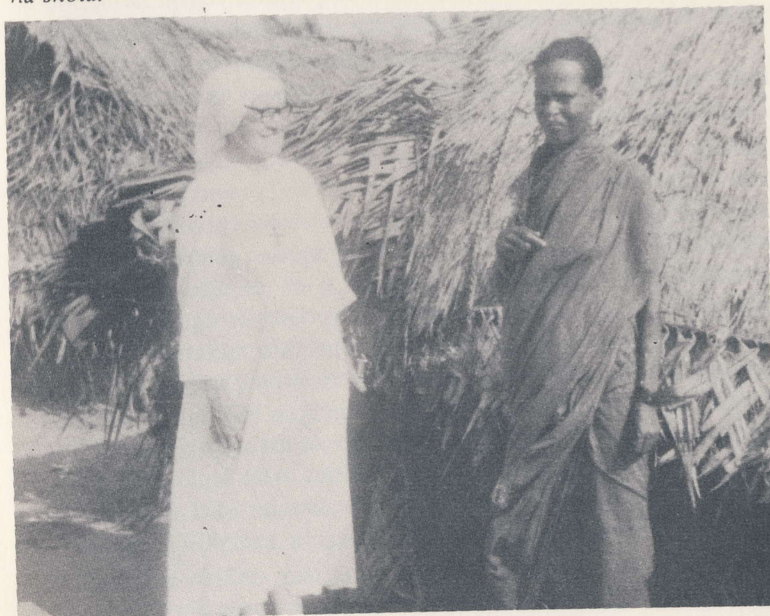
Još uvijek se držim one odluke:„ Neka je sve u rukama Gospodinovim! Radimo Njemu na slavu, sluge smo beskorisne!"

ANGELIKA KAUFMANN, s. sv. Križa
misionarka u Indiji

DJELOVANJE

„Već sam 39 godina u Indiji. Najviše sam radila na sjeveru, u Biharu. Kad smo došle u Indiju, u ožujku 1937, harala je kuga tri godine i tri mjeseca. Sestra Edigna Benić i ja pomogle smo i spasile mnogo ljudi. Poslije toga su nas tražili na rad u državne bolnice. U ono doba išle smo bolesnicima i u škole pješice, biciklom ili na konju.

1967. g. bila sam premještena na jug u selo Trasi blizu Mangalora, kod Arapskog mora. S jednom indijskom sestrom otvorila sam novu ambulantu i morala učiti dva nova jezika. Stanovale smo u jednoj obitelji s petoro djece. Od 1971. mjesto je dobilo crkvu i svoga župnika. Sada imamo i malu bolnicu i liječnika. Jedna naša indijska sestra je učiteljica u župskoj osnovnoj školi. Osnovana je nedavno i viša državna škola."

Sestra Angelika, s. Sv. Križa posjećuje bolesnike u ribarskom naselju Trasi kod Mangalora, gdje su sestre 1967. g. otvorile ambulantu.

MARIJINA ULOGA

„Marijinu ulogu i utjecaj posebno sam osjetila već od početka svoga zvanja za redovnički život.

Gdje god su vjernici našu Gospu puno štovali i molili krunicu, u tim krajevima ljudi su bolje uspjevali u životu. Žene u bolnicama osobito puno poštuju Gospu i donose svoju djecu pred njezin kip da mole za blagoslov i zaštitu svojoj djeci."

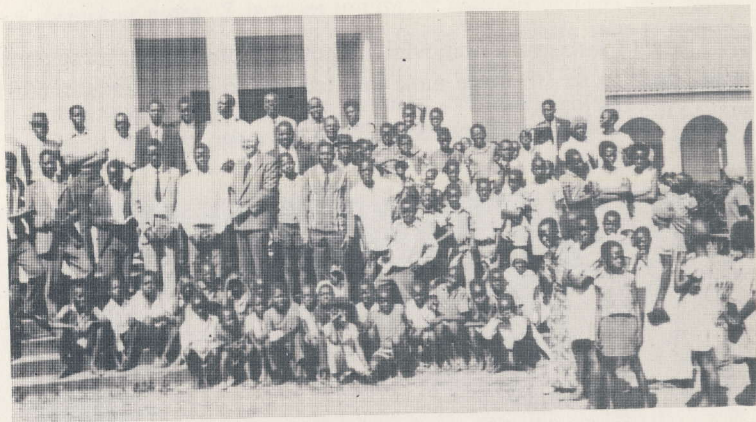
PORUKA

„Braći i sestrama u domovini bih posebno preporučila da se puno mole, osobito da što češće mole krunicu, da po svijetu zavlada mir i prava i iskrena ljubav."

JULIJAN KOZINOVIĆ, dijec. svećenik
misionar u Rodeziji

DJELOVANJE

Napomena uredništva: Dr Julijan Kozinović, svećenik sarajevske nadbiskupije javljao nam se iz Rodezije i iz Južne Afrike s više članaka koje smo objavljivali u Radosnoj vijesti. U travnju 1976. javio se posljednji put, naglasivši u pismu da iza Uskrsa mijenja adresu. Dosad nismo saznali njegovu novu adresu, niti smo dobili odgovor na naš Upitni arak.

Dr Julijan Kozinović s omladinom u postaji Shabani (Rodezija), ljeti 1975. godine.

MELANIJA KUKOLJA, milosrdnica
misionarka u Argentini

DJELOVANJE ZAGREBAČKIH SESTARA MILOSRDNICA U ZEMLJAMA JUŽNE AMERIKE: U ARGENTINI, URUGVAJU I PARAGVAJU

„Imajući u prvom redu u vidu potrebe hrvatskih iseljenika, napose u Argentini, i potaknute pozivom njihovih dušobrižnika, stiže 30. srpnja 1934. godine prva grupa od pet zagrebačkih sestara milosrdnica u Buenos Aires, glavni grad Argentine. Uz velike napore i žrtve pod upravom razborite i dalekovidne sestre Tekle, kasnije vrhovne glavarice družbe, ta je grupa dala solidne i zdrave temelje budućeg apostolskog rada sestara. Kao polaznu stanicu svoga djelovanja odabraše Dock Sud, radničko naselje na periferiji Buenos Airesa, gdje je živio znatan broj naših iseljenika. Ne obazirući se na gotovo nesavladive poteškoće početka rada u stranoj zemlji, sestre iznajmiše jednu daščaru zvanu „čapa" u blizini skromne župne crkve. To je drvena nastamba, obložena limenim pločama.

S pouzdanjem u Božju Providnost i pune dobre volje dadoše se one odmah na posao. Posjećuju naše ljude u njihovim domovima, zanimaju se za njihov život i potrebe, savjetuju ih koliko mogu, zalažu se za poboljšanje njihovih životnih prilika, te nastoje da srede nesređene brakove. Posebno se brinu za djecu i žensku mladež, pa traže prikladno mjesto gdje bi mogle podići skromni zavod za školu. Za prvu pomoć otvorile su tečaj za krojenje i šivanje, ručni rad i zabavište za malu djecu koju sabraše u susjedstvu. Nakon kratkog vremena nađoše prikladno zemljište, te brzo počeše graditi novi zavod za djecu zabavišta i osnovne škole.

Krajem 1934. godine stiže također druga grupa sestara iz domovine, osposobljenih za rad u školi i u zdravstvenim i socijalnim ustanovama. Sad se mogao razviti daljnji rad i u provinciji izvan Buenos Airesa. Kad su došle nove sestre, pođoše one i preko granice Argentine, u Paragvaj i Urugvaj. Brzo se proširio glas o njihovom radu, pa su bile pozvane da pođu i u Brazil i Čile, ali one to nisu mogle prihvatiti jer ih je bio malen broj. Pomalo su se počela javljati domaća zvanja iz Argentine, Paragvaja i Urugvaja.

Po svojoj svrsi i karakteru družba sestara milosrdnica svetog Vin-

ka je apostolska družba pa ulaže sav svoj zdravstveni i prosvjetni rad, da se proširi Kraljevstvo Božje u prvom redu među najsiromašnijima. S tim idealom rade sestre i u ovim zemljama. To je svjetlo koje ih je ovamo dovelo i vodi ih još i danas. Po uzoru svoga utemeljitelja svetog Vinka Paulskog, koji je vidio bijedu i pomogao, i one imaju oči da vide ljudsku nevolju, i srce i volju da pomažu uz pomoć milosti. Naši iseljenici odmah osjetiše da su one uz njih. Oni s njima podijeliše svoje radosti i boli i nazvaše ih svojim bijelim anđelima. Čim su sestre podigle svoju skromnu kapelicu na Dock Sudu, dolazili bi nedjeljom i blagdanima da slave Gospodina molitvom i pjesmom na svome materinjskom jeziku, što se i danas nastavlja.

Preselivši se nakon kratkog vremena u vlastiti zavod počeše redovito raditi na osnovnoj školi, te voditi školu za glazbeni odgoj, krojenje i šivanje. Uz našu djecu školu pohađaju i djeca ostalih stanovnika. Nije sve sjalo i cvalo ali dnevne žrtve pratila je Božja pomoć i blagoslov. Po pripovijedanju najstarijih stanovnika Dock Suda, dolaskom sestara ovo mjesto se preobrazilo."

DOŽIVLJAJ

„Nakon 41 godinu rada i žrtava mnogo toga je ostalo nezapaženo i zaboravljeno, ali pohranjeno u Božjim analima. Sjeme posijano u prve brazde niklo je i uzraslo u drvo koje se još uvijek zeleni i donosi plodove. Na zemljištu koje je nekada bilo prekrito barom danas se uzdiže zavod Krista Kralja, u kojem se uz pomoć Božju odgaja u svjetlu vjere oko 900 djece i ženske mladeži. Kad su pred 20 godina mnoge susjede, bivše učenice sestara, ugledale netom podignuti krov nad zavodskom kapelom, proplakale su od ganuća. Blagoslov nove kapele postao je nezaboravan doživljaj ne samo za sestre nego i za učenice i prijatelje zavoda. Velika kapela, koju neki zovu katedralom, na veće blagdane prepuna je vjernika. "

ANTO KUTLEŠA, franjevac
misionar u Zairu

DJELOVANJE

„Ja sam vrlo kratko vrijeme misionar. Svega godinu i po. U tom vremenskom razdoblju uglavnom sam učio jezike: francuski i kiluba. Sada se pomalo snalazim u oba. Nalazim se u Zairu, u provinciji zvanoj Šaba, u nekadašnjoj Katangi. Misijska postaja zove se Kajeje."

Naš misionar, otac Ante Kutleša, sa svojim mladim prijateljima u misiji Kajeje u Zairu, ljeti, 1976. godine.

DOŽIVLJAJ

„U mome radu među ovim Afrikancima najviše me se doima njihova spontanost u pobožnosti, u molitvi. Veći dio njihovih molitava jest pjesma. Ne muči ih tjeskoba vremena. Mole se do umora. Prisutni su svi.

Molitva je životna potreba. To sam i prije znao, ali ovdje sam to na poseban način doživio."

MARIJINA ULOGA

„Mislim da nije potrebno isticati kako i koliko osjećam Marijinu pomoć u svom životu. Upravo kao što o njoj kaže sveti Bernard: „Nikad se nije čulo, da si ikoga zapustila, koji se tebi u zaštitu utekao, tvoju pomoć zatražio i tvoj zagovor zaprosio”. U to čvrsto vjerujem i to pouzdanje svima preporučujem.”

PORUKA

„Preporučujem pouzdanje u Gospinu zagovorničku moć svima okupljenim pod njezinim barjakom na Malu Gospu u Solinu o spomenu 1300-te obljetnice Crkve u našem hrvatskom narodu i 1000-godišnjice prve Marijine crkve. Našim hrvatskim majkama želim darežljivost u plodnosti kao što je i Gospodin bio darežljiv prije 1300 godina Hrvatima rodivši ih nanovo po krštenju.

Preporučujem se u molitve svih, s posebnom nakanom za sve hrvatske misionare diljem svijeta, da propovijedajući drugima vrate „dug” Veseloj vijesti koja je prije 1300 godina po prvi put odjeknula među Hrvatima.”

PAVAO LASIĆ, dominikanac
misionar u Boliviji

DJELOVANJE

„Otišao sam 1968. g. u Njemačku na pripremu za misije u Boliviji. Njemački dominikanci djeluju u Boliviji od 1959. g. a ja sam im se priključio 1970. g. Župnik sam u župi koja je velika skoro kao Hercegovina. Prostori su beskrajni. Zato ljudi ovdje nemaju iste pojmove o prostoru i vremenu kao mi Evropljani. Moji župljani su svi Indijanci. Većina govori španjolski, a njihov je jezik **kečua**. *Potječu od Inka.*

Živim na visini od 2600 metara nad morem. Izgleda da visina djeluje na inteligenciju ovih ljudi i zato kad im se propovijeda čini se čovjeku kao da govori zidu”.

Otac Pavao Lasić propovijeda svojim župljanima Indijancima u Boliviji.

DOŽIVLJAJ

„Budući da mi je župa velika, odlazim u najudaljenija mjesta samo jednom godišnje. Igrao sam košarku i povrijedio meniskus. Približavala se svečanost svetog Matije. Selo se zove Sveti Matija. Udaljeno je svojih 50 km. od misijske postaje. Jedan dan ranije uzjašim konja i na put. Ponio sam misno ruho, lovačku pušku - jer ima svakakvih životinja-, sira i kukuruza -jer nema kruha- i naprijed. U selo sam stigao navečer. Selo je u dolini. Na jednom brežuljku opalim metak iz puške, a ljudi u selu, kad to čuše, opališe par dinamita. Ču se muzika, bubnjevi, i ja oživjeh. Dadoše mi „čiču" - piće od kukuruza, pa zapjevasmo Večernju u čast svetog Matije. Sutra je svečanost. Krevet od drva meni je sasvim kratak: samo do koljena, jer su Indiosi niski. Buhe, komarci i drugi insekti na sve strane, tako da nisam ni oka stisnuo. U zoru na noge, a svi Indiosi pijani. Ostao sam s njima do podne, i kad su se otrijeznili počesmo Misu, pa zatim procesiju, krštenja, krizmu i vjenčanja. Sve završismo oko tri popodne. Opet na konja , i kući. Kad sam stigao kući bilo je oko tri po ponoći. Pogledam se pri svjetlu svijeće u ogledalu, i što vidim: crvenim se kao paradajz! Sunce me pržilo, a hladovina ledila. Takav je moj život iz dana u dan."

MARIJINA ULOGA

„Marijina je uloga u Latinskoj Americi veoma velika i svima poznata: veća nego njenog Sina Isusa iz Nazareta. Naime većina zna moliti Zdravomariju a ni polovica Očenaš. Ja se ne ljutim zbog toga. Tko ljubi Majku Božju, ne može ne ljubiti njenog Sina. Imam uvijek pred očima čudo iz Kane na Marijinu riječ: „Nemaju vina". Ja to prevodim ovako: „Sine, još te ne poznaju". Marijin cilj nije ona sama, nego njezin Sin. Zato ja mislim da su moji Indiosi na dobrom putu. Indiosi i njihov župnik bez Marije su ništa!"

PORUKA

„U hrvatskom narodu vjekovima su tekle rijeke majčinskog mlijeka. U naše vrijeme presušiše. Poručujem svim hrvatskim majkama da opet poteku rijeke majčinskog mlijeka., kao u Nazaretu kad je Marija rodila svog Sina. Neka se hrvatske majke ugledaju u Božju Majku a djevojke u Djevicu iz Nazareta"!

PALMIRA LESAR, milosrdnica
misionarka u Južnoj Americi

DJELOVANJE

„Djelujem u Južnoj Americi 28 godina."

Napomena uredništva: Ostalo vidi pod prezimenom Kukolja! I pod prezimenom Cvelbar!

STANISLAVA–MIRJAM LIVAJUŠIĆ, K. B. ljubavi
misionarka u SAD

DJELOVANJE

„Nisam otišla u svijet niti kao misionarka niti u pastoralnu službu. Rat mi je pomrsio račune, pa sam proboravila od 1938. do 1939. u Beču u našem samostanu, gdje sam učila njemački, ali mi je nesre-

Sestra Stanislava-Miriam Livajušić, Kći Božje ljubavi (u prijašnjoj nošnji svoje kongregacije).

tna Hitlerova era onemogućila pohađanje Univerze. Rat me zatekao u Budimpešti dok sam studirala na Katoličkoj Slikarskoj Akademiji. Tu sam bila podprefekta u našem konviktu sa 60 gimnazijalki Zavoda „Kćeri Božje Ljubavi". Tu sam radila do 1946. Od 1947. do 1950. bila

sam u Rimu prefekta u našem sirotištu. Nastojala sam da talijanska ratna siročad, koju smo odgajale, uzljubi Isusa, a u odgoju sam se uvijek držala onog načela :„Per Mariam ad Iesum"(po Mariji Isusu).

1951. god. premještena sam u New York. U Americi sam radila u New Yorku, Sharon-u, Akron-u i u Rankin-u. Poučavala sam mladež u vjeronauku, a hrvatsku djecu u hrvatskom jeziku, posebno djecu druge i treće generacije koja više ne znaju ništa hrvatski. Susretala sam se s manjinom koja se čak stidi hrvatskog imena i svoga jezika, premda ne znam zašto".

DOŽIVLJAJ

„Spominjem ovaj doživljaj: U New Yorku dovodila sam dječicu, pripravnike za prvu svetu pričest redovno do tabernakula i tumačila. Jedan šestgodišnjak zadavao mi je mnogo muka. Prvi put pred tabernakulom me upita: „Gdje ste kupili tako malog Isusa - Boga, da može živjeti u tako maloj kutiji?" Drugi put me upita: „Zašto Isus nije dao da se njegovo meso peče za pričest?" Taj mali mi je uopće zadavao stotinu neprilika u svakom pogledu. Posumnjala sam, da li je to katoličko dijete, i da li je kršteno! Nisam nikako mogla dobiti njegov krsni list. Živio je sa svojom bakom jer su mu roditelji rastavljeni i nisu ga htjeli uzeti k sebi. Kad više nisam znala što ću i kako ću s njime izaći na kraj, niti sam mogla djecu mirno poučavati, jer je uznemirivao cijeli razred, odlučila sam da ga uvjetno krstim. I učinih tako! Od tog dana postao je pravo čudo od djeteta: discipliniran kao nijedan drugi!"

MARIJINA ULOGA

„U ranom djetinjstvu izgubila sam majku. Bilo mi je nepunih pet godina. Milosrdnica č.s. Nazarija Pleše, moja učiteljica u Travniku, rastumačila mi je da će odsele Gospa biti moja mama. Dakle, već u osnovnoj školi sam ju zavoljela, pa sam počela moliti pokoju deseticu krunice. Kasnije sve više. A kad sam u mladosti saznala za Fatimsku Gospu, njezine želje postale su program moga duhovnog života. Ljubim je sve usrdnije. Molim sve tri krunice dnevno. Moji prvopričesnici u zavodu svetog Josipa u Sarajevu molili su dnevno krunicu prije škole. Ta djeca su izmjenično sama predmolila. Isto se tako nastavilo u New Yorku. Prvopričesnici su naučili sve tri krunice, i nadam se da ih dnevno mole po jednu i sada kad odrasli."

PORUKA

„Hrvati širom svijeta moraju se obratiti Bogu po Gospi - moleći dnevno krunicu.

Hrvati se bezuvjetno moraju ostaviti psovke i proklinjanja, ako hoćemo da nas ne stigne Božja kazna. Naš se svijet mora okaniti i pobačaja. Posvetimo se svi skupa kao narod i kao pojedinci našoj dragoj Gospi!"

LUKA LUČIĆ, D. I.
misionar u Zambiji

DJELOVANJE

„U veljači 1973. došao sam u misije u Zambiji, u centralnoj Africi. Po završetku tečaja jezika njanđa u Lusaki bio sam poslan u misiju Čingombe, gdje ostadoh samo tri mjeseca. Odatle sam bio premješten u novo započetu bogosloviju, koja je bila otvorena u Mpimi blizu grada Kabwe, nakon izgona zambijskih bogoslova iz države Malawi. U Mpimi je inače bilo Malo sjemenište koje su vodili oci isusovci. Uz nešto malogradnje smjestili smo i bogosloviju. Tu sam poučavao moralnu teologiju, dogmatiku i ascetiku. Bogosloviju počesmo s četrdesetak bogoslova, a danas ih je sedamdeset. Uz poučavanje na bogosloviji bavio sam se i pastoralnim radom.Redovno sam ekskurirao na četiri do pet misijskih postaja subotom i nedjeljom zajedno s bogoslovima. Ovo je područje uglavnom naroda bemba. Postoje i mnoga druga plemena kao: njanđa, lala, swaka, šona, lozi i tonga. Sva ta plemena, kojih u Zambiji ima 72, govore svojim vlastitim jezikom. U bogoslužju sam se služio isključivo jezikom bemba i njanđa. Profesori na bogosloviji su vanjski misionari. Tek ove godine dobili smo dva svećenika Zambijca za profesore. U toku ove tri godine imali smo sedam svećeničkih ređenja, a trenutno imamo i pet đakona, koji će primiti svećenički red slijedeće godine. Narednih godina broj će se postepeno povećavati. Rad na bogosloviji bio mi je veliko zadovoljstvo. Nismo imali velikih problema s bogoslovima, jer su bili vrlo disciplinirani, poletni i marljivi. Lijep broj naših bogoslova su pokršteni tek u osnovnim školama ili u gimnaziji. Zambija upravo sada doživljava vrlo lijep procvat duhovnih zvanja. Nadamo se da će to i potrajati."

DOŽIVLJAJ

„Život u misijama je zaista raznolik. To vrijedi posebno za pastoralni rad po selima i misijskim postajama. Svugdje su različiti običaji i ljudi raznih plemena i jezika. Zato svaki misionar doživi pokoji trenutak, koji mu ostaje kao posebno zadovoljstvo. Meni će ostati kao jedan od najljepših doživljaja svećeničko ređenje jednog našeg bogoslova iz Mpime. Slavila se upravo desetgodišnjica nezavisnosti Zambije 24. listopada 1974. Čitava Zambija bila je u svečanom raspoloženju. Sveće-

ničko ređenje našeg mladomisnika bilo je u gradiću Mongu nedaleko velike rijeke Zambezi u zapadnoj Zambiji.

Ređenik David Vahuna sin je poganskih roditelja. Primio je kršćanstvo u srednjoj školi. Njegov otac je poligamist iz plemena Luvale. David je bio u misijskoj školi kod otaca kapucina, koji rade u biskupiji Livingstone. On je prvi domaći sin, Zambijac, koji postaje svećenik za svoju biskupiju. U školi je bio vrijedan i solidan. S njim započinje novo razdoblje domaće Crkve.

Dva dana prije ređenja krenuo sam s još četvoricom bogoslova iz livingstonske biskupije na put preko šest stotina kilometara. Krenusmo ranom zorom. Trebalo je proći kroz životinjsko carstvo Kafue parka dužine do dvjesto kilometara. Pokraj puta češće susretasmo razne vrste stanovnika životinjskog carstva. U nekoliko navrata morali smo davati prednost slonovima, koji su lijeno prelazili preko ceste. Svakako da je bilo i molitve više nego inače. Neugodno je naći se između dva slona jer bi svršetak mogao biti tragičan. Ipak sretno stigosmo podvečer u Mongo.

Od ranog jutra počele su pristizati prave bujice svijeta. Ređenje i Sveta misa počela je oko deset sati. Radi prevelikog broja svijeta sve se događalo nedaleko župne crkve na otvorenom polju. Pod ovećim drvećem podignut je oltar. Stari biskup, kapucin, koji je već 40 godina misionario po biskupiji Livingstone, sjao je od radosti. Ispred oltara sjedio je u klupi mladomisnikov otac s dvije žene: mladomisnikova majka i druga očeva žena s djetetom na leđima i malom kćerkicom pokraj sebe. Uz biskupa u koncelebraciji sudjelovalo je 35 svećenika iz cijele livingstonske biskupije. Započelo je bogoslužje uz gromoglasno klicanje, pljeskanje rukama i urnebes bubnjeva. Iz okolnih župa čak preko 200 kilometara udaljenosti došli su domaći zborovi s bubnjevima, pjevačima i plesačima. Svuda uokolo nakupilo se oko desetak tisuća vjernika a i pogana. Cijelo je polje pomračilo od mnoštva. Samo se krijese oči i bijele zubi! Veliko mnoštvo djece posjedalo je ispred oltara. Kod ređenja starome biskupu sjaju oči. I pokoja suza radosnica sklizne niz lice. Cijelo je mnoštvo bilo kao jedan dah radosti. Sve su oči uprte na oltar gdje je novi svećenik primao svoje životno poslanje za Božju Crkvu u svome narodu. Svaki novi čin u Svetoj misi pratilo je podcikivanje i grmljavina bubnjeva. Zborovi su se natjecali u pjevanju i katkada svi u jedan glas. Tako se cijela molitva pretvorila u afrički način bogoslužja. I prinošenje darova imalo je svoje afričko obilježje. Svatko je izvodio svoj ceremonijal na svoj način uz poklike i naklone. Tek oko

Otac Luka Lučić, misionar u Zambiji, posjetio je domovinu 1976. godine. 1. 8. 1976. služio je Svetu misu u crkvi svetog Josipa u Sarajevu. Vidimo ga dok sjedi za vrijeme poslanice u tipičnoj zambijskoj misnici.

1 sat po podne mladomisnik je počeo dijeliti svoj mladomisnički blagoslov. Prvi je pred mladomisnika kleknuo biskup reditelj, biskup Livingstone-a. Čini mi se da je to bio vrhunac oduševljenja. Ponosni Zambijci vidjeli su svoga sina kako bijelom biskupu daje svoj svećenički blagoslov. Nakon par trenutaka šutnje, u znak poštovanja trenutka prolomiše se urnebesni poklici radosti u svim nijansama boja i oblika, kao da je ogromna rijeka u hipu provalila branu. Bila je to prava simbolika ulaska u nešto novo što se tako dugo čekalo. Pogledam naokolo i vidim mnoga orošena lica i Zambijaca i misionara. To je bio trenutak radosti stvaranja nove Crkve, koja će od sada brže i uspješnije

rasti. Poslije toga mladi se svećenik mirno okrenuo, prišao svojim roditeljima, koji su ga klečeći čekali i njima uz molitvu položio ruke na glavu, te ih blagoslovio. Zatim je uslijedio blagoslov mnoštva i pojedinaca, što se sve oteglo gotovo puna dva sata. Sve su majke željele da im mladomisnik položi ruke na djecu i da ih blagoslovi. Podsjetilo me to na evanđeoski prizor kad je Gospodin Isus blagoslivljao dječicu. Konačno je Njegov blagoslov stigao i u ovaj kraj Afrike preko ruku njezina sina! A našlo se i onih koji su to požurivali.

Veselje se nastavi simboličnim plesovima, pjesmama i bubnjevima, te posebnim instrumentima koji su načinjeni od tikava različite veličine, da daju više i niže tonove. Približavala se i večer a veselju nije bilo kraja. Tek smo navečer imali slavljenički ručak. Redali su se i govori i molitve da Gospodin pošalje više radnika u svoju žetvu. Bio sam duboko ganut iskrenošću i otvorenošću Afrikanaca. Vjerujem da će Gospodin pogledati na njihove molitve i želje. Sada biskupija Livingstone ima nekoliko bogoslova u Mpimi, a ove godine jednog novog mladomisnika. I po tome se vidi da je Gospodin pohodio svoj narod.

Slijedeći dan dao sam se na put za Mpimu s puno više nade i poleta. Danas svećenik David Vahuna požrtvovno radi među svojim narodom, a ostali pristižu."

MARIJINA ULOGA

„Kud god sam prošao u Zambiji vidio sam i doživio da je pobožnost prema Majci Božjoj vrlo razvijena i živa. Misionari preporučuju svojim vjernicima pobožnost prema Mariji. Ta je pobožnost upravo u srcu afričkog mentaliteta. Naime, u Africi je majka središte obitelji. Djeca u obitelji pripadaju majci a ne ocu. To se vidi po tome što očeva rodbina, iako može sve odnijeti iz obitelji, kad otac umre, djecu ne može prisvojiti. Djeca uvijek pripadaju majci i majka s njima odlazi svojim roditeljima. Po afričkom tradicionalnom sistemu samo je majka glava obitelji. To je slučaj kod svih bantu naroda, jer kod njih vlada matrijarhalni a ne patrijarhalni sistem. Mislim da je već stoga marijanska pobožnost u afričkim obiteljima veoma značajna. Zato se majke posebno utječu Mariji u svojim molitvama i pobožnostima. U afričkim kolibicama uz križ ćemo uvijek naći bilo kakvu sliku Majke Božje. S istog razloga svijet traži „kolonu" (koronu-krunicu) gdje god samo sretne misionara. Moljenje krunice veoma je rašireno. Tome osobito

pridonosi i zajedničko moljenje krunice u svibnju i listopadu. Kad vjernici vide da misionar moli krunicu neće ga nipošto ometati ili u-to vrijeme išta tražiti. Čekat će dok ne završi krunicu, a to nije slučaj kod moljenja brevijara. U Mpimi sam svake druge nedjelje posjećivao zatvorenike i u zatvoru im služio misu a nikad mi nije moglo dostajati krunica. Oni to objese oko vrata i nose danju i noću, a razumije se da je i mole. I pogani nose krunicu oko vrata kao neki fetiš, iako im to katolici zabranjuju.

Misionar koji bi zanemario pobožnost prema Majci Božjoj sigurno bi pobudio sumnju da li je on pravi svećenik!

Na početku Marijanske godine u lusačkoj nadbiskupiji kip Fatimske Gospe obišao je sve župe. U procesijama je uvijek sudjelovalo vrlo mnogo svijeta i svi su molili krunicu i pjevali marijanske pjesme. Procesije su često putovale prašnjavim cestama po više kilometara. Poslije toga mnoge je privlačila Sveta misa s propovijeđu i luturgija pokore.

Neki su misionari naručivali kipove Majke Božje od crnog drveta ili ih crno obojili da bi više približili Majku Božju Afrikancima. Ali to se njima nije svidjelo. Smatrali su da je to neprilično. Neka Majka Božja ostane onakva kakva je i bila: bijela! Neki su misionari morali ukloniti iz crkve kipove Majke Božje koji nisu bili bijeli.

Pobožnosti Majci Božjoj puno doprinosi osnivanje Marijine legije. Članovi legije sastaju se jednom u tjednu u župnoj crkvi na Svetu misu i onda mole pred Marijinim kipom i raspravljaju o pastoralnim problemima župe. To svakom misionaru puno pomaže u pastoralnom radu. Članovi legije obilaze bolesnike, opominju nemarne u vjerskim dužnostima i o tome izvješćuju misionara.

„Po Mariji k Isusu" izražava se na različite načine. Marijino božansko majčinstvo osvaja Afrikance. Svaki misionar koji bi ispustio pobožnost prema Mariji ili zanemario Mariju u svom misionarskom životu, bio bi samo napola ili vrlo malo misionar. Marija je Majka Crkve i u misijama."

PORUKA

„Marija, Majka Božja po Božjoj dobroti uvijek je bila i danas ostaje vječna Božja poruka svakom kršćanskom srcu. Ona nam rodi Isusa Spasitelja i postade nam svima Majka. Hrvatski je narod to znao, pri-

mio i osjetio njezino majčinstvo od početka primanja vjere.

Kršćanskoj i hrvatskoj braći i sestrama, okupljenim oko Gospinog majčinskog lika u Solinu na Malu Gospu, poručio bih da u današnje vrijeme mnogo više mole, poput Marije, da budu otvorena i velikodušna srca prema Bogu i Crkvi u kršćanskom životu. Da budu vjerni svome poslanju u obiteljima. Da budu poslušni Božjoj riječi poput Marije. Da sveto majčinstvo i očinstvo nađe pravo mjesto u hrvatskom narodu. Da mladi shvate vrijednost i stvarnost duhovnih vrednota i ljepotu mladenaštva u životu usmjerenom prema Bogu. Samo tako ćemo biti pogodni za svako dobro djelo. Bez solidnih temelja nigdje se nikada nije ništa vrijedno učinilo!

Marija u kolijevci, Marija kod Isusova rođenja, Marija na Kalvariji, Marija na Duhove, Marija u uznesenju ostaje ista Božja službenica, primjer i usmjerenje za sve nas. Dao Gospodin da po Marijinu zagovoru to uvidimo i nasljedujemo!"

ANKA LUKETIĆ, Kći Kriża
misionarka u Zairu

DJELOVANJE

„Stigla sam u Zair (bivši Kongo) u siječnju 1939. godine. Tu sam u misiji Lubunda bila do 1957. godine, kad smo tu misiju prepustile urođeničkim sestrama. U Kongolu sam bila od 1957. do 1961. godine. Radi rata i pobune sve smo otišle u Belgiju. Tamo sam radila u staračkom domu do 1968. godine kad sam se ponovo vratila u Zair u Kindu, gdje se i sada nalazim."

Sestra Anka Luketić, družbe Kćeri Križa, sa staricama iz staračkog doma

DOŽIVLJAJ

„U Lubundi držale smo osnovnu i domaćinsku školu, dječiji dom za napuštenu djecu, starački dom za siromašne starce iz sela i internat gdje smo odgajale u kršćanskom i kulturnom pogledu djevojke, a misionari dječake. Ta je mladež prihvaćala vjeru, živjela po njoj i tako su nastajale kršćanske obitelji čija su djeca krštena već u djetinjstvu. Doživjele smo da niču kršćanske zajednice i da se uvode kršćanski običaji, da niču svećenička i redovnička zvanja i da Crkva u Zairu ima biskupe, svoje domaće sinove."

MARIJINA ULOGA

„Marijinu sam ulogu osjetila mnogo puta u svom vlastitom zvanju.

Ovdje je pobožnost Majci Božjoj veoma dobro primljena. Ona pomaže kršćanima da rastu u vjeri. Njoj treba zahvaliti za svako redovničko zvanje. Za pogane je pravo čudo što se žene mogu odreći materinstva."

PORUKA

„Zahvalite Bogu od svega srca da je u hrvatskom narodu ostala pobožnost i ljubav prema Mariji pokraj svih preokreta u Crkvi i poteškoća izvan nje. Pomolite se za nas da nosimo vjeru u Gospodina i ljubav prema Majci Božjoj ovim narodima. Očekujemo od vas i materijalnu pomoć. Bez vaše pomoći nećemo izdržati do kraja. Svi smo mi srcem s vama u Solinu."

EVELIJA MARGETIĆ, milosrdnica
misionarka u Argentini

DJELOVANJE

„Došla sam ovamo 1934. godine. U Argentini djelujem 41 godinu.

Argentina ima 60% stranaca raznih narodnosti. Među tim narodima i mi djelujemo: kod djece, siročadi, u školama, u bolnicama, ubožnicama i kod staraca. I sama sam starica od 82 godine. Prošle, Svete godine, slavila sam 60 godišnjicu zavjeta. Nisam se nikada vraćala u domovinu, neka je žrtva potpuna. Bilo je teških i gorkih časova radi jezika i običaja, ali se nisam pokajala jer su žrtve Bogu mile.

Svagdje nastojimo privesti duše na pravi put, poučavamo djecu, poukom i molitvom vraćamo zavedene, a starce bodrimo. To nam je dužnost i zato smo prinijele žrtvu ostavivši domovinu".

Evelija Margetić, milosrdnica, sa svojim znancima i štićenicima u Villa Elisa, u Argentini.

MARIJINA ULOGA

„Moj je odnos prema Mariji djetinje odan. Kad se nađem u kakvoj stisci duše i tijela, utječem se njoj kao Majci, i ona mi pomogne kao Majka, prema onoj: „Još se nije čulo odvijeka..."

PORUKA

„Predraga braćo, molim vas na koljenima i sa suznim očima uprtim u nebo, za ljubav Gospe ostavite se kletve i psovke, te rak-rane našeg hrvatskog naroda koja nas sramoti u dalekom svijetu!

Rekla sam jednom našem varaždincu: žao mi je ovoga naroda jer će od vas naučiti psovati. Odgovorio mi je: „Neće, neće, jer oni nemaju tih riječi". I zaista od njih se nikada ne čuje ni pogrdna riječ ni psovka. Braćo, tko da se s veseljem vraća u domovinu gdje se psuje i proklinje kao u paklu! Prestanite psovati!"

LIGORIJA MATELJAN, Služ. Malog Isusa
misionarka u Kanadi

DJELOVANJE

„U Kanadu sam stigla 1973. godine. Sa mnom je i s. Liberija Filipović. Pripadamo družbi sestara Služavki Malog Isusa. Radimo na hrvatskoj župi Svetog križa, u Hamiltonu. Vodimo sviranje, katehizaciju i domaćinstvo.

Sestre Ligorija Mateljan i Liberija Filipović, na hodočašću u svetište kanadskih mučenika, u Mindlandu.

Hrvatska škola u Hamiltonu (Kanada), šk. god. 1974/75.

P O R U K A

„Ponosimo se što naš narod slavi Tisućugodišnjicu Gospina svetišta u Solinu. Radujemo se što je hrvatski narod odan Bogu i što na osobit način poštuje Majku Božju. Iako smo daleko od vas bit ćemo s vama u duhu sjedinjeni na proslavi u Solinu".

FRANJO MIHALIĆ, verbit
misionar u Novoj Gvineji

Napomena uredništva: O ocu Franji Mihaliću saznali smo preko novinske agencije „Fides" i od čitatelja Radosne vijesti iz Madžarske Ernesta Dombaya, slijedeće:

D J E L O V A N J E

Misionar Franjo Mihalić, verbit, djeluje u misiji Wewak, u Novoj Gvineji od 1948. godine. U Misijskoj centrali u Wewku uređuje novine Wantok. Te novine izlaze na domaćem jeziku, u 7500 primjeraka. Otac Mihalić govori još engleski, njemački i talijanski. Sastavio je rječnik i gramatiku jezika domaćeg stanovništva, na čijem se jeziku izdaje list Wantok.

Rad oca Mihalića, sastavljača rječnika i gramatike, urednika novina Wantok, domaće stanovništvo mnogo cijeni.

Otac Franjo Mihalić, pokretač i urednik novina Wantok, s drugim članovima uredništva. Čitatelje sigurno zanima da nešto više saznaju o ocu Mihaliću i njegovu djelovanju u Novoj Gvineji. O tome ćemo pisati u „Radosnoj vijesti".

ŠTEFANIJA MIKETINEC, misionarka BDM
misionarka u Indiji

DJELOVANJE

„Pripadam redu „Blažene Djevice Marije". Naša je utemeljiteljica Mary Ward (1585-1645), koja je za vrijeme progonstva katolika u Engleskoj prešla na Evropski kontinent i odanle pomagala englesko svećenstvo, katolike i njihovu djecu, i tako osnovala naš red.

Ovdje sam u Indiji od siječnja 1939. godine. Poučavam matematiku u višim razredima, a ranijih sam godina poučavala risanje i bojenje. Sada to prepuštam mlađim očima. Veće djevojke poučavam u pravljenju igračaka za djecu. U tome je veliko veselje i nastavnici i učenicama, a ujedno im omogućuje zaradu koja im je potrebna za život. Većinom radim s djecom iz viših krugova."

Sestra Štefanija Miketinec. Simla, Indija.

PORUKA

„Svjesna sam da se danas mnogo više pažnje posvećuje siromasima, ali Sveto Pismo nas podsjeća da je bogatima tako težak ulazak u Kraljevstvo Božje kao što je devi teško proći kroz iglenę uši. Dakle, netko se mora brinuti i za bogate, i njima treba pokazati pravi put života, da bi se i oni u svim prilikama i neprilikama života ravnali prema pravom kršćanskom duhu. Mi u svakom pogledu nastojimo utisnuti vrijednost kršćanskih kreposti u podmladak što prolazi kroz naše škole.

Moja poruka bi bila: Štujmo Mariju, pa se ne bojmo budućnosti! Posvećujmo više brige za vječni spas bogataša, jer su oni u velikoj opasnosti da se izgube za Vječnost!

ZDENKA MIKETINEC, misionarka BDM
misionarka u Indiji

DJELOVANJE

„Ostavila sam domovinu 2. veljače 1938. godine i pošla sam u Indiju gdje radim sve dosad. Naš red „Institut Blažene Djevice Marije", ili bolje poznat pod nazivom „Loretske sestre", ima škole u raznim mjestima po Sjevernoj Indiji. Ja sam radila skoro u svim tim mjestima bilo kao nastavnica, bilo u kućnom radu, bilo u administraciji. Za vrijeme rata između Pakistana i Indije, 1971. godine, organizirale smo mi redovnice iz Šilonga, pod vodstvom našeg biskupa, rad u logorima u kojima je bilo milijun ljudi izbjeglica pod šatorima. Njihova nada i zahvalnost uvijek su me se duboko dojmili. Na putu kući kad sam bila najumornija bila sam u duši presretna i zahvalna Bogu na danu i radu za njega u njegovim siromasima i bijednicima".

Sestra Zdenka Miketinec misionarka Kćeri Križa, pruža pomoć siromašnoj ženi i izgladnjelom djetetu u izbjegličkom logoru.

PORUKA

„Naša Nebeska Majka štiti nas u svakom našem djelovanju. Ona nas vodi i čuva u svim opasnostima. Kažite našim ljudima u Solinu neka se uvijek uzdaju u našu Nebesku Majku. Ona će ih uvijek voditi ravno k Isusu i našem Ocu. Ja se dnevno molim da proslava Jubileja bude uspješna, da utvrdi vjeru onih koji vjeruju i da se vrate Kristu oni koji su zanemarili Njega i Crkvu".

RIKARDA MIKULIĆ, franjevka
misionarka u Argentini

DJELOVANJE

„Doplovila sam u Argentinu 25. listopada 1970. Dakle već je pet godina kako sam izvan domovine.

Argentinci su doista religiozan narod, jednostavan i dobra srca pa se može mnogo dobra učiniti i potkrijepiti ih na evanđeoskom putu.

Želja mi je bila da idem u misije među Indijance ali naša provincija u Argentini nema ni jedne takve misijske postaje, nego samo jednu u Paragvaju. Radi velike udaljenosti u Paragvaju je osnovana nova provincija. Za sada nema mogućnosti da radim među Indijancima. Gospodin me zove preko mojih poglavara da radim među omladinom pa sada studiram Nauke o odgoju."

Sestra Rikarda Mikulić, franjevka

DOŽIVLJAJ

„Nedavno sam se susrela s jednom 25-godišnjom djevojkom čija je majka u siječnju ove godine (1976) umrla od raka. Živi s ocem koji se nikako ne može pomiriti s tom stvarnošću pa je bolestan fizički i psihički, a ne želi nikakvu pomoć. Ova djevojka nemoćno gleda patnje svog oca. Osjeća da nema snage za borbu, a ne zna kako izaći iz svega toga. Pozvala sam je na Svetu misu u našu kapelu gdje se okuplja mnogo omladine, koju naš kapelan duhovno vodi. Predložila sam joj da s kapelanom govori o svom problemu. Došla je pola sata prije Mise da se izjada pred svećenikom i prisustvovala je Svetoj misi. Kada je izišla iz kapele rekla mi je: „Sad se osjećam mnogo bolje, i imam snage za borbu."

Dok je to govorila na licu joj se odražavala tiha radost. Kazala je: „Moja mama, iako je umrla, živi!? Kako je to moguće, a na fakultetu su me učili da sa tjelesnom smrću život završava? Pa ipak ja sam osjećala u nutrini srca „nekoga" ili „nešto" što mi se činilo drugačije od svega na ovome svijetu, ljepše od materije, nešto što me jača i osvježuje u životnom nemiru".

Sjele smo za stol i dosta dugo razgovarale. Osjećala se sve mirnijom i sigurnijom... Morala je poći bolesnom ocu. Rastadosmo se kao stari znanci, iako smo prvi put razgovarale. Obećala je da će ponovno posjetiti našu kapelu. Naš razgovor o Bogu, o Kristu-Spasitelju, o križu, uskrsnuću i sreći bio joj je velika utjeha, a to je i mene razveselilo."

PORUKA

„Budimo prava Marijina djeca, poslušna Duhu Svetom koji ujedinjuje Isusa s Ocem. Budimo vjerna djeca Crkve i odana svetom Ocu. Radujmo se s Majkom Crkvom, i prihvatimo njezine boli. Učinimo sve što možemo da njeno lice svijetli i privlači sve k sebi, pa da sva braća slave Trojedinog Boga i klanjaju mu se kao svome Bogu i Stvoritelju. To je moja poruka braći i sestrama s kojima ću biti u duhu sjedinjena na veliki Majčin dan."

LUJZA MLINAR, milosrdnica
misionarka u Južnoj Americi

DJELOVANJE

„Djelujem 28 godina u zemljama Južne Amerike."

DOŽIVLJAJ

„Svaki susret s ljudskom bijedom bio je za mene značajan doživljaj, jer me uvijek iznova potiče na djela kršćanske ljubavi te pripravlja put kraljevstvu Božjem u dušama."

MARIJINA ULOGA

„Došavši u Argentinu ispočetka sam se vrlo teško snalazila u novoj sredini. Prigodom hodočašća u nacionalno svetište Majke Božje Lujanske našla sam mir i hrabrost da se žrtvujem za duše kakve god me poteškoće snašle. U tom svetištu mnogi narodi imaju Gospinu sliku svoga nacionalnog svetišta. Ugledavši sliku Gospinu iz naše drage domovine, osjetila sam kao da mi draga Gospa govori: „Ja sam i u Argentini. Ne boj se!"

I ona me uistinu prati i savjetuje napose ovdje u novicijatskoj kući koja nosi ime ‚Naša Gospa od Čudotvorne medaljice' ".

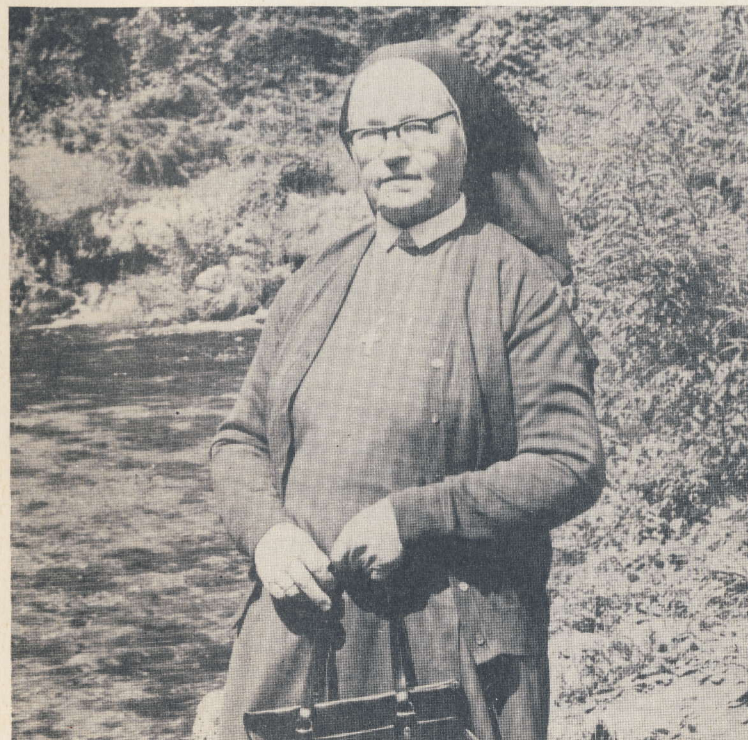
PORUKA

„Kad sam posjetila domovinu, primjetila sam da u nekim crkvama ima premalo mladeži. Preporučila bih posebno mladima da što više časte i zazivlju Majku Božju jer upravo mladima najviše je potrebna njezina pomoć i pouka za sretan život."

SILVINA MUŽIĆ, Kći Križa
misionarka u Indiji

DJELOVANJE

„Rođena sam u Dubovici, župa Veliki Bukovec. Već od rane mladosti imala sam želju da budem misionarka. Odazvala sam se Isusovu pozivu pa sam 1930. godine pošla najprije u Englesku. 1933. god. došla sam u Indiju gdje sam najprije radila kao bolničarka u našem dragom Basantiju - 18 godina. Poslije toga bila sam premještena u Orisu, gdje sam ostala 22 godine. Opet sam se vratila u Basanti gdje sam ostala 2 godine. Ponovno sam se vratila u Orisu gdje se i sad nalazim. Ja sam u misijama već skoro 46 godina".

Sestra Silvina Mužić posjetila je Misijsku centralu u Sarajevu. Sarajevo, Vrelo Bosne, 9. kolovoza 1976.

Sestra Silvina, iz družbe Kćeri Križa, hrani gladnu djecu u Basantiju.

DOŽIVLJAJ

„Joakim Sahu, Indijac iz braminske kaste, obratio se na katoličku vjeru. Otac je devetero djece.

Kad je prešao na našu vjeru svi su ga njegovi odbacili. Premda su njegovi roditelji jako bogati bramini nisu mu ništa dali i odrekli su ga se. 1972. godine teško se razbolio pa nije mogao raditi da zasluži najpotrebnije za uzdržavanje svoje obitelji. Živa vjera i dnevna krunica u obitelji spasila ga je od očaja. Približavao se Božić, a u kući nije bilo ni hrane ni odijela za djecu. Žena mu je svaki dan ponavljala:

„Što da učinimo? I sam Bog nas je ostavio."

On ju ukori riječima:

„Ne smiješ tako govoriti. On će nam pomoći u pravo vrijeme."

Dođe Badnjak, a pomoći ni otkud. Žena ga grdi i ruga mu se. On sav žalostan odlazi od kuće, ali na putu sretne poštara koji mu donese 50 rupija. Sav u suzama od veselja ođe kući, dade novac ženi, pa joj reče:

„Jesam li ti rekao da ne smijemo gubiti vjeru u Boga! On nas samo kuša. Hajde sad i kupi sve što treba da nam bude sretan i veseo

Božić."

Kad se pitam što me potaknulo da zaželim ovoj obitelji sretan Božić i Novu godinu, i da im pošaljem onu malu svotu novca, jedino što sam tada imala, uvijek mi se nametne kao odgovor: sigurno je to bila njihova dnevna krunica."

MARIJINA ULOGA

„Kad god sam bila u kakvoj opasnosti - a bila sam u opasnosti od vode, u opasnosti od divljih zvijeri u šumama, u opasnosti od opakih ljudi - s krunicom u ruci uvijek sam sretno prošla. "

PORUKA

„Molite se kod Gospe od Otoka za obraćenje grešnika i pogana kojih ima još puno. Molite se i za dobre i požrtvovne misionare i misionarke kojih u naše vrijeme nema dovoljno jer je u mnogim sredinama izumro duh žrtve, a svjetski duh je došao u mnoge samostanske kuće. Možda ću i ja moći prisustvovati na velikoj proslavi tisućugodišnjice katoličke vjere u našoj dragoj domovini".

DANILO NOVAK, salezijanac
misionar u Argentini

DJELOVANJE

„Poslali su me u Argentinu na zahtjev salezijanskog biskupa Andrije Sapelaka da radim neko vrijeme među Ukrajincima. Ovdje ih ima preko 250.000 s istom sudbinom i nacionalnim i vjerskim problemima kao kod Hrvata. Zbog nedostatka svećenika mnogi prelaze na razne sekte a tih ima ovdje dvadeset. Među bogatima vlada slobodan duh i mlakost, pa zaboravljaju vjeru i vječnost. Promjer župe je 120 kilometara i nije lako sve obilaziti jer nema dovoljno puteva a velika je udaljenost od kuće do kuće. Svaki se dan molimo Gospi da nam pomogne te ljude približiti Bogu i Crkvi.

Držimo internat za djevojke i školu u kojoj sestre uče djecu šivati i plesti. Vjeronauk za djecu držimo po kućama, i misije za ljude."

Jedna sestra bazilijanka, pred ocem Danilom Novakom, polaže doživotne zavjete.

DOŽIVLJAJ–MARIJINA ULOGA

„Moj je najveći doživljaj otvorenje novog Marijina svetišta, dvadesetak kilometara od grada. Do sada smo uvijek išli na blagdan Male Gospe oko 900 kilometara daleko na hodočašće a to je za siromašne ljude bilo skoro nemoguće. Govorio sam biskupu da treba nešto učiniti, jer se svi upravo upravo vuku za našim ljudima da ih iskorite trgovinom ili da ih prevedu na svoje sekte. Biskup mi odgovori: „Ja o tom razmišljam već od prvog dana, ali što da učinimo kad nemamo Ikone. Ti piši u Rim našem vrhovnom episkopu Josipu, pa ako od toga nešto bude to će biti prvo čudo naše Gospe." Ja sam pisao i pisao u Rim, u SAD, u Kanadu više od 10 puta pa smo konačno dobili Gospinu sliku iz Klevelanda, a tu su sliku donijeli vjernici iz Jaroslava nad Sjanom (Z. Ukrajina) kad su bježali da sačuvaju vjeru i narod.

Mi ćemo ove godine na Malu Gospu po prvi puta slaviti Gospin blagdan u svojoj crkvi. Naš biskup kaže da treba produžiti Svetu godinu pa 1976. slaviti kao Gospinu godinu. Odmah smo počeli moliti krunicu i nositi Gospinu ikonu po kućama, da po Marijinu zagovoru poraste vjerski život. Ona sama uči ljude."

SOFIJA NOVOTNY, Kći Križa
misionarka u Zairu

DJELOVANJE

„Došla sam u misije 1937. godine, u Zair - bivši belgijski Kongo. Započela sam rad kod plemena Baluba, gdje sam radila 12 godina. Poslije toga sam radila kod Wakusu u Kindu, zatim u Kongolo među Bahemba. Svoj misijski život provela sam u školama među siromašnom djecom. Odgoj djece i katehizacija je moj dio u vinogradu Gospodnjem."

Sestra Sofija sa svojim učenicama iz internata.

DOŽIVLJAJ

„Značajnih misijskih doživljaja, kako to vi kažete, nije bilo u mojem misijskom radu. Svaka generacija donosi svoje nade i svoje poteškoće. U početku misijskog rada, prije 30 godina afrička djevojčica nije osjećala potrebu školovanja - sada sve jure u školu i školske zgrade su premalene da ih sve primimo. Crkva se izgrađivala malo pomalo - kao pšenično zrno klijao je kršćanski naraštaj. U tom monotonom radu u kojem treba puno strpljivosti, doživjela sam tri generacije."

MARIJINA ULOGA

„U mojem djelovanju, kao i u mom privatnom životu Marija mi je uvijek pokazala svoju nevidljivu prisutnost kad god sam joj se obratila svojim običnim zazivom: „Majčice, pomozi!" uvijek sam osjetila njezinu pomoć. To je svakidašnje iskustvo."

PORUKA

„Što da poručim braći i sestrama u domovini? Rekla bih im što je Krist rekao Apostolu: „Evo ti majke!" i ono što sveti Ivan kaže o sebi: „I učenik je uze u svoju kuću". Uzmimo Mariju u svoju kuću, živimo s njom pod njezinim pogledom. Ona će nas voditi k Sinu.

Željela bih da se u našim obiteljima obnovi i krunica i Gospin pozdrav „Anđeo Gospodnji" koji sadržava jezgru kršćanske nauke. Taj primjer su mi dali moji roditelji i utisli mi u srce ljubav prema Gospi."

MONIKA OKRUGIĆ, OMI
misionarka u Zambiji

DJELOVANJE

„U Kanadi sam radila među Kanađanima 6 godina u domu za duhovne vježbe, a u Zambiji radim dvije i po godine među ljudima plemena Bemba".

Monika Okrugić misionarka u Zambiji. Mansa, 1976.

DOŽIVLJAJ

„Mene osobno uvijek zadivljuje kad gledam ovaj narod kako prihvaća vjeru i kako ima mnogo katekumena. To mnogo učvršćuje i moju vjeru."

MARIJINA ULOGA

„Izabrala sam ovu družbu oblatkinja misionarki Bezgrešne Marije (OMI) u kojoj Marija ima glavnu ulogu. Svaki dan joj preporučujem sebe i sve one za koje radim. Bez Marije nije moguće biti pravi vjernik."

PORUKA

„Poručila bih svim Hrvatima bez iznimke da se dnevno mole Mariji za misionare da bi po njima uvidio domaći svijet u misijama koliko su potrebni domaći svećenici, te da roditelji daju dozvolu svojoj djeci da se posvete Bogu i ljudima, a da ne služe samo tradiciji. Kad bi svaki Hrvat ili Hrvatica izmolila samo jednu kratku molitvicu za podmladak domaćih zvanja ne bi bila tolika potreba misionara. Dobri Otac na Nebesima, na naše molitve Mariji, to neće uskratiti".

STJEPANKA ORIĆ, milosrdnica
misionarka u Južnoj Americi

DJELOVANJE

„Djelujem 22 godine u odgojnim i zdravstvenim ustanovama."

DOŽIVLJAJ

„Među bolesnicima dolaze nam često priprosti ljudi iz prostranih argentinskih poljana gdje se radi nedostatka svećenika ne može ni govoriti o duhovnoj pastvi, ali oni imaju živu vjeru u Boga te ljubav i poštovanje prema Blaženoj Djevici Mariji. Iako nema poslenika koji bi ih poučavali o Božjim istinama i dijelili im sredstva spasenja, njihova odanost prema Gospi i pobožnost uvijek iznova nas zadivljuje."

PORUKA

„Često puta mislim da li bi se moglo naći u našem hrvatskom narodu velikodušnih mladića i djevojaka, mladih redovnika i redovnica koji bi htjeli i znali pružiti gladnoj braći krišku kruha Božje riječi!?

Dođite, oni vas trebaju! Djevica Marija, naša Majka, stupala je po našoj zemlji i bila naša misionarka. Slijedimo njezine stope jer ona ima obići još mnoga mjesta da ljudi upoznaju njezina Sina i da dočekaju sretnu vječnost."

FRANCISKA–KSAVERIJA ORZES, misionarka ljubavi
misionarka u Indiji

DJELOVANJE

Napomena uredništva: Naša misionarka s. Franciska-Ksaverija Orzes liječeći gubavce i sama je oboljela od gube. O svom misionarskom djelovanju poslala je Glasniku Srca Isusova i Marijina (br. 4/76) opsežan dopis koji ovdje donosimo.

„Otac Franjo Jambreković mnogo mi je pomogao da budem poslana u Indiju, gdje sam stupila u družbu loretskih sestara. 18 godina sam bila loretska sestra. 21. lipnja 1951. započela sam novi život kao misionarka ljubavi. Studirala sam medicinu od 1954-1958. Prije toga sam radila među gubavcima.

1964. godine započela sam graditi Šantinagar - Grad mira, a završila sam ga 1975. godine. To je naselje za gubavce i za one koji su izliječeni ili zaliječeni. Sadašnji broj gubavaca koji nam dolaze na liječenje, jest 8.490. Tuberkuloznih bolesnika ima 860, astmatičara 470, bolesnika koji boluju od drugih bolesti ima tjedno 400. U dječjim jaslicama imamo 98 djece. Gubavaca u bolnici imamo 230. U selu za rehabilitaciju smjestili smo 35 obitelji.

I ja sam oboljela od gube koja je još i sada pomalo aktivna. Kad sam stupila u družbu misionarki ljubavi Majka Terezija me je poslala da dvorim jednog bolesnika koji je bolovao od zarazne vrste gube. Ja to nisam znala, pa sam ostala uz njega sve dok nije umro. 7 godina kasnije dobila sam jak napad boli živaca i mrlju na desnoj ruci. Velor Lerplogist pružio mi je antilepra serum. Sad mi je bolje, ali nisam posve izliječena. To ipak ne utječe na moj rad."

Šantinagar - Grad mira

„Prilažem vam kratku povijest Šantinagara.

Nekih 100 metara od naše kuće u Asansolu nalazilo se naselje gubavaca. Općinska uprava je odlučila da će to naselje zapaliti, ako se gubavci ne odsele s toga mjesta. Jadnici su zamolili naše sestre da im pomognu.

Majka Terezija je zamolila vladu za komad zemljišta gdje bi smjestila te bjednike. 1963. godine dobile smo zemljište izvan Asansola, 30

Sestra Franciska-Ksaverija Orzes misionarka ljubavi djeluje u Indiji kao misionarka ljubavi od 1951. godine, a prije toga 18. godina kao loretska sestra.

kilometara daleko od grada da ih ondje naselimo.

1964. godine mene su poslali onamo da počnem ograđivati zemljište i naznačivati putove. Svake srijede, pošto bih svršila preglede gubavaca u Pilkani (Howrah), žurila bih se na brzi vlak koji vozi prema Tofanu. Od Kalkute do Asansola trebalo mi je vlakom 4 sata. Četvrtkom bih radila u Šantinagaru, a onda bih se opet požurila u Kalkutu da u petak stignem na vrijeme u dispanzer u Kidderpur u Kalkuti. Taj način života trajao je 6 mjeseci.

Zasadili smo živicu kao ogradu, ukopali smo međašne stupove, naznačili putove.

U međuvremenu nam je urbanistički ured u Asansolu izradio plan za buduće naselje gubavaca, koje je već dobilo ime „Šantinagar - Grad mira". Gospodin Sivaramkrišna, naš veliki prijatelj, dao nam je sve besplatno.

1967. godine poslala me Majka Terezija kući na tri mjeseca. Bilo je to prvi put nakon 33 godine da sam opet vidjela svoje. Kad sam se vratila u Indiju u Šantinagaru je 1. ožujka 1968. položen kamen temeljac. Potkraj godine poduzetnik nam je predao prvu skupinu kuća. U siječnju 1969. primili smo prve bolesnike. Nakon toga mnoštvo gubavaca bolesnika iz Titaghara, našeg centra u Kalkuti, napunilo je sve naše kuće.

Neke od tih bolesnika osposobili smo za pomoćno medicinsko osoblje. Drugi bolesnici, koji su mogli hodati, preuzeli su razne druge poslove u naselju.

1964. godine. bio je Euharistijski kongres u Bombayu. Tada nam je Sveti otac Pavao VI. poklonio svoj auto, da - kako je sam rekao - širimo u svijetu ljubav prema siromasima. Dali smo ga na lutriju pa smo dobili 400.000 rupija. Tim novcem podigle smo drugu skupinu kuća za gubavce u Šantinagaru. I te su kuće brzo bile naseljene. Taj blok smo nazvale „Montinijev blok" Obuhvaćaju 6 velikih odjela, dispanzer i fizioterapijsku prostoriju, sobu za rentgen, te zajednički dućan za gubavce.

U isto vrijeme sagrađena je i kuća za sestre.

Prije nego što smo počele graditi, došli su otac Stefen i direktor „Misereora" vlč. Kopelberg da pregledaju mjesto gdje ćemo graditi i kakve ćemo kuće graditi za novac što nam ga oni daju.

1967. godine bila je sagrađena kuća za 4 obitelji, ali spomenuta su gospoda odbacila takav način gradnje. Tako smo morale praviti drugi plan prema njihovoj želji pa smo počele gradnju 1968.

1973. godine sagrađena je velika hala, koja nam služi za različite svrhe. Upotrebljavamo je za učionicu, za spavaonicu za 16 djevojaka, za priredbe, a subotom za Svetu misu.

Kako je broj djece naglo rastao, za njih smo morale graditi posebnu zgradu. Od 98 djece koje imamo ovdje, njih 16 polazi u školu izvan Šantinagara, no na blagdane dolaze kući.

Dobile smo pomoć i za izgradnju zdenca za navodnjavanje. Jedan dobročinitelj poklonio nam je električnu pumpu za navodnjavanje zemljišta gdje sadimo rižu i gdje imamo vrtove s povrćem.

Službeno otvorenje Šantinagara imali smo tek 19. ožujka 1974. godine. Vlast je zastupao gospodin Antun Dias, guverneg Bengala. Tom zgodom on nam je predao dar od 5.000 rupija. Taj smo novac upotrijebili za podizanje naselja za izliječene gubavce, koji ne mogu dobiti nikakvog posla. Ima ih već 25 obitelji. To naselje zovemo „Premnagar" - Grad ljubavi. Dvoje dobročinitelja pomaže nam da podignemo još jedno selo s jednostavnim kućama od opeke za 35 obitelji. To je ukratko povijest rehabilitacionog centra za gubavce - Šantinagara."

RUŽA PARUN, franjevka
misionarka u Paragvaju

DJELOVANJE

„U inozemstvu sam 40 godina. 22. svibnja 1935. u 24 sata napustila sam dragu Dalmaciju i splitsku obalu sa još drugih 5 sestara, a moja rođena sestra Ruža s ostalim sestrama našega reda ostala je na splitskoj obali plačući. Mi smo dalmatinke vične putovanju morem pa nam nije bilo teško na brodu. Sretno smo stigle 10. lipnja u Argentinu, u Buenos Aires. Bio je kišovit i dan i naše oči. 2 godine kasnije pošla sam u provinciju Formozu. Tamo sam radila s Indijancima Toba, u školi. Nisu ništa znali o našoj vjeri, a kasnije su postali dobri kršćani."

Franjevka, misionarka sestra Ruža Parun

DOŽIVLJAJ

„1942. godine pošla sam u Paragvaj u pokrajinsku bolnicu u Concepcionu. Tamo me zatekao strašni rat. Na sve strane topovi, bombe, avioni; na sve strane - krv, ranjenici i mrtvaci. Svi su ranjenici bili prepušteni mojoj skrbi: i domaći vojnici i neprijateljski.

1948. godine opet sam pošla u bolnicu u Formozi, i opet k Indijancima.

1957. godine stupila sam na obalu Urugvaja i došla sam u Montevideo, gdje obavljam razne dužnosti do danas. Tu ću ostati dok me Bog ne zovne na drugo mjesto."

PORUKA

„Dragoj braći i sestrama u domovini poručujem da štuju Isusa i Mariju, pa će biti sretni na ovom i na drugom svijetu."

IRENEJ PETRIČAK, franjevac
misionar u Chicagu

DJELOVANJE

„U izvanevropskoj zemlji djelujem već 63 godine, a od toga 23 godine među Hrvatima. U New York sam stigao 2. prosinca 1912. kao član Slovensko-hrvatsko-slovačkog franjevačkog komisarijata, kojemu je starješina bio p. Kazimir Zakrajšek. Pošao sam najprije njemačkim franjevcima da dovršim teologiju i da se uputim u pastorizaciju i učim engleski. To je trajalo 8 mjeseci. Subotama sam dolazio kući i upoznavao se s Hrvatima a bilo ih je u New Yorku barem 1000. Bili su većinom Dalmatinci, pa Istrani, Primorci i pogdjekoji Hercegovac."

Otac Irenej Petričak, OFM i hrvatska župna škola i dvorana. Steelton, Pa. SAD

DOŽIVLJAJ

„Od velikog značenja u mome radu i nastojanju bio je čas kad sam doznao da se u dijelu New Yorka gdje živi veliki broj Hrvata, nalazi ispražnjena crkvica protestantske župe, koja se preselila na sjever grada.

Hrvatska župa u New Yorku počinje djelovati u talijanskoj crkvi svete Klare, na W. 36 - ulici. Kada se naime zatražila dozvola od Nadbiskupije za osnivanje hrvatske župe u ovome gradu, nadbiskup Farley htio je vidjeti hoće li se odazvati dovoljan broj Hrvata za uzdržavanje župe. Kad je nadbiskupu bilo rečeno da između 30. i 50. ulice na zapadnoj strani grada živi možda 1.000 Hrvata koji žele i traže svoga svećenika i crkvu, te da znatan broj njih pohađa talijansku crkvu svete klare na W. 36 - ulici, onda je on odredio da se, dogovorno sa župnikom svete Klare, održi u nedjelju služba Božja za Hrvate u crkvi svete Klare da se vidi odziv naroda. Ta nadbiskupova odredba bila je odmah javljena predsjednicima hrvatskih društava, da je prenesu svojim članovima. Kod toga najavljivanja glavnu su ulogu i zaslugu imale žene - svaka im čast i od Boga nagrada - pa je u nedjelju u 10 sati crkva svete Klare bila dupkom puna Hrvata i Hrvatica. Kad je nadbiskupov izaslanik to vidio i javio, on je odmah dopustio da se osnuje hrvatska župa. Bilo je to u listopadu 1913.

Nakon ove dozvole bila je uzeta ona prazna crkvica na W. 50. ulici u najam. Najamnina je iznosila 100 dolara mjesečno. Dolar je onda vrijedio 5 puta više nego danas. Već iduće godine hrvatska župa kupila je ovu crkvu za 21.000 dolara. Ta svota bila je uzajmljena u banci uz 5 % kamata. Da nije bilo ove prazne crkve, teško bi se tko usudio osnivati hrvatsku župu u New Yorku gradu jer bi trebalo kupovati više kuća, pa ih rušiti i graditi crkvu, župni stan i dvoranu, a to bi stajalo par stotina tisuća dolara.

Osim spomenute najamnine, hranu mi je plaćao starješina, a bio sam sretan što je sa mnom bio franjevački brat laik, Slovenac Fidelis Jagodič, dobar sakristan, dobar kuhar, uvijek dobar u svemu i svima. Tako smo počeli sa hrvatskom župom u New Yorku.

U New Yorku sam ostao do 19. studenog 1926, kada sam bio premješten u Steelton, Pa. Tu je župu u ovom gradiću ustanovio 1898. godine svećenik iz Bosne rev. Dobroslav Božić koji je došao u Ameriku 1894. i utemeljio prvu hrvatsku župu u Americi: župu sv. Nikole u Pittsburghu, Pa, već 1895. godine. Tu je ostao samo dvije godine. Bio je slaba zdravlja, a bundžije su mu pravili neprilike, pa se zahvalio.

1937. godine bio sam premješten u Bethlehem, Pa, na prekmursku župu, gdje sam ostao do 1950. Tu je bila a još i danas postoji fara svetega Jožefa. To je bila župa slovenskih franjevaca.

Na toj župi zateklo me 60.000 dolara duga od gradnje škole, i obveza da učim prekmurski jezik. To je bio velik teret za mene, ali sam se trudio i ostao preko 13 godina. Platio sam 56.000 dolara duga i učinio više popravaka na zgradama. Sve sam to činio bez godišnjeg odmora jer nikad nisam imao zamjenika. Napokon sam molio premještaj i otišao iz Bethlehema u samostan u Chicago, I 11. Bilo je to 18. srpnja 1950."

PORUKA

„Stara je poslovica: 'Narod bez vjere je narod bez budućnosti'. Bez vjere čovjek ne može naći pravi duševni mir i zadovoljstvo. Mnogi misle da će naći mir i zadovoljstvo u novcu, bogatstvu i uživanju, pa varaju, provaljuju, kradu i ubijaju, i tako su kaznione pune zločinaca. Drugi misle da će naći mir u tjelesnom uživanju. To kratko traje, jer je svaka sila za vremena, pa su bolnice pune svakovrsnih teških bolesnika.

Žalosni događaji koje pratimo u svijetu, dovode nas do spoznanja važnosti vjerskog odgoja djece, a to je u prvom redu dužnost roditelja. Roditelji su dužni da svojoj djeci od rane mladosti daju vjerski odgoj, i to riječima i primjerom života: vršenjem vjerskih dužnosti, svagdanjom molitvom, polaskom u crkvu nedjeljom, itd. Čemu se dijete priuči u mladosti, to će činiti i u zrelim godinama, nasljedujući primjer dragih roditelja. Budući da je narod bez vjere narod bez budućnosti, a čovjek bez vjere čovjek bez duševnoga mira i zadovoljstva, poručujem našem narodu da osobito čuva vjeru i da je razvija kod svoje djece.

AVENTINA PODOREŠKI, milosrdnica
misionarka u Argentini

DJELOVANJE

„Djelujem u Argentini već 22 godine. Sada sam u Zavodu Svetog Križa u Rio Turbio, u Ognjenoj Zemlji.

Ostavivši dobrovoljno vlastitu domovinu radi kraljevstva Božjega, smatram da je moje djelovanje apostolsko i pastoralno. Od početka mog boravka ovdje imam za to dovoljno prilike."

DOŽIVLJAJ

„Mogu reći da je moj najznačajniji doživljaj što sam u svom radu naučila gledati i primati sve u nadnaravnom svjetlu, te lakše pripravljam povoljnu klimu da u dušama može niknuti i rasti sjeme Božje riječi.

Radimo u Zavodu u kojem borave po cio dan djeca rudara i ostalih namještenika u obližnjem rudniku kamenog uglja. Posjećujemo njihove domove i bolesnike u mjesnoj bolnici, katehiziramo u udaljenim mjestima gdje nema svećenika, držimo tečajeve kuhanja, krojenja i šivanja za odrasle djevojke i majke naših učenica i pomažemo u župnoj crkvi u našem mjestu. U tom radu naročito veselje smo imale kad smo u bolnici našle jednog Hrvata kojega je rodbina godinama tražila, a nije se mogao javiti radi svoga teškog stanja i nepoznavanja stranog jezika. U tome smo mu kasnije pomogle."

MARIJINA ULOGA

„Prateći na pastoralnom putovanju revnoga, sad već pokojnog, biskupa Mauricija Magliano, redovito smo molili krunicu za krunicom čitavim putem. Mariji zahvaljujem za uspjehe kod zalaganja za rudare i druge ljude koji su bili u potrebi. Ona je pripremila srca sviju onih kojima smo došli."

PORUKA

„Dragoj braći koja imaju sreću da prisustvuju zboru na posvećenom tlu Marijinog svetišta poručujem da je svako mjesto i svaka prigoda gdje mogu učiniti koje dobro djelo, mjesto milosti. Neka iskoriste takve prilike, jer će im donijeti mir duše i čvršće ih povezati s Bogom i s braćom, što je danas tako potrebno!"

STJEPAN POLGAR, isusovac
misionar u Indiji

DJELOVANJE

„Stigao sam u Zapadnu Bengaliju 1. siječnja 1947. i od tada radim među Bengalcima u tzv. 24. Parganasu. Prvih 8 mjeseci poslaše me da naučim bengalski i engleski jezik, a onda me baciše da plivam: Khari, tri godine i tri mjeseca; Morapai, sedam godina; Raghabpur, sedam godina; Boddipur, pet godina i šest mjeseci, Khari i Kaurapukur, jedna godina i tri mjeseca, i sada opet Morapai, četiri godine kao župnik. Tri godine bio sam potpuno sam i brinuo se za 4.134 katolika u 16 sela koja moram ponajviše obilaziti pješice, a u kišno doba čamcima i djelomično željeznicom.

Moja sadašnja župa Morapai vidjela je mnogo naših misionara koji su ulagali mnogo novaca da je podignu kulturno i ekonomski. Samo da spomenem oca Joška Vizjaka koji je posvuda podizao Gospine špilje i pravio velike i krasne Marijine kipove. Nastojali smo da osnujemo Marijine kongregacije u svim većim selima ove župe koja je prije par godina bila podijeljena radi bolje pastorizacije. Otac Ante Gabrić prije više godina čitavu je župsku crkvu iznova gradio. Istu sam crkvu i ja obnovio za stogodišnjicu župe prošle godine. U ove četiri godine moga župnikovanja ovdje sagradio sam tri nove crkvice od cigle i pokrio ih azbestnim pločama ili limom, što je već ostalo od prijašnjih kapelica. Napravio sam i jednu blataricu s limenim krovom za malo selo u Goridoli.

Prošle i ove godine imali smo po većim selima pet misija. Došao mi je jedan karmelićanin, obraćenik iz najviše hinduističke kaste, pa je uspjeh bio ogroman. Uređeni su mnogi brakovi i privedeni ljudi na često primanje sakramenata.

Već godinama je bio lijep običaj da se kip Gospe Fatimske nosi u procesijama od sela do sela, tako smo to i sada učinili. Jasno da to nije bilo „šutke", nego s mnogo pjesme, bubnjeva, pucnjave i mužara. Nek ljudi znaju kako kršćani znadu slaviti svoju nebesku Kraljicu.

Na svakoj našoj misijskoj stanici nalazi se po jedna lurdska ili fatimska špilja. U mjesecu listopadu moli se krunica po čitavom selu, i na kraju bude zahvalna misa.

Ako Bog bude htio da još koju godinu ostanem na ovoj župi trebat će opet graditi jer ljudi me već moljakaju za nove kapelice. Prijašnje su ili prestare ili premalene ili nisu dosta lijepe za današnji naraštaj. Otkidam od usta da uzmognem sagraditi dostojan dom za Gospodina. Meni će biti dosta mrvice, a lijepe crkve i kapelice među nekršćanskim svijetom navijestat će prisutnost Gospodina Isusa Krista, Boga i Spasitelja. Neka ljudi znaju da osim tijela i propadljivih dobara postoji neumrla duša koja je vrednija nego čitav svijet i sve njegovo bogatstvo!"

Župnik, Stjepan Polgar, dijeli svetu pričest narodu

Siročad pred misijskim sirotištem u Morapaju

MARIJINA ULOGA

„Po Mariji k Isusu - to je bilo geslo svih misionara, osobito onih koji su širili svetu vjeru u Sjevernoj i Južnoj Americi, i drugdje, kako nas to uči crkvena povijest.

Tko pravo štuje Gospu, Majku Isusovu i Božju, taj će sigurno slaviti i Boga, obdržavati Njegove zapovijedi i spasiti svoju dušu. To je ujedno i naša životna zadaća na ovome svijetu."

PORUKA

„Svima štovateljima naše Gospe želim obilje blagoslova. Bit će mi posebno drago ako sveti Otac mogne doći u Solin - gdje sam bio jedanput kao student - pa možda majka Terezija i otac Ante Gabrić."

KRSTO RADIĆ, franjevac
misionar u Argentini

DJELOVANJE

„Stigao sam u Argentinu 14. lipnja 1947. godine. Nakon par mjeseci počeo sam misijski djelovati u ovoj zoni koja je prije nosila ime Barrio Roosvelt, dok nisam isposlovao službeno novo ime Barrio Juan Vucetich. Moj pastoralni rad ograničio se na sedam novih naselja i na hrvatsku koloniju. Pučanstvo ove zone je argentinsko, a stiglo je iz raznih provincija „trbuhom za kruhom" jer u njihovim provincijama nije bilo moguće ekonomski izdržati. "

O. fra Krste Radić, član provincije Presvetog Otkupitelja

DOŽIVLJAJ

„Prvi moj značajniji misijski doživljaj bio je blagoslov temeljnog kamena svetišta Majke Božje Bistričke i hrvatskog samostana. Taj je obred obavio generalni delegat franjevačkog reda, svečano, uz Svetu misu „sub divo" (pod vedrim nebom) 13. 5. 1956.

Drugi moj značajniji misijski doživljaj bio je 23. 12. 1957. kada sam postavio i blagoslovio temeljni kamen novom mjestu nazvanom po imenu našeg zemljaka „Barrio Juan Vucetich" – u prisutnosti argentinskih vlasti i mnoštva naroda.

Treći moj značajniji misijski doživljaj bio je 22. 12. 1958, kad je Generalni vikar naše biskupije blagoslovio temeljni kamen hrvatske kolonije „Villa Croata" u Vučetiću – uz prethodnu Svetu misu „sub divo" u pratnji desetorice svećenika i velikog mnoštva našeg svijeta.

Četvrti moj značajniji doživljaj bio je 10. 12. 1967. kad je naš preuzv. biskup Manuel Menendez svečano blagoslovio svetište, kip i zastavu Majke Božje Bistričke – uz ogromno mnoštvo našeg hrvatskog svijeta.

Peti značajniji dogadaj bio je 4. 10. 1970, kad je općinski načelnik Carduso presjekao vrpcu i tim svečano otvorio novu i glavnu asfaltiranu ulicu ovog područja krstivši je imenom naše domovine „Avenida Croacia"

Šesti značajniji doživljaj bio je 11. 1. 1976, kad je naš biskup svečano otvorio novosagradenu dvoranu Majke Božje Bistričke sa svečanom Svetom misom u Vučetiću.

Jednom riječju mogu reći da je moj značajniji doživljaj bilo to što sam ovaj čisto pustinjski i livadski predio – u koji se ni na konju nije moglo ući poslije jakih kiša – pretvorio u gradsko gradevinsko područje – zona urbanizada – gdje sada niče sedam novih naselja uzduž Avenide Croacia, s kojeg područja naša nova autobusna mreža prevozi dnevno petnaest tisuća putnika sa svojih 20 autobusnih jedinica. Središnja točka ovog područja jest mjesto Juan Vucetich, gdje se nalazi svetište Majke Božje Bistričke sa hrvatskim samostanom na samoj Avenidi Croacia na istoimenoj željeničkoj stanici u neposrednoj blizini hrvatske kolonije Villa Croata. Ivan Vucetic je budući novi argentinski grad kako to svi predviđaju."

MARIJINA ULOGA

„Marijinu ulogu i utjecaj u svom misijskom radu osjetio sam više puta u najodlučnijim časovima svog pastoralnog rada. Što je najzanimljivije, doživio sam sretne uspjehe u svom radu uoči Gospinih svetkovina. Čim sam dobio koju radosnu i uspjelu vijest, odmah sam pogledao na kalendar da li je u blizini koja Gospina svetkovina. Moja teška operacija bila je nužno odgođena za petnaest dana, i izvršena upravo na Gospinu svetkovinu 23. kolovoza. Pod Njezinu zaštitu stavio sam sav svoj rad i polučio izvanredne uspjehe u svim svojim pothvatima na vjerskom i socijalnom polju, koji su bili veliki. U nekim slučajevima prema općem mišljenju uspjeh nije nikako bio moguć, pa ipak uspjeh je bio izvanredan. To na osobit način mogu zahvaliti Majci Božjoj."

PORUKA

„Braći svećenicima u domovini posebno poručujem, da u današnjim teškim vremenima po svemu svijetu pa i kod nas više se uzdaju u pomoć Božju negoli u vlastite snage. Neka budu vjerni sinovi Crkve i svog naroda. A braći franjevcima, posebno onima u Bosni Srebrenoj i u provinciji Presvetog Otkupitelja, koji su zajednički tijekom stoljeća bili na braniku vjere i domovine, poručujem da slijede stope svojih predšasnika „ujaka", o čemu postoje povjesna svjedočanstva po našim samostanima u Imotskom, Sinju, Makarskoj, Zaostrogu, Živogošću i u ostalim. Ti arhivi neka budu živi poticaj njihovom radu. Neka svoje svećeničko i redovničko djelovanje stave na osobiti način pod zagovor Majke Božje, koju naš narod na osobiti način poštuje."

FRANJO RADIŠIĆ, franjevac
misionar u SAD.

Napomena Uredništva:

Zamolili smo poštovanog oca Franju Radišića da nam i on opiše svoje djelovanje, ali nam je samo kratko odgovorio:

„Ja sam bolestan i star ... Želim Vam svaki uspjeh u radu! Hvala na pažnji!"

NIKOLA SARIĆ, dijec. svećenik
misionar u Tanzaniji

DJELOVANJE

„U Tanzaniju sam stigao 17. rujna 1973. godine. Šest mjeseci sam bio na tečaju swahili jezika u Pastoralnom centru Kipalapala, da bih poslije jezičnog tečaja bio poslan u biskupiju Nđombe u misijsku postaju Makambako, u pleme Bena. Brzo ću ići na drugu misijsku postaju, ali zasad ne znam gdje će to biti. U misiju Makambako dolazi don Ante Batarelo.

Nekada se raznježim i „prebacim se" u dragu domovinu u ovoj našoj Svetoj godini - godini naše vjere, godini našeg ponovnog krštenja, godini naše odanosti Svemogućem Bogu, Njegovu Sinu Isusu Kristu i našoj Majci Bezgrješnoj Djevici Mariji, Kraljici Hrvata, ali to opet prođe i misionarski život opet mirno teče dalje. Na ovoj izbrazdanoj cesti susretne se teških križeva, tjeskoba, okrutne stvarnosti i osjećajnih maštanja, jednom riječju svega onoga što mladi misionar može doživjeti u svom misionarskom radu, ali nas ispunja radost što smo Kristovi poslanici i navjestitelji Radosne vijesti -Evanđelja."

Misionar Nikola Sarić sa svojim mladim prijateljima. Makambako, Tanzanija 1976. godine.

IVANA STAKOR, Kći Križa
misionarka u Indiji

DJELOVANJE

„Pripadam družbi Kćeri Križa. Nakon tri godine novicijata u Engleskoj pošla sam u Indiju u studenom 1933. godine. Bila sam najprije 4 godine u Bombaju, a zatim cijelo vrijeme u provinciji Kalkuti".

Sestra Ivana s malim slijepcem Gamunom. Njegova je majka umrla pa ga je otac predao na brigu sestri Ivani. Ona mu zamjenjuje i oca i majku.

DOŽIVLJAJ

„Uvjerila sam se mnogo puta da u poteškoćama treba biti strpljiv i zvati Boga u pomoć, a ne psovati. Ovih dana posjetila sam bolesnike u državnoj bolnici. Tamo je bila jedna žena sa slomljenom i skršenom rukom. Pitala sam ju kako je polomila ruku, pa mi ona odgovori da je brala travu u džungli za svoje krave . (Ovdje krave ne smiju pasti pa im se mora brati trava!) Naletio je jedan slon, bacio je na zemlju i uhvatio za ruku. Ona je u taj čas po-

vikala: „Bože dragi, spasi me !" Slon je malo potapša po leđima i pusti je na miru slomivši joj samo ruku. Ona je poganka ali mi kaže da je bila spašena samo zato što je zvala Boga u pomoć. Veli ona: „Nisam rekla ni jedne pogrdne riječi."

To se dogodilo prije dva tjedna. Mislim da se svaki čovjek mora vježbati da živi svaki čas u prisutnosti Božjoj."

MARIJINA ULOGA

„Mislim da je najveća milost Božja što sam po zagovoru Majke Božje ustrajno živjela u svom redovničkom zvanju i radila po volji Božjoj na različite načine za spasenje duša. Zadnjih pet godina svog misijskog djelovanja bila sam pozvana na specijalni rad za najveću sirotinju i gubavce, i da među njima širim našu vjeru. Područje gdje djelujem sasvim je pogansko. Stoga mi je potrebno puno snage i milosti Božje. Kad god mi je teško molim se Majci Božjoj i svaki dan izmolim krunicu. Ona se još nikada nije oglušila."

PORUKA

„Štujte Majku Božju sve više i više! Po njoj ćemo lakše Presvetom Trojstvu. Ljubite bližnjega i činite dobro svakome tko zatraži vašu pomoć! Zahvalite Bogu za veliko blago koje vam je dao - za vjeru! Molite se za nas koji radimo na misijskom polju da nam rad bude plodan. Ja ću se svakog dana moliti za sve koji će prisustvovati proslavi Jubileja u Solinu".

IVAN SUDIĆ, dijec. svećenik
misionar u Argentini

DJELOVANJE

„Iz domovine sam otišao prije 30 godina. Dvije godine bio sam u Italiji, a onda su me tražili iz Argentine kamo sam stigao prije 28 godina. Pet godina sam bio pomoćnik u katedrali u Rafaeli. Poslije su me premjestili u Institut učenica, gdje se nalazim i danas. Obilazim sela i obavljam misionarsku službu."

Jedna od župa u kojima misijski djeluje svećenik Ivan Sudić, posvećena je svetom Anti. Na slici ga vidimo sa grupom vjernika prigodom proslave svetog Ante.

DOŽIVLJAJ

„U vršenju svoje svećeničke službe doživio sam mnogo utjeha. Bio sam na osobit način ganut u jednom selu od deset tisuća duša. Ispovijedao sam nekoliko sati bez prekida. Najedanput dođe pred ispovijedaonicu jedan čovjek pa me gleda i gleda, a u očima sam mu čitao da želi sa mnom razgovarati. Izišao sam iz ispovjedaonice i upitao ga što želi. On mi odgovori: „Ja sam Hrvat. Već četrdesetpet godina živim u ovoj zemlji na jednom velikom imanju, i već četrdesetpet godina se nisam ispovijedao. Razlog je samo jedan: živim u velikoj pustinji s malo osoblja a ne znam njihova jezika. Došao sam da se ispovjedim jer sam čuo da se ovdje nalazi svećenik iz domovine."

Poslije ispovijedi i pričesti plakao je kao malo dijete od radosti i

sreće. U meni se još jednom pojavila misao: kako je to velik Božji dar biti svećenik! "

MARIJINA ULOGA

„Sav svoj svećenički rad stavio sam u ruke Majke Božje. Uvijek sam postigao kad god sam što od nje tražio."

PORUKA

„Sav svoj život i djelovanje stavite u ruke Majke Božje, pa ćete uvijek postići što budete molili. Ja sam to iskusio. Želim vam svima Božji blagoslov, koji vam neće faliti, jer imate Božje nakane".

HOZANA ŠTEFANIĆ, franjevka
misionarka u Argentini

DJELOVANJE

„Baš danas (10. 6. 1976.) navršava se 42 godine otkako sam sa drugih pet sestara stigla u Buenosaires. Radila sam u Urugvaju, Argentini i Paragvaju, uvijek u Zavodima."

Sestra Hozana Štefanić sa svojom nećakinjom s. Marijom Angelom Dekanić, koja joj je došla u posjet. Stoje pred novom školom koja se tek završava, a već ima 250 djece na brizi sestara.

DOŽIVLJAJ

„Prve četir godine posebno sam osjećala obvezu zahvalnosti Bogu što mi je dao roditelje koji su me kršćanski odgojili. U Urugvaju smo imale državni zavod, koji se zove „Correcional" (popravni), gdje smo držali djevojčice do 18 godina koje je policija kupila po cesti ili koje su roditelji zapustili. Tu smo morale mnogo trpjeti od tih jadnica, ali su one nakon par godina odlazile kao dobre djevojke – na veliko zadovoljstvo sestara. Neke su se od njih tu krstile, a skoro sve su se prvi put pričestile i krizmale i naučile sve što im je potrebno za život jer smo imale domaćinsku školu."

MARIJINA ULOGA

„Otišle smo iz Splita u Marijinu mjesecu na njezin blagdan Pomoćnice kršćana (24. svibnja). Pod njezinu zaštitu sam stavila sav svoj misijski rad i njoj se utječem u svim potrebama."

PORUKA

„Braći u domovini preporučujem da budu veliki i vjerni štovatelji Marijni."

URBAN ŠTEFANIĆ, franjevac
misionar u Argentini

DJELOVANJE

„Djelujem u Argentini od 1950. godine. Kao mladi profesor i doktor moralke i socijalnih nauka bio sam poslan iz Rima da predajem u ovdašnjoj teologiji koja se trebala pretvoriti u fakultet jer je internacionalna teologija. To je bila ideja našeg oca generala ali se nije ostvarila pa sam od 1951. godine djelovao u našem dječjem domu svetog Antuna u Chovetu i u Miramaru.

U Miramaru sam sagradio crkvu.

U Hurlinghamu sam otvorio zavod pučke škole (1961. godine), i srednje škole (1964. godine).

U toj srednjoj školi bio sam rektor do 30. 4. kad sam se odrekao uprave i prešao u službu Kustodije Svete zemlje.

Posebno je bio težak rad s djecom naših zemljaka koja su dolazila iz raznih logora iscrpljena i rahitična pa sam ih morao sistematski liječiti i njegovati. S djecom sam bio sam pa sam im bio svećenik, učitelj, liječnik, bolničar, a usput sam morao vršiti sve zanate, jer nismo imali sredstava da zovemo radnike sa stručnom spremom a zgrade su nam bile trošne i zapuštene. Jednom zgodom imao sam na brizi kroz dva mjeseca 20 bolesne djece od neke vrste gripe, a kako su bili jako slabi nikako ih nisam mogao izliječiti. Radi posljedica neishranjenosti neke od njih sam trebao svaku noć iznositi van, premda su imali od 5 - 12 godina."

MARIJINA ULOGA

„Marija mi je uvijek bila zaštitnica u radu. Tu sam pobožnost posebno nastojao uliti u duše naše dječice. U Dječjem domu dnevno se molila zajednička sveta krunica. U Hurlinghamu, na ulazu u Zavod postavio sam Marijin kip. Dnevna pouka počimala se Marijinim pozdravom „Ave Maria purisima" (Zdravo Marijo prečista), a đaci su odgovarali „Sin pecado concebida" (Bez grijeha začeta)."

Dr Urban Štefanić, dijeli svetu pričest učenicima zavoda u Hurlinghamu

PORUKA

„Moja je poruka našoj braći slijedeća: naša epoha je Marijina epoha. U današnje materijalističko vrijeme - kako Marija sama kaže preko raznih ukazanja - naš je jedini spas da se vratimo k Bogu po žrtvama, moljenju svete krunice i po Mariji. Naš se narod uvijek isticao pobožnošću prema Djevici. Neka sada postostrući tu ljubav i pobožnost i neka osobito prinese svoje patnje Mariji za naše narodne grijehe i grijehe naše braće na cijelom svijetu s kojom sačinjavamo jedno jedinstveno tijelo njezina Sina. Želim iz sve duše da ova godina bude početak duboke obnove našeg naroda i da po Mariji postanemo njezini intimni suradnici u spašavanju duša današnjeg očajnog čovječanstva."

IVANKA ŠUBER, med. sestra
misionarka u Zambiji

Napomena uredništva: Medicinska sestra Ivanka Šuber djeluje u leprozariju Liteta u Zambiji od lanjske godine (1975). Javila se dosad jedanput u Radosnoj vijesti. Od sestre Emice Verlić, koja s njom zajedno radi, dobili smo ovu fotografiju.

Ivanka Šuber, medicinska sestra, sudjeluje u procesiji na Cvjetnicu 1976. u Liteti (Zambija).

BERNARDIN ŠULJ, franjevac
misionar u Togu

DJELOVANJE

„Ovo mi je treća godina kako djelujem među nekršćanskim narodima. Moje područje rada je sjeverni dio republike Toga. Ovaj dio zove se savana jer ima puno grmlja i velike trave. Radim zajedno s franjevcima pariške provincije. Dosad sam bio u kontaktu s 4 različita plemena.

Oni nadasve štuju svoje pokojnike. Pređi su im uvijek prisutni u pameti. Vjeruju da preminuli otac nikad ne ostavlja sela. Njegova će se duša boriti protiv neprijatelja obitelji. Jednom riječju oni se zovu animisti.

Plemena među kojima sam radio zovu se: Lamba, Tamberma, Čokosi i Gam-gam.

Svako pleme ima svoju povijest i svoj jezik. Jedno pleme se odlikuje kao lovačko pleme, drugo kao ratničko, u trećem su vrsni zemljoradnici a u četvrtom su svi gostoljubivi. Svi su jednostavni, veseli i siromašni. U naselju gdje je naša misijska centrala, ima i muslimana. Islam većinom postoji u gradskim sredinama jer su muslimani prvenstveno trgovci i oni koji žele trgovati „obavezno" ulaze u muslimansku zajednicu. Ovdje nema nikakvih ispada nesloge ni sa muslimanske ni sa kršćanske strane. Velik broj mladića iz muslimanskih obitelji prima za vrijeme srednjeg školovanja kršćanstvo i ta njihova odluka ne izaziva protivljenje muslimanske zajednice. Mi muslimanima preporučujemo da se mole za nas kako bismo postali bolji kršćani, a mi za njih molimo da oni postanu bolji muslimani. To nas potiče na zajedničku suradnju.

Moram priznati da mi je ovo vrijeme prošlo jako brzo, mada je ritam afričkog života tako spor. Moj pastoralni rad uglavnom se odvija na selima gdje još nema formirane kršćanske zajednice jer su svi pogani."

DOŽIVLJAJ

„Jedne večeri prisustvovao sam skupu na kojem je najstariji član obitelji davao savjete mladoj zaručnici pred udaju u času kad je napuštala roditeljski dom. To je bio treći savjet po redu. Sva je obitelj bila

Otac Bernardin Šulj sa svojim afričkim prijateljima, u misiji Mango 1975. god.

sakupljena ispod jednog stabla. Na jednoj strani sjedili su muževi, na drugoj žene, a po strani djeca. Članovi obitelji sjedili su u širokom krugu a u sredini je plamsala vatra. Neposredno kraj vatre na ukrašenom panju sjedio je najstariji član, a kraj njega zaručničin otac i najstariji brat. Zaručnica je čučala prekrivene glave bijelom maramom. Starac je govorio sasvim sigurno, uvjerljivo i mirno. Iza svakog savjeta u znak odobravanja čuo se odjek bubnjeva tam-tam. Tijekom čitava sata savjetovanja zaručnica je stalno šutjela. O sadržaju savjeta može se reći da je to ono redovito upućivanje koje stariji daje mlađem. Mene je ipak dirnulo kad je starac pokazao palmino stablo i rekao zaručnici: „Pogledaj ovo stablo! Budi dobra kao ovo stablo: ako ti njemu baciš kamen ono će ti dati datulje." Tumačio joj je: „Možda ti u novoj kući neće biti dobro kao ovdje dosad, ali znaj hrabro podnijeti sve u životu, i ostavi dobar primjer o svojoj obitelji jer će se drugi pitati, kad te vide, iz koje si obitelji potekla, i tvoja dobrota bit će dobar putokaz drugima iz tvoje obitelji.

Ja sam htio nekako sudjelovati u toj svečanosti, ali nisam ništa imao u torbi osim načete kesice bombona. Bilo nas je više od 100, a bombona možda 20. Jedan mladić je razdijelio bombone na tri grupe. Kako je bilo više glava nego bombona jedan je bombon jelo više osoba. Iznenadila me njihova nesebičnost.

Nekoliko dana nakon sklapanja braka mladenci su pošli na sajam. Zaručnica ima pravo birati platno koje želi. Ali kad je pokazala platno koje želi, zaručnik je šuteći prošao po čitavom sajmu, razgledao ostala platna i konačno joj kupio sasvim drugo platno koje nije pokazala. Platno je bilo iste cijene, ali je zaručnik pokazao da njegova mora biti zadnja i da ne želi slušati želje svoje zaručnice. Takav je običaj i nitko se ne pita zašto je to tako."

MARIJINA ULOGA

„U svakom svećeničkom zvanju Marija ima nenadomjestivu ulogu. Meni je posebno draga molitva Majci Božjoj Trsatskoj. Uvijek se nađe vremena za koju desetku krunice, i kad izvršim svoj dnevni plan, ne izostaje ni pjesma Majci Božjoj.

Mislim da je vjerski odgoj nepotpun bez Marijine prisutnosti."

PORUKA

„Razmišljajući o Tisućutristotoj obljetnici Crkve u našem narodu i o Tisuću-obljetnici Gospina svetišta u Solinu zahvaljujem Bogu, Isusu i Mariji na tom velikom milosnom daru.

Molim zajedno sa svima vama da jedinstvo koje nije ništa moglo uništiti u prošlosti i koje neće ništa moći uzdrmati u budućnosti, ostane ekran na kojem se izmjenjuje ljubav Majke s odanošću djece.

Neka nam oprosti i zaboravi naše slabosti! Ona je naša Majka. A svaka je majka kao cvijet koji se ne osvećuje ako ga netko gazi svojim nogama nego daje ugodni miris.

Marijo, daj drugima ono što je u nas najbolje - spasenje koje dolazi od Isusa Krista!"

MATILDA EMERIKA ŠUMAK, Kći Križa
misionarka u Indiji

DJELOVANJE

„Što ću vam ja pisati o našim misijama, pogotovo o sebi kao misionarki? Moje misije bile su od samog početka uvijek u kući. Tu i tamo imala sam priliku da pravim društvo sestrama koje su išle u sela poučavati ljude. Moj glavni posao je poučavanje siromašnih djevojaka u ručnom radu i šivanju. Jedva mogu vjerovati sama sebi da sam već 42 godine u Indiji. Prije toga bila sam 3 godine u novicijatu u Engleskoj. 68 mi je godina."

Sestra Emerika Šumak, Kći Križa, misionarka u Indiji.

DOŽIVLJAJ

„Za sve nas nezaboravni dan bila je proslava vječnih zavjeta sestre Šanti. Njezini roditelji i rodaci nisu mogli prisustvovati polaganju njezinih vječnih zavjeta u provincijalnoj kući pa se slavlje ponovilo ovdje zajedno sa roditeljima i rodacima."

Indijka sestra Šanti, Kći Križa, s našom sestrom Emerikom Šumak. Sestre nose vijence o vratu, jer je svečani dan doživotnih zavjeta sestre Šanti.

PORUKA

„Mogu si predstaviti kako će biti velika svečanost u Solinu. Ja ću duhom biti stalno s vama. Molim vas, sjetite se i mene u molitvama na Malu Gospu u Solinu. Želim vam svima od srca veliki uspjeh."

TVRTKO TADIĆ, dijec. svećenik
misionar u Tasmaniji

DJELOVANJE

„Evo me u državi Tasmaniji, na istoimenom otoku ovoga malog kontinenta bogate i rijetko naseljene Australije.

Srebreni sam jubilarac. Ostalih je deset kolega kod kuće. Zbog čudnih i teških životnih okolnosti moje svećeničko zvanje čitavi niz godina bijaše u velikoj krizi. Progonila me užasna i okrutna misao da je bolje da više ne budem svećenik. Sada ne mogu Bogu i Bogorodici biti dovoljno zahvalan, jer je, nadam se, kriza prošla. I danas, milošću Božjom, jesam što jesam.

U novicijatu nas je bilo šestorica, a onda, nakon tri mjeseca mene otpustiše. Trojica postadosmo svećenici, a samo ja ostadoh misnik Božji banjalučke biskupije, sada hrvatski misionar u Australiji.

Svećeničko zvanje, po mom mišljenju, najviše usrećuje čovjeka, ostavlja ga slobodnim u duhovnom i materijalnom pogledu da uvijek bude spreman prihvatiti svaku novu situaciju koju na kraju svega prima iz Božje ruke - smireno: prihvaća od Gospodina patnje, bolesti i napore, a nekad ih od njega i sam traži. Ostajući kroz čitav život sam, altruistički se poklanja drugima i primjerom pokazuje ono što je Isus predivno izrazio riječima: „Moja je hrana da vršim volju Oca svoga nebeskoga". U tom je prednost celibata sa svim pozitivnostima koje pruža svećeniku. Živeći s Kristom i praktično radeći s njim, uči najprije sam sebe, a onda poučava druge živjeti po Kristu, s Kristom i u Kristu prema Božjim zapovjedima, a to je jedini, pravi čovjekov život.

Isus u svetoj Knjizi nad knjigama, i Isus u Euharistiji i drugim sakramentima jest njegov život i njegov rad s braćom kojoj mora neprestano ići „da rod donosi i da taj rod ostane". Cilj je, dakle, svećenikova rada čovjek, još određenije: ono prvotno u čovjeku, unutarnje duhovno područje, čovjekova bit koja se sastoji u sličnosti s Bogom po besmrtnoj duši - najvrijednijoj stvarnosti na svijetu. Inače je ubogi i bezbogi čovjek, bez posvećene i pobožanstvenjene duše, ubožan i bogec u svom bezboštvu: samo tijelo ili sami „brat magarac" svetog Franje, „mrski JA" Tina Ujevića, osuđenik na smrt koji bez odmora putuje prema groblju.

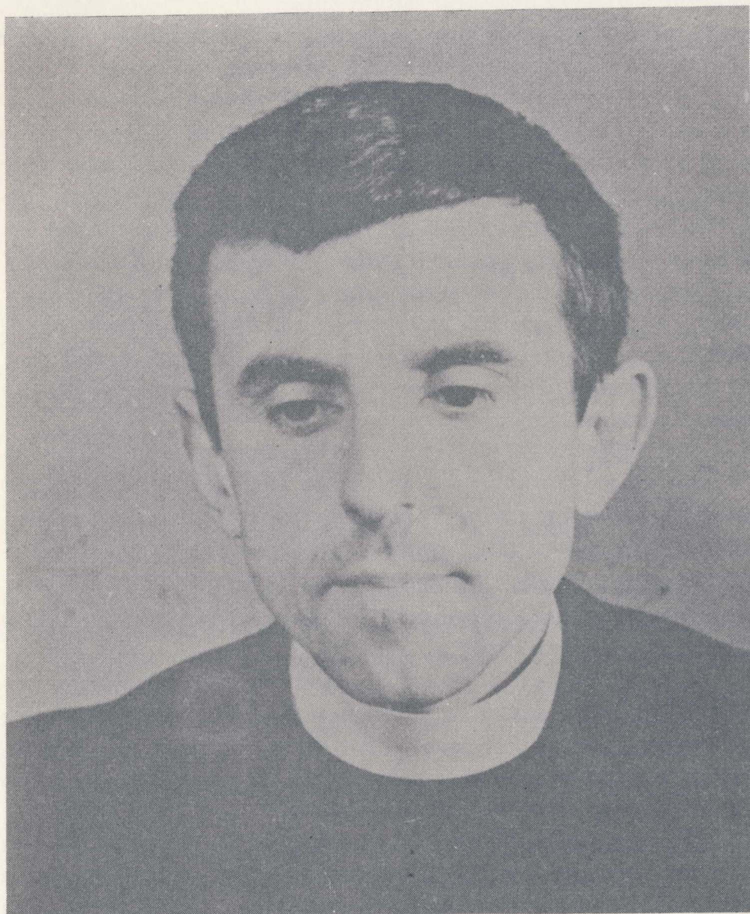
Kršćanski prosvijetljen čovjek zna da „mrski JA" nije sam: čovjek je sličan Bogu a Bog je vječan i savršeno sretan, i ja ću biti. Neću nikada ne biti, neću nikada ne živjeti, jer sam vječna i neuništiva vrednota. Kao što je narav sunca da grije i vode da kvasi, tako je moja narav: uvijek biti. Baštinik sam Kraljevstva nebeskoga, a to znači da je moja očevina u Nebu. Mogu reći sa svetim Pavlom: „ Meni je život Krist, a smrt dobitak", i „Ne živim više ja, nego u meni živi Krist". Po Njemu znam da je Bog - koji u Starom zavjetu reče za sebe: Ja sam koji jesam - Ljubav i tko ostaje u ljubavi u Bogu ostaje i Bog u njemu. Moj posao nije mrziti (do podne sebe a po podne čitav svijet) nego: ljubiti Boga i bližnjega kao svoj najdraži JA. Biti ljubav, ljubiti i učiti ljubiti, vječno služiti ljubavi propovijedajući i pokazujući Božju ljubav, to je naša sveta i uzvišena svećenička djelatnost koja usrećuje pravom radošću i Božjim mirom - uza sve nemire.

Kao svećenik bijah od samog početka u dijaspori, odnosno na kraju katoličkoga svijeta i to dvije trećine svoga svećenikovanja, ako se odbije mojih šest godina izvan službe (vojska i zatvor). Cijelo vrijeme bijah svećenik na skučenom prostoru seoskih župa, gdje su vjernici, više nego u gradu, opterećeni starozavjetnim načinom mišljenja. Evanđelje im nije prodrlo do srži vjere, koja nije i ne smije biti u slovu zakona, nego u duhu i istini.

Meni je Bog dao pjesničku i boemsku narav s redovničkim zvanjem, i bio sam određen za zajednicu u kojoj bih više napredovao u duhovnosti i znanju, za čim sam uvijek živo čeznuo... a to je glavni razlog da sam u 25 godina svećeništva i u 29 godina kleričkog života - često se našao na raskršću životnih puteva.

U svojoj 19 godini života žrtvovah mnogo za zvanje a bijaše mi posebno teška žrtva rastanak s atletikom. Bijah najbrži zagrebački srednjoškolac pa mi proricahu veliku budućnost u trčanju na srednjim prugama... Kasnije pretrpjeh za zvanje mnogo. Volio sam svoj svećenički poziv iznad svega pa sam, valjda, morao tu svoju ljubav teško zasvjedočiti. A kad sam pomišljao da bih mogao više djelovati apostolski kao običan vjernik, nije mi išlo u glavu da bih mogao ne biti svećenik...

Razdirale su me sumnje i neizvjesnost me je toliko mučila, ali vjere nisam nikad izgubio. U želji da budem što više apostol radeći na slavu Božju i za spas duša bio sam se 1974. godine počeo najozbiljnije spremati na tečaj za misionara u Africi. Ali, kao u slučaju svetog Pavla, puhnuo je drugi vjetar i avion me je donio preko Havaja i Filipina

Tvrtko Tadić, svećenik Banjalučke biskupije

u Australiju, i preko Melbourna u prekrasnu Tasmaniju. To nije bila moja želja. Ja sam neuk za takve podvige i ne imadoh ni vremena ni smisla za putovanja i tuđe jezik. Ali, kao što moradoh biti među Albancima na Kosmetu, pa među malobrojnim katolicima u Ohridu kao samostalni bitoljski kapelan, pa zatim u Knez Selu kod Niša duhovnik sestrama Svetog Križa, pa onda kroz devet punih godina župnik među banatskim Hrvatima u Starčevu kod Pančeva, gdje bijah u tri navrata kroz četiri godine i župnik u Ivanovu vjernicima mađarske i bugarske

narodnosti - tako sam i sada ovdje, i to bez ikakve priprave, bez znanja jezika - i danas ne znam zašto me Bog ovdje hoće."

DOŽIVLJAJ

„Tek sam dvije godine u ovoj dalekoj zemlji pa nemam mnogo pastoralnih doživljaja. Možda je vrijedno spomena šo me ostaviše na samom početku oni za koje sam došao. Zavedeni od ambicioznih i slavohlepnih ljudi sasvim me napustiše. Uoči nikolinjske priredbe kasno u noći klečao sam pred crkvom na asfaltu i molio Gospodina i Gospu da mi pomognu. Bog bijaše jači pa mi je jedna osoba od njihovih pristalica ipak priznala: „Iznenadili ste nas, ali ja vam čestitam!"

Možda je teško vjerovati, ali tuđina iznakazi ličnosti, pa se narod u cjelini gubi i otuđuje. Domaći je svećenik silno potreban i oni to dobro znaju, ali bi ga željeli instrumentalizirati, a to dovodi do promašaja."

MARIJINA ULOGA

„Marija je moja ljubljena nebeska Majka dobrog savjeta kojoj sam se uvijek obraćao s punim djetinjim pouzdanjem. Često ne znam zašto Bog dopušta mnoge teške i upravo izvanredne stvari, pa ipak znalački živim ovaj život zahvaljujući Gospi i njezinoj pomoći.

U ovoj Marijinoj godini mogu i drugima pokazati kako se trebamo pouzdavati u Mariju na svim raskrižjima, bespućima i neizvjesnostima života.

Ja sam zapravo od ranog djetinjstva Marijino dijete, iako to nisam do danas javno isticao. U velikim životnim opasnostima za vrijeme rata i kasnije nizao sam Zdravomarije tako spontano i iz duše da sam i sam bio iznenađen na milostima koje sam dobivao. To me uvijek učvršćivalo u vjeri.

Svima preporučujem da mole: ‚Majko dobrog savjeta, moli za nas'."

PORUKA

„Ja mislim da smo kao mali narod davno premašili dopušteni iseljenički broj i da smo previše naselili zemlju po svim meridijanima na-

šim uglavnom mlađim svijetom a vama kod kuće napravili dosta mjesta.

Raskošne kuće, luksuzni auti i kolor fotografije obično su vlasništvo banaka koje njihovim korisnicima uzrokuje velike brige s nervozama i bolestima, s obvezom da rade od jutra do mraka. A i pravi vlasnici često su u svojim dušama nezadovoljni, prazni i nesretni. Mnogi žale što nisu ostali na svom temelju jer su bili veseliji u svom siromaštvu, ali sad je kasno. Sanjaju da bi se kad-tad vratili ali ih i taj san ubija jer je neostvariv. Djeca već u prvoj generaciji ne znaju ni riječi hrvatski a kad pođu u školu, tek natucaju.

Što je najgore, naši ljudi u tuđini nisu složni i to im najviše zagorčava život. Brzo primaju sve tuđinsko, a da sami toga nisu ni svjesni. Kao odrezani su, nepovjerljivi, tračavi i plaše se jedni drugih jer ima političkih siledžija koji gledaju svoju korist na račun našeg dobrog svijeta, pa sve maltretiraju.

Propovjedajući u Melbournu, kleknuo sam pred oltarom i zaklinjao vjernike da se ostave napadanja Pape i Crkve i da ne traže nacionalnu Crkvu.

Našim je ljudima i tuđi jezik velik problem, pogotovo engleski koji ni sami Australci ne govore pravilno.

Mnogi se naši ljudi brzo zaraze kockom, što je australska bolest.

Patnje svuda mora biti, samo će je biti u drugom obliku, a najvažnije je znati istinu da se od sebe ne može pobjeći i da je sreća nešto sasvim unutarnje, u nama. Ne dajte se ni pod koju cijenu iščupati s korijenom iz svoje zemlje jer iza toga slijede strašne posljedice, a jeftin materijalni dobitak. Ostanite kod kuće i tamo gradite i čuvajte svoj dom. Živite sretno svoj život na svome i sa svojima, uz svoje slatke patnje, bez dodataka tuđinskih. I ne zanosite se mišlju o raju na zemlji.

Dok vi u domovini upirete oči u našu Gospu od Otoka u ovoj našoj jubilarnoj godini, i spremate se i hodočastite na zavjet u Solin mnogi naši ljudi vani svađaju se i svašta pišu u novinama, a tu veliku stvarnost ignoriraju. Ostanite kod kuće i lakše ćete vjeru sačuvati i Gospina djeca ostati.

Mladiću! Ako misliš da bi Bog mogao baciti na tebe oko za apostola moli ga da te pozove, i iznenadit ćeš se nad onim što ćeš primiti.

Tebi već pozvanom i pozvanoj poručujem da ne slušaš svjetski glas u sebi i oko sebe koji ti viče kao Isusu: „Siđi s križa", nego se odazovi i ustraj sve do kraja.

Neka znaju svi u tuđini i neka zajedno sa mnom imaju na pameti da ćemo na svakoj točki stare grešnice zemlje „trku dovršivši" (2 Tim 4, 7) dočekati da nas smrt oslobodi ovoga umirućeg života i mučnoga ispita savjesti uvijek preispitivanoga, prožeta skrušenim kajanjem i živim prošnjama. Oslobodit ćemo se životnih teškoća i tereta tuđine, koje i ja s gorčinom podnašam, pa ćemo od Boga čuti punopravni i konačni sud o sebi i dobiti zasluženi „vijenac pravednosti" (2 Tim 4, 8)."

JUDICIJA TAVRA, milosrdnica
misionarka u Argentini

DJELOVANJE

„Djelujem 39 godina u bolnicama i sanatorijima za radnike u Argentini."

DOŽIVLJAJ

„U 46 godina službe bolesnicima u domovini i u Argentini ni jedan bolesnik nije mi umro, a da se nije pomirio s Bogom. Mnogi su ostavili bolnicu ozdravljeni na tijelu i duši. Bilo je više prvopričesnika u dobi između dvadeset i trideset godina. Moji najznačajniji pastoralni doživljaji bili su obraćenja tvrdih duša, udaljenih od Boga i Crkve dugi niz godina. Majka Božja, vruća molitva, velika strpljivost i pažnja u dvorbi smekšala bi ih i bacila u Božji naručaj. Sjećam se napose Raula, radnika u tvornici strojeva. Dovezen je u sanatorij s teškom frakturom na boku i s drugim većim povredama na tijelu. Primivši prvu liječničku pomoć donesoše ga u veliku sobu među ostale bolesnike i posebno preporučiše mojoj njezi. Bez riječi, nemirnim okom kružio je po dvorani. Brzo pristupim, pomognem ga smjestiti u krevet te upitam da li što želi. Zatvori oči i promrsi kroz zube:„Ništa!" Tiho se udaljim da poslužim bolesnika koji me je u taj čas zvao. Uza svu trpkost na njegovu licu pažljivo sam mu učinila svaku uslugu. Slijedeći dan primijetim da navlači, premda teškom mukom, pokrivač preko glave prigodom posjeta duhovnika sanatorija i kasnije kad su zdraviji bolesnici molili krunicu. Vidjelo se da je Raul trpio i od duhovnih fraktura. Neki od bolesnika iskazivali su mu pažnju i s njim prijateljski razgovarali. Napose je to činio jedan dobroćudni izraelita. Ja sam nastavila s molitvom i uslugama. Pomalo je iščezavala trpkoća s njegova lica te me je češće molio kakvu uslugu. Kad sam nekim bolesnicima, koji su to željeli, podijelila nekoliko katekizama, zovne me glasno naš izraelita: „Hermanita (sestrice), zaboravili ste dati Raulu. „Oh, da! - odgovorim,- kad opet dobijem, njemu ću prvom dati."

Raul je počeo čitati katekizam i nije više navlačio pokrivač preko glave na dolasku kapelana sanatorija. Pomalo je počeo razgovarati o svome prošlom životu.-Bio je kršten, ali još nije primio svetu Pričest.

Ozbiljno je odlučio da se približi Bogu. Moji dobri bolesnici su mu olakšali susret sa svećenikom u svetoj Ispovijedi, a njegov susret sa Spasiteljem u svetoj Pričesti bio je blagdan za sve nas. Sam je bio napose vedar i ljubezan sa svima. Hvala Bogu, zdravlje je krenulo bržim tempom na bolje, pa je nakon svršenog liječenja preporođen i zahvalan svima ostavio sanatorij noseći sa sobom i katekizam kao posebnu uspomenu."

LJERKA TURUJLIJA, milosrdnica
misionarka u Južnoj Americi

DJELOVANJE

„Djelujem 14 godina u Argentini i u Urugvaju. Radim u zdravstvenoj službi ortopedsko-traumatološkog smijera, u svojstvu bolničarke. U našaj ustanovi „Sanatorio Doyen" liječe se unesrećeni radnici raznih tvornica i poduzeća, koji su socijalno osigurani za slučaj nesreće.

Misijsko i pastoralno polje rada ovdje je ogromno, no mogućnosti su veoma ograničene. U Južnoj Americi uopće vlada veliko vjersko neznanje, nehaj i praznovjerje. Južna Amerika je također povoljno tlo za umnažanje i rast svih sekta. Ekumenizam je gotovo nepoznat.

Može se reći da su dobro uređeni brakovi prava rijetkost, a bračna nevjera česta je pojava. Događa se da jednog te istog bolesnika posjećuju dvije ili više njegovih „gospođa", jedna do podne a druga popodne, a dogodi se da ni jedna nije njegova zakonita žena. U takvim slučajevima bude i fizičkih obračunavanja i tragikomičnih prizora.

Tako eto, mi vaše zagrebačke milosrdnice, prolazimo i djelujemo u toj velikoj ljudskoj bijedi njegujući bolesne, vidajući rane i tješeći druge, a same se nadamo da su u velikoj Očevoj kući „mnogi stanovi" i da je milosrđe Božje veće nego „naše sve krivice"... "

DOŽIVLJAJ

„Gospodin Karlo, o kojem ću vam pričati, bio je u svoje vrijeme drugi direktor velikog poduzeća podzemne željeznice u Buenos Airesu. Čovjek na položaju s velikim prihodima. Kad sam ga upoznala, nizao je već 73. zrnce u nizu svojih životnih godina. „Bio sam, sestrice, sve i sva, samo nikad ono što sam trebao biti"- često mi je ponavljao. Iz prvog svog braka imao je dvoje već odrasle djece, a priznao mi je da ih nije nikada volio kao ni njihovu majku. Druga žena, nakon smrti njegove prve žene, dala mu je jedinicu Karolu, koja je svenula u svojoj dvanaestoj godini. Kasnije je došao red i na njezinu majku, pa je Karlo drugi put obudovio. Dobra je pokojnica uspjela uspostaviti mnogo toga dobroga u Karlovu životu: molio je svaki dan krunicu, u svojoj je kući neminovno i svakodnevno palio svijeću u čast Presvetoj Djevici i drugim svecima. Pred slikom dragih pokojnica male Karole i

njezine majke bilo je uvijek svježeg cvijeća. Nije zaboravljao davati svoj obol sirotinji i Crkvi . Čini se da je s gospodinom Karlom bilo sve kako treba, ali tamo u skrovitim dubinama duše nešto je nedostajalo. Konačno je jednog dana ovako razotkrio svoju tajnu:

„Bilo mi je dvanaest godina -priča gosp. Karlo-, pohađao sam gimnaziju. Upisali su me i na vjersku pouku i na pripravu za prvu svetu Pričest. Sve je ostalo samo na upisu. Nisam nikada išao na vjeronauk, ali smo zato svi jednodušno tvrdili da imam mnogo učiti i da mi za vjersku naobrazbu ne preostaje vremena. Tako je to išlo dvije godine. Došao je 8. prosinac - dan prve Pričesti u Argentini i nekim drugim južnoameričkim zemljama -. Obukli su mi novo odijelo, stavili mi prvopričesničku vrpcu na rukav lijeve ruke. Imao sam bijele rukavice, prebijelu krunicu i molitvenik, sve, upravo sve što se moglo kupiti za novac. U kući svečano raspoloženje jer će poslije obavljene ceremonije doći sva moja rodbina, bit će svečana zakuska, a ja ću biti u središtu pažnje jer sam jedini muški izdanak mnogobrojne obitelji. Pošli smo u crkvu. Gospodin župnik me je odmah na ulazu zapitao: „Mali, kako se ti zoveš?" Ponosno sam odgovorio: „Carlos Robledo".

„Ali, dijete, ja tebe ne poznam. Ti nisi dolazio na satove vjeronauka".

Sad se razvila živa polemika između svih mojih tetaka i strina sa gospodinom župnikom. I konačno, izgubismo bitku. Gospodin župnik je ostao kod svoga i rekao:

„Neka dječak samo dođe, sam ću ga ja napose pripraviti pa će sve biti dobro".

Pomilovao me je po licu i sve nas ljubezno ispratio do izlaza. Iz crkve smo pošli ravno do slikara, gdje sam se slikao u svom svečanom prvopričesničkom odijelu. Slijedio je svečani objed, veselje, a sve to radi Karlove prve Pričesti, koju ja nisam nikada primio". I starac se rasplakao.

„Ali, gospodine, sve se to još može urediti!"

„Ne, sestrice, ne može se! Kad bih ja sada išao k svome župniku da sve uredim, on bi me poslao svome namješteniku u župnom uredu, laiku kao što sam i ja, a zar vi mislite da se ja moram cijelom svijetu ispovijedati?!"

Pa ipak se sve uredilo. Znao je sveti nauk, jer je njegov katekizam bio sasvim izlizan od upotrebe. Ispovijedao ga je naš dobri otac Ivan Kalajzić i podijelio mu prvu svetu Pričest. Samo dobri Bog zna tko je toga dana bio sretniji, naš prvopričesnik ili njegove bijele sestre.

Sestra Ljerka pred kapelicom gdje su pohranjene moći budućeg argentinskog blaženika Ceferinoa Namuncura, rodom iz Don Boskove Patagonije u mjestu Fortin-Mercedes, gdje salezijanske obitelji imaju svoje velike kulturno-prosvjetne ustanove.

„Sutra bih se opet htio pričestiti za svoju pokojnu gospođu" - zamolio je gosp. Karlo slijedeći petak navečer, kad sam ga još jednom posjetila. Ovaj put mu je donio svetu Pričest otac superior redovnika Naše Gospe od iseljenika.

Nakon 10 dana napustio je sanatorij, a već nakon drugih 10 dana primili smo vijest da je naglo preminuo. Našli su ga u krevetu mrtva sklopljenih ruku na molitvu.

Sveto Isusovo Evanđelje se nastavilo i u ovom „radniku posljednjeg sata". Zar nije velika ljubav Božja prema nama?"

MARIJINA ULOGA

„Bila sam namještena u jednom sanatoriju za duševne bolesti u Montevideu, u republici Urugvaju. Muški i ženski bolesnici, svi od reda teško duševno poremećeni. Većinom su bili iz bogatih i uglednih obitelji. Mnogi od njih ostaviše cijeli svoj ljudski vijek s onu stranu dobro zaključanih vrata te ustanove. Mnogi su od njih bili progonjeni mišlju na samoubistvo. Prva bolesnička soba koju su mi pokazali prigodom primanja službe bila je samica moje Tomazite (Tomice). Tomazita je nekoć bila revna katehistkinja koja je tamo samovala već 30 godina. Jaka djevojka, izbuljenih očiju, upravo se nekom prijetila stisnutih šaka, kad smo je promatrali kroz otvor na njezinim vratima. Prošli su me srsi, nešto između straha i samilosti. Osjetila sam svu težinu i odgovornost svoga novog položaja. Na ženskom odjelu čekalo me takvih 17 - 18 „Tomazita". U tom času znala sam samo za svoju tjeskobnu nemoć i veliku odgovornost. Tada mi je pristupila moja dobra pomoćnica Marija, Bolivijanka: „Madrecita, no tenga miedo!" (majčice, ne bojte se). „Naučit ću vas kako ćete moći s predanošću i vedrinom sve izdržati i uspješno raditi". Otvorila je svoju knjižicu i počela moliti: „Veliča duša moja Gospodina". Ponavljala sam za njom moleći Magnificat naše drage Gospe.

Vjerujte mi, Marija iz Bolivije je imala pravo. Hvala dragoj Gospi! Čuvala nas je. Nikad nam se nije nikakvo zlo dogodilo. Osobito joj zahvaljujemo što nam se nije nitko ubio.

Preporučite svima koji su u potrebi i tjeskobi taj hvalospjev Gospine poniznosti i zahvalnosti."

PORUKA

„Recite mome narodu neka se uvijek drži drage naše Gospe. Neka svi budu složni u vjeri, nadi i ljubavi. Svojim osobnim primjerom čuvajte ih od materijalizma. Neka čuvaju svetost i plodnost u svojim obiteljima.

Neka časte sveto Ime Božje i Njegove svece, a neka se čuvaju odvratne psovke i kletve što je naša velika narodna sramota. I konačno, moja je živa želja da se svi mi ovdje, vi tamo u dragoj domovini i svi izvan domovine povežemo u veliki narodni ružarij te da revno i pobožno molimo svetu krunicu, zajednički, osobito u obiteljima i vjerskim zajednicama".

LATINA URLIĆ, milosrdnica
misionarka u Argentini

DJELOVANJE

„Naše prve sestre došle su u Argentinu 1934. godine i nastanile se u Dok Sud-u, Partido Avellaneda, jer su tamo živjeli naši ljudi iz Hrvatske. Dok Sud bio je u ono vrijeme dosta siromašan.

Ja sam došla s drugom grupom sestara 31. prosinca 1934. godine. 5. siječnja otputovale smo nas 4 sestre u selo Guamini - 14 sati brzim vlakom od Buenos Airesa - preuzeti jednu bolnicu. Narod je bio jako dobar ali siromašan. Zemlja neplodna, kiša malo, voda slana. Prvih dana bilo nam je teško jer nismo znale jezika. Spašavalo nas je što smo znale raditi oko bolesnika jer smo bile diplomirane bolničarke.

Prvi obraćenik kojega sam poučavala u katoličkoj vjeri bio je Indijanac. Imao je 60 godina kad je primio sveto krštenje i naučio moliti krunicu.

Ovdje radim 42 godine po raznim bolnicama i s raznim narodima.

Nisam se nikada pokajala što sam ostavila domovinu jer me dragi Isus svuda prati.

15. augusta 1975. godine imala sam zlatni jubilej redovničkih zavjeta."

Sestra Latina Urlić (stoji u sredini) sa svojim suradnicama

DOŽIVLJAJ

„Prvi značajni doživljaj u mome životu bio je kad se obratio prvi Indios kojemu sam pomogla da upozna našu vjeru. Imao je 60 godina kad je primio sveto Krštenje i naučio moliti krunicu."

MARIJINA ULOGA

„Ovdje radim već 42 godine po raznim bolnicama i s ljudima raznih narodnosti. Kroz čitavo to vrijeme Majka Božja mi je uvijek bila u pomoći. Čudotvorna medaljica Bezgrješnog Začeća više puta je učinila čudo na umirućima pa su skrušeno primili svete sakramente."

PORUKA

„Recite svima našim u domovini, neka se uvijek utječu Majci Božjoj u svim svojim potrebama. Ona je naša Majka puna Božje ljubavi."

ARHELAJA VARGA, milosrdnica
misionarka u Argentini

DJELOVANJE

„Zvanje za svete misije dobila sam u Sarajevu kad sam radila kao bolničarka u državnoj bolnici 8 godina.

1938. godine poslaše me moji poglavari u grupi sestara u Argentinu. Prvih nekoliko godina radila sam kod bolesnika u ovdašnjim sanatorijima za umobolne. Od 1957. godine radim u staračkom domu za Irce. Oni su dobri i rado obavljaju sve pobožnosti kao što je 9 prvih petaka, svakodnevna krunica, a posebno žele da se po prijašnjem običaju obavlja blagoslov sa Presvetim.

Ima ih mnogo rastavljenih, pogotovo ako je žena Engleskinja ili muž Englez. Sada imamo dva takva slučaja.

Radimo koliko možemo da starcima olakšamo starost i da im pomognemo da u miru s Bogom završe svoj tužni život."

Sestra Arhelaja Varga i druge sestre sa svojim „gospodarima" - kako je sveti Vinko nazivao siromahe kojima sestre moraju služiti.

DOŽIVLJAJ

„Prije nekoliko mjeseci umrla je jedna starica koja je cijeli svoj život bila nesretna i loše živjela. Lijepo se je pripravila na smrt i sretno i

spokojno umrla odana u svetu volju Božju."

MARIJINA ULOGA

„U Argentini se posebno štuje Majka Božja napose u našem domu. Neke naše sestre idu svake godine na hodočašće u svetište Majke Božje Luhanske, i to pješice u pokorničkoj procesiji. Ove godine su išle s posebnom nakanom za naš redovnički podmladak. U tome smo više puta osjetile vidljivu Božju pomoć. Neke redovničke družbe nemaju skoro ni jednu novakinju, a mi, hvala Bogu, imamo 4 vrlo dobre novakinje koje ozbiljno shvaćaju svoj poziv."

PORUKA

„Svima koji su sretni da mogu prisustvovati rijetkoj svečanosti u Solinu, preporučam da ostanu dobra djeca Marijina kao što su bili naši pradjedovi koji nose časni naslov „Predziđe kršćanstva". Neka ostanu vjerni svetoj Crkvi kao prava Marijina djeca!"

SLAVA VEDRINA, milosrdnica
misionarka u Paragvaju

DJELOVANJE

„Izvan domovine djelujem 42 godine: 13 godina u Argentini i 29 godina u Paragvaju. Moj pastoralni rad odvija se uglavnom u školi. Posjećujem bolesnike po kućama i nosim im svetu Pričest. Katehiziram u jednom siromašnom predgrađu, posjećujem bolesnike u domu staraca, umobolne i zatočenike u zatvoru. Uz materijalnu pomoć mi ovdje nastojimo tim bijednicima duhovno pomoći hraneći ih riječju Gospodnjom".

Slava Vedrina, milosrdnica, sa svojim đacima u „Colegio Corazon de Maria" u Asuncionu (Paragvaj)

DOŽIVLJAJ

„Ovo se dogodilo 1955. godine: U jednom selu sam pripremala brojnu djecu za prvu svetu pričest. Nismo nigdje mogle dobiti svećenika da ih ispovjedi. Pošto su nam sve redovničke i župne kuće odgovorile da nemaju ni jednog svećenika slobodna, sve sam predala u ruke Božje.

Točno u određeni sat kad su se djeca već sakupila, nenadano dođoše tri svećenika. Providnost Božja nikad nas ne ostavlja."

MARIJINA ULOGA

„Čitavo moje djelovanje u misijama prožeto je posebnom Marijinom zaštitom."

PORUKA

„Poručujem svim Hrvatima da se svaki dan preporuče Mariji ovim ili sličnim riječima:

Sveta Marijo, u tvoje majčinske ruke stavljam sve molitve, rad, trpljenja, poniženja, žuljeve, radosti i žalosti svih ljudi na svijetu, da oni upoznaju, ljube, hvale i slave ljubljeno Sveto Trojstvo i da se svi ljudi spase" .

EMICA VERLIĆ, med. sestra
misionarka u Zambiji

DJELOVANJE

„Radim u Zambiji u bolnici gubavaca od 1970. godine."

DOŽIVLJAJ

„Budući da radim kao sestra bolničarka, moji su doživljaji povezani sa radom s bolesnicama.

Mafemba-Menda-Menda liječio se preko tri godine u našoj bolnici. Rane su mu potpuno zacijelile, ostao je bez prstiju na nogama i rukama, ali je uza sve to bio veseo i zadovoljan. Jednog dana reče mu liječnik: „Menda, ti ćeš sutra poći kući!" Toga časa Mendine vesele oči počeše plašljivo lutati po odjelu. Kasnije mi reče: „Sestro, ja kašljem, ne mogu kući!" Drugi dan tuži se opet da ga trbuh boli i da ne može kući. Obavijestila sam liječnika, a on reče: „To su njegovi izgovori jer

mu se ne ide iz bolnice. On je sada negativan (nije opasan za okolicu) pa može ići" - i Menda je otišao.

Meni je bilo čudno kako se ne veseli da nakon tri godine ode u svoje selo među svoju rodbinu i prijatelje.

Prošlo je dva mjeseca, a bolnička kola dovezoše nam „novog" bolesnika, bez svijesti i toliko slaba da su mu kosti prekrivene kožom od mršavosti. Ne može zatvoriti ni oči ni usta. Desno koljeno potpuno strunulo, velika gnojna rana a potkoljenična i natkoljenična kost strše van iz gnoja. Koljeno lijeve noge je također gnojna rana, samo se kosti ne vide. Donijeli smo ga na odjel i položili na krevet a bolesnici su pobjegli van jer su njegove rane strašno zaudarale. S jednim bolničarom oprala sam mu rane, uredila i zavila, i onda uzmem bolesničku listu da vidim što je liječnik bolesniku propisao. I što vidim? Bolesnik se zove Mafemba-Menda-Menda! Nešto me stislo u srcu i najrađe bih briznula u plač.

Donijela sam čaja i pomalo ga hranila malom žličicom. Pohlepno je gutao i bilo mi je očito da nije, tko zna kako dugo, okusio ni hrane ni vode. Hranila sam ga svakih dva sata samo tekućinom. Tek drugi dan popodne progovorio je prve dvije riječi: „thank yau, sister" (hvala sestro), i dvije krupne suze skotrljale su se niz njegovo lice na moje ruke.

Rane smo previjali 4 puta dnevno i uz veliku dozu antibiotika spasili smo mu život. On je i danas kod nas, samo na invalidskim kolicima jer je izgubio obje noge. Zahvalan je i veseli se životu. Često čita Bibliju. Po vjeri pripada kršćanskoj braći protestantima.

Sada sam tek shvatila zašto mu se nije išlo kući. Rodbina i prijatelji, svi su ga odbacili. Budući da je gubav nije mu nitko pružio pomoć pa je gladovao u nekoj kolibi, i tek kad se iz kolibe širio smrad pozvali su terenska kola da ga odvezu. Pa ipak taj se čovjek nije nikada potužio na svoju rodbinu, prijatelje i narod. Koliko puta sam ga željela navesti u razgovoru da mi kaže što se s njim dogodilo, ali on uvijek vješto okrene razgovor na drugo.

Svi su oni takvi. Rodbina, društvo, sve ih odbacuje, ali oni nikada ne govore protiv njih, ne proklinju, ne ogovaraju i ne tuže se."

MARIJINA ULOGA

„Marijinu ulogu u svom životu vidim svakodnevno i često. Evo je-

dan slučaj. 1973. godine u subotu popodne pošla sam autom 12 kilometara od Litete na prvu benzinsku pumpu da bih mogla u nedjelju na Svetu misu u Kabwe 60 kilometara daleko. Napunim rezervar i vraćam se kući polako vozeći i pjevajući litanije Majci Božjoj. Kad na jednom velikom zavoju netko žestoko trubi iza mene. Dam mu znak neka ide, ako me hoće preteći, i mirno pjevam dalje. Čovjek opet trubi pa mu ja opet dam znak i kažem: „Idi, brate, ako ti se žuri!" Čovjek dođe paralelno s mojim autom i pokaže rukom na kola, a ja pomislim da je guma prazna pa zaustavim da pogledam. Dobri čovjek je bio uporan. I on zaustavi svoja kola i dođe k meni pa mi reče: „Gospođo, vi vozite po desnoj strani, a to je neizbježiva saobraćajna nesreća" (ovdje se vozi po lijevoj strani). Ja nisam uopće bila svjesna da vozim krivom stranom. Hitro sam skočila u kola i prešla na lijevu stranu. Isti čas sa suprotne strane jurila su četiri automobila velikom brzinom, sigurno preko 100 kilometara. Smrvili bi i mene i auto, ali sam čvrsto uvjerena da me je Majka Božja spasila."

PORUKA

„Draga moja braćo Hrvati! Mnogi će od vas reći: hvala Bogu da je kod nas civilizacija na visini i da nema strašne bolesti gube. No, ruku na srce, ima nešto gore nego što je guba tijela a to je guba duše, pošast psovke i ubijanje nevinih života pod majčinim srcem.

Naš je Gospodin Isus rekao da je bolje ući u nebo bez ruke, noge, oka, nego li čitavim tijelom u pakao. Nažalost tu svoju gubu ne podržavamo samo u domovini, nego je širimo i po drugim zemljama pa čak u Africi. Već sam više puta doživjela, kad sam razgovarala s kojim Afrikancem i rekla mu da sam iz Jugoslavije, da mi se ponosno pohvali da nešto zna na mom jeziku i tako sočno opsuje Boga. Kad ga pitam gdje je to naučio, on mi odgovori da je radio u jugoslavenskom poduzeću ovdje u Zambiji pa su ga to naučili.

Poslušajte, draga braćo, poruku naših biskupa i hrabro stupite u borbu protiv psovke i pobačaja! Neka vam Gospa, naša Zaštitnica i Majka, u tome pomogne!"

LEONARDA VIDAKOVIĆ, Kći Križa
misionarka u Indiji

DJELOVANJE

„Ima više od 36 godina kako ja djelujem u Indiji među ljudima iz Adivasi kaste. Oni su neki prvijenci Indije. Nemaju vjere nego se klanjaju kamenu crvene boje. Ljudi su vrlo siromašni ali iskreni. Većina od njih ništa ne posjeduje osim male kolibice napravljene od granja i blata. Mnogo trpe za vrijeme kiše kad je sve mokro u kolibi a voda izvire ispod zemlje. Vole vrućinu i bilo ne znam kako vruće, ništa im ne smeta. Do posla teško dođu. Stoga hodaju po šumi, vade korjenje i skupljaju sjeme od nekih trava pa to kuhaju i jedu. Ovi bijedni ljudi mnogo trpe od gladi. Svaki dan nam dolaze ljudi, žene, djeca koji nisu po tri dana ništa jeli. Za njih dobivamo pomoć iz Njemačke. Posao u selima vrlo je velik jer mnogi ljudi žele prigrliti našu svetu vjeru. Sada imamo 10 sela koja traže sveto krštenje, samo nemamo svećenika. Molimo Gospodina da što prije pošalje radnike u svoju žetvu.

Posjećujemo sela i dajemo im lijekove. Teže bolesnike prevozimo u dispanzer. Imamo izvrsnog liječnika, doktora Josipa Samuela. On je prvi liječnik od naših obraćenika. Svaki dan nam dolazi oko 150 bolesnika. Najviše boluju od tuberkuloze i od gube. Lijekove dobivamo iz Španjolske. I radimo sa španjolskim misionarima".

Misionar, otac Galdos, Španjolac, daje svetu pričest sestri Leonardi. Misa je na indijski način. Zankhvar, 1976. g.

MARIJINA ULOGA

„Želite li znati kad sam posebno osjetila Marijinu ulogu i utjecaj u životu? Bilo je to nakon duhovnih vježbi. Osjetila sam da me Marija zove i poželjela sam da idem u misije. I pošla sam u Indiju."

PORUKA

„Što posebno želim poručiti mojoj dragoj braći u domovini okupljenoj uz Marijansko svetište u Solinu?

Da ostanu vjerni našoj svetoj vjeri koju su nam naši pradjedovi stoljećima čuvali i prenosili. Dao dobri Bog i pomogla nam naša nebeska Majka da se ta sveta vjera sve više širi i razvija u našem narodu. Ja za to dnevno molim".

MIRTA VRANJKOVIĆ, franjevka
misionarka u Argentini

DJELOVANJE

„Radim nepunih pet godina na južnoameričkom tlu. Nemam gotovo nikakve veze s Hrvatima. Područje mog djelovanja je u jednoj biskupiji u predgrađu velikog Buenos Airesa. Tu ima svega: onih koji obiluju u materijalnom pogledu ima manje, a većina njih su siromašne obitelji koje ostavljaju prostrana polja i dolaze iz unutrašnjosti da se zaposle u industriji. Za njih je jedan od osnovnih problema kako se snaći u velegradu. Mogućnosti za evangelizaciju ovdje znatno se razlikuju od prilika u drugim zemljama. Propovijedanje Evanđelja omogućeno je svim sredstvima društvenog priopćavanja, preko škola i mnogih drugih ustanova.

Ja radim sa srednjoškolskom mladeži i s veseljem mogu reći da današnja mlada generacija ima velike ideale i predstavlja veliku nadu za budućnost. S radošću govorim o toj mladeži koja mi imponira svojom iskrenošću. Sposobni su tražiti pravi put do Evanđelja i zanimaju se za širenje Kristova mira ovdje na zemlji.

Jedini je problem u tome što nemamo dovoljno osoblja koje bi im se moglo posvetiti. Vrlo je malen broj svećenika i redovnica a zvanja gotovo i nema."

Sestra Mirta sve pozdravlja s juga Latinske Amerike

MARIJINA ULOGA

„Argentinski narod posebno štuje Majku Božju. U našoj Argentini osjeća se njezina majčinska pomoć. Argentina je prostrana zemlja, i mnoga su svetišta podignuta u čast MAJCI - koja štiti i čuva.

Svetišta su uvijek puna hodočasnika koji dolaze sa svih strana Mariji da joj poklone ono što imaju najdragocjenije. Zato smo uvjereni da će po Bezgješnoj doći „proljeće" argentinskom narodu i cijeloj Latinskoj Americi."

PORUKA

„Vijest o vrhunskoj proslavi Tisućugodišnjice Katoličke crkve u našem hrvatskom narodu doprla je i do nas i sve nas veseli. Ja bih rado prisustvovala tom jedinstvenom jubileju katolika Hrvata na grobovima velikih mučenika, no Atlanski je ocean i suviše širok pa mi je to zaista nemoguće.

Znam da će naš narod još jednom potvrditi kako je jak u vjeri i kako predstavlja veliku snagu Crkve, jer ide putem koji vodi k Bogu i svakodnevno otkriva Njegovu prisutnost u svim ljudima dobre volje.

Moja je želja da svi oni koji će sudjelovati na tom slavlju i oni koji im se iz bilo kojih razloga ne mogu pridružiti, ostanu vjerni Kristu, njegovoj Crkvi - jednoj katoličkoj i apostolskoj - i Mariji, poniznoj službenici Gospodnjoj, Majci Crkve. Ja ću sa svojim Argentincima moliti da Marija svojom majčinskom dobrotom i dalje štiti naš hrvatski narod i da ga vodi k Bogu koji je vječna ljubav i Kristu koji spašava."

10^x

MIROSLAV VULIĆ, dijec. svećenik
misionar u SAD

DJELOVANJE

„Ukoliko mi slabe sile dopuštaju, radim 15 godina među Ircima, Englezima, Talijanima i Poljacima. S njima je i mali broj Slovenaca".

Svećenik splitske nadbiskupije,
dr Miroslav Vulić

MARIJINA ULOGA

„Uvijek smo osjetili očitu Gospinu pomoć u svim prigodama kad god sam se s vjernicima Gospi obratio s čvrstim pouzdanjem, bilo da smo obavljali devetnicu Mariji zajednički bilo pojedinačno."

PORUKA

„Hrvatska je poznata tijekom svoje povijesti kao „Regnum Marianum". Neka vjernici nastoje izmoliti svakodnevno, skrušenim i pobožnim srcem, barem jedan dio svetog ružarija".

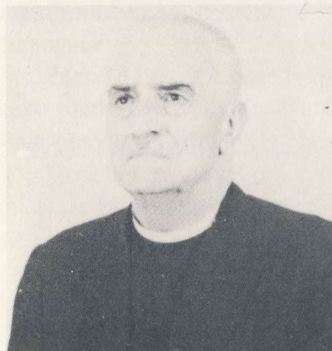
JOSIP ZOVKO, dijec. svećenik
misionar u Argentini

DJELOVANJE

„Djelujem u Argentini, u biskupiji Mercedes među katolicima Argentincima 29 godina, počevši od 15. svibnja 1947. Od tog datuma pa do 19. siječnja 1951. kao kapelan u župi Pehuajo, 300 km zapadno od Buenos Airesa. U to vrijeme pastoralno sam služio u mjestancu Francisco Madero 15 km udaljenom od centra župe.

Školske godine 1949. i 1950. predavao sam vjeronauk u državnoj gimnaziji i u učiteljskoj školi.

20. siječnja 1951. preuzeo sam dužnost duhovnika bolnice „Gospa Lujanska". u gradu Lujan, zapadno od Buenos Airesa. Tu sam i danas. Kapacitet bolnice je: 126 kreveta na 7 odjeljenja."

Don Jozo Zovko, svećenik mostarske biskupije, duhovnik bolnice „Gospa Lujanska". Lujan, Argentina, 1976.

DOŽIVLJAJ

„Radeći u bolnici, u odjelima za odrasle, duhovnu pomoć i okrepu pružio sam 24.991 bolesniku, uračunavši tu teške i hitne slučajeve opremanja bolesnika, te ispovijedi i pričesti. U svojih 48 godina svećeničkog djelovanja mogao bih izabrati i opisati mnogo slučajeva gdje sam vidio očitu milost i milosrđe Božje. Vrlo rijetki su slučajevi ljudske tvrdoglavosti.

Od početka 1951. godine pa dalje više put sam služio Svetu misu

s propovijeđu za Hrvate Buenos Airesa, gdje bi se okupilo više tisuća Hrvata.

U Gospinu svetištu u Lujanu redovno ispovijedam hodočasnike. Kroz to svetište prođe godišnje oko 3 milijuna hodočasnika. Dva puta sam imao misu i propovijed velikom mnoštvu u svečanim zgodama.

Napisao sam u našoj štampi nekoliko članaka: a) Studija o starohrvatskoj crkvi svetog Petra u Zavali iz 10. do 12. stoljeća. Ruševine i danas postoje. Početkom srpnja 1957. Muzej u Sarajevu vršio je arheološka iskopavanja na ruševinama iste crkve. Rezultat je objavljen u Glasniku Zemaljskog Muzeja 1959. godine. b) O djelovanju desetorice svjetovnih svećenika u Hercegovini u Drugom svjetskom ratu."

MARIJINA ULOGA

„Cijelo moje 48-godišnje svećeničko djelovanje usko je povezano s pouzdanjem u Gospu, s njezinom zaštitom i s njezinim imenom: Marija je zaštitnica triju hercegovačkih župa u kojima sam djelovao, a to su: Donje Hrasno, Ravno i Klepci (danas Dračevo i Čeljevo); crkva u Francisco Madero posvećena je Gospi od Milosrđa; ovdje u Lujanu i župa, crkva i bolnica nose ime „Naša Gospa Lujanska".

Svake godine prilikom župskih svečanosti o Marijinim blagdanima svi smo puni vjerskog oduševljenja, a to nam puno pomaže u duhovnom životu."

PORUKA

„Isus nam je konačni cilj u Nebu. Stojeći čvrsto uz naše biskupe, a preko njih uz svetog oca Papu - Petra, gajimo iskrenu, stalnu i sinovsku pobožnost prema Mariji! Ona će nas sigurno dovesti k Isusu u Nebo."

ADRESE
NAŠIH MISIONARA I PASTORALNIH RADNIKA KOJI RADE U PREKOMORSKIM ZEMLJAMA (IZVAN EVROPE)

1) ANDRIĆ Paško, OFM; Convento Franciscano, Ejercito de los Andes 1320, Jose Ingenieros, Ciudadela Notre, Argentina

2) ANČIĆ Božo, OFM; Calgary, Alberta, 2076 th St. N., Canada

3) ANIĆ Marija-Inviolata, Kl. Kr. Kristove; 82 Park St, Nort Fitzroy, Victoria 3068, Australia

4) ANTIĆ Petar, sveć. spl. nad., Sanctissimo, Rua Coracao Eucaristico 260, Rio de Janeiro, Brazil

5) ANTONIJAŠ Ana, franj. mis. tr.; Residencia del „Mino Jesus", Avda Ossa 750, Santiago de Chile

6) ARKO Gabrijel, OFM; Hogar s. Antonio, Miramar, Provincia Cordoba, Argentina

7) AUGUSTINOVIĆ Augustin, OFM; Casa parroquial, Carrisal, Estado. Miranda, Venezuela

8) BADURINA Gabrijel, OFM, prof.; Mckeesport, Pa 15132, 705 Shaw Ave , USA

9) BADURINA Teodor, OFM; Washington, D. C. 20017, 1359 Monroe St, Ne, USA

10) BAKIĆ Gracija, milosrdnica
?

UREDNIKOVA NAPOMENA: Adrese naših misionara i pastoralnih radnika u prekomorskim zemljama sakupljam od 1969. do 1976.

Naši su misionari i pastoralni radnici veoma pokretni i često mijenjaju mjesto boravka - prema misijskim i pastoralnim potrebama.

Uredništvo „Radosne vijesti" moli sve čitatelje da nam pošalju sve nove adrese i promjene adresa naših misionara i pastoralnih radnika koji rade u prekomorskim zemljama, a koje ovdje nismo naveli!

11) BAKOVIĆ Romana, franj.; Luhvinja, B. P. 162, Zaire, Africa

12) BAMBIR Dr Vjekoslav, OFM; Gulf Breeze, Fla 32561 (St Francis Friary), P. O. Box 421, USA

13) BANKOVIĆ Stjepan, kap.; Hamilton, Ontario, 1883 King st. E. Canada

14) BARIŠIĆ Ilija, OFM; B. P. 162, Burhale Bukavu, Zaire, Africa

15) BARTOLIĆ Ivan, DI; Brazilija, Espirito Santo
?

16) BARUN Blaženka; Zair, Africa
?

17) BATARELO Ante, dijec. sveć.; P. O. Box 1005 Makambako, Tanzanija, Africa

18) BEBIĆ Bernardin, OFM; N. E. Calgary, Alberta Croatian Mission 207, 6 th. St. Canada

19) BENAKOVIĆ Benedikt, OFM Con.; Saint Joseph Worker Friary, 330 East 45th Avenue Gary, Indiana 46409, USA

20) BENIĆ Edigna, S. de la Croix; Holy Cross Hospital, 496-225, Kunkuri, P. O. Distr. Raighar, M. P. , India

21) BENIGAR Aleksa, OFM; 00185 Roma, Via Merulana 124, Italia

22) BENKOVIĆ Božidar, OFM; Steelton, Pa 17092, S. Sekond St. USA

23) BERNHARDT Andre; SVD Seminario, Christo Rei, Toledo, Paraia, Brazil

24) BOBAN Dujo, OFM; Vancouver 6 B. C. 3105 E. Ist Ave, Canada

25) BOJANIĆ s. Ignacija; Sherbrooke, P. Qve Mont. St. Dominique, 361, rue Moore, Canada

26) BOLJAT Pavao, OFM; Sao Paolo, Caixa postal 15650, Brazil

27) BRADVICA Ivan, OFM; Chicago Ill. 60616, 2823 Princenton Ave USA

28) BRIZIĆ Jeronim, OSB; Tabghia, Izrael

29) BRKIĆ Blago, OFM; Mision catholique par Kabondo-Dianda, prov. Shaba, Republique du Zaire

30) BRLIĆ Marija - Olga, milosrdnica; Sanatorio „Doyen", Uspallato 1096, Buenos Aires, Argentina

31) BUDROVIĆ Stipe, O. P.; 60608, 1850 S. Throop St., Chicago, USA

32) BUĆAR Tihomila, milosrdnica; Assunicen Collegio Immaculado, Coreson de Maria, Colon 11-12, Paragvaj

33) BUJAN Valerija, milosrdnica; Argentina ?

34) BULUM Petar; St. Marcellinus Church, 2349 Strong Ave, Commerce, Calif. 90040, SAD

35) CVELBAR Kerubina, milosrdnica; Instituto „San Vincente" Montevideo, Urugvaj

36) CVITKOVIĆ Vincent, OFM; Sharon - Farell, Sharon, Pa. 16147, 804 Idaho Str. USA

37) CVJETKOVIĆ Marija - Hosana, milosrdnica; Villa Elisa, Hogar „San Patricio" Colle 14-15, Argentina

38) ČUBRIĆ Vincencija, milosrdnica; Argentina ?

39) ČULJAK Hijacinta, šk. s. sv. Fr; Chicago Ill. 60615, 4853 Drexel Blvd. USA

40) ČUTURA Matilda, FDC; 39 North Portage Path. Akron, Ohio 44303, USA

41) ČUVALO Ante, OFM; Detroit, Mich. 48203, 605 West 8, Mile Road, USA

42) ČUVALO Mladen, OFM; New York, N. Y. 10019, 552 West 50th St, USA

43) ĆALETA Jerko, OFM; 211 Edmonton St. Winnipeg, Manitoba Canada

44) ĆAVAR Karlo, OP; Samaipata, PP Dominicos, Alemanes Casilla 2153, Santa Cruz de la Sierra, Bolivia

45) ĆORIĆ Dominik, OFM; Sault Ste Marie, Ont., 466 Second Line East, Canada

46) ĆORIĆ Kristofor, OFM Con.; Saint Joseph Worker Friary, 330 East 45th Avenne Gary, Indiana, 46409, USA

47) ĆURČIJA Božo, OFM; B. P. 162, Burhale, Bukavu, Republique du Zaire

48) DABOVIĆ Vjekoslav; 3200 Herbert Streer, Pittsburg, California 94565, USA

49) DADIĆ Erika, franjevka; Paivisse Cibanda Mulagi - Luhwinja B. P. 162, Bukavu, Zaire

50) DAUTOVIĆ Julija, FDC; 39 North Portage Path., Akron, Ohio 44303, USA

51) DEKANIĆ Marija Anjela, franj; Colegio Santa Isabel, Calle 25 de Mayo 425, Provincia Formosa, Argentina

52) DELONGA Justina, milosrdnica; St. Louis, Sisters of Charity, 4012 Washington Blvd. Missouri, 63108 USA

53) DELONGA Smiljana, milosrdnica; West Seneca N. y 14224, 171 Knox Avenue, USA

54) DILBER Ilija, DI; P. O. Box Ch 85, Chelston, Lusaka, Zambia Africa

55) DOBOŠIĆ Carlos Veljko, OFM; San Francisco Dto Torres, Edo. Lara, Venezuela

56) DODIĆ Mato, SDB; Collegio Cristobal Coban, Apartado 431, Quayaquil - Ecuador

57) DODIG s. Emilija; 179 Stanley St., Nth. Adelaide, S. A. 5006 Australia

58) DRAGIČEVIĆ Amalija, milosrdnica, Argentina ?

59) DRAGIČEVIĆ Berto, OFM; Sudbury, Ont., 462 Burton Str. Canada

60) DRAGOVIĆ Manuela, milosrdnica; Marcos Juarez - Hospital, Pcia Cordoba 6, Argentina

61) DRAGUŠICA Ivan, OFM; B. P. 162, Bukavu, Luhwinja, Cibanda Mulagi, Zaire

62) DRŽAIĆ Frank, SVD; iz Omahe, Nebrasca, USA ?

63) DUBOVEČAK Juravita, milosrdnica; Laprida - Hospital, Municipal Pcia, Buenos Aires, Argentina

64) DUGANDŽIĆ A. Nikola, OP; Chicago, USA ?

65) DUJMOVIĆ Aneta, Milosrdnica; Tres Avroyos - Sanatorio Policlinico, Pringles 221, Argentina

66) DUKIĆ Ante, OFM; West Allis, Wis. 53219, 6762 W. Rogers Str. USA

67) DUŠEVIĆ Nikica; Adelaide, S. A. 21 Young St., Parkside, Australia

68) ERCEG Jozefina, FDC; 315 Kenmawr Avenue, Rankin, Pensilvania 15104, USA

69) EREGA Mirjam, F. de la Croix, Malemba Nkulu, Shaba, Zaire Africa

70) ERNOIĆ Julija, milosrdnica; Argentina ?

71) FERIĆ Anka, FDC; 39 North Portage Path., Akron, Ohio 44303 USA

72) FILIPOVIĆ Liberija, ?

73) FOSTAČ Benedikt, DI; St. Francis Catholic Churc, P. O. Box 1179, Lusaka, Zambia

74) FRANIČEVIĆ Bernardeta, milosrdnica, Argentina ?

75) FRANOV Adelina, kći Milosrđa; Maipu, Casilla 59, Santiago 16, Chile

76) GABRIĆ Ante, DI; P. O. Basanti via Canning, 24. Parganas, Bengal, India

77) GALIĆ Bernarda, milosrdnica; Ayacucho, Hospital Municipal. Poia Bs. As., Argentina

78) GALIĆ Leon, OFM; New York 10019, 552 West Soth Str. USA

79) GALIĆ Nenad, OFM; West Allis, Wis. 53219, 6762 W. Rogers Str. USA

80) GALINAC Robert, OFM, Beaver Fallis, Pa. 15010, 700 Darlington Road, USA

81) GIZDIĆ Katarina, franjevka; Colegio s. Rosa de Viterbo, San Lorenco, Prov. Santa Fe, Argentina

82) GNJEČ Stjepan, sveć. split. nadb.; 51 Plume St. Norlane Nort Geelong, Australia 3214

83) GREGOV Ljudevita, kći Milosrđa; Lima - Callao, Hospital Naval „Stella Maris" Apart 4.601, Lima, Peru

84) GREGOV Stjepan, OFM; Convento Franciscano, Ejercito de los Andes 1320, Jose Ingenieros, Ciudadela Norte, Pacia, Buenos Aires, Argentina

85) GRGAT Mirko, OFM; BP 162 Luhwinja, Bukavu, Paroisse Cibanda-Mulagi, Zaire

86) GRUBER Vendelin, DI; Paroquia de S. Miguel, Vitoria-Colonia Entre Rios, 85100 Guarapaura P. R., Brazil

87) GRUBIŠIĆ Silvije, OFM; Chicago I, 11 60615, 4848 S. Ellis Ave USA

88) HANŽEL Silvestra, milosrdnica
?

89) HORVATIN Kazimira, Kći Križa; Kurseong, St. Helens Convent, P.O. Darjeeling Dst., W. Bengal, India

90) HRBOKA Dr Romildo, OFM treć; Pittsburgh-Millvale, Pa. 15209, 24 Maryland Ave, USA

91) HRSTIĆ Ivan, OFM; Sao Paolo, CAixa postal 5650, Brazil

92) IVANČIĆ Lambert, OFM; Summer Hill, N.S.W.2130,15 Prospect Rd. Australia

93) IVANKO Ruža, salezijanka; ?

94) JERKOVIĆ Suzana, milosrdnica
?

95) JEVAK Noema, franjevka; Cruz roja Paraguay, Rep. Paraguay

96) JURČIĆ Atalija, milosrdnica; Argentina

97) KAIĆ Karlo, OFM; Olas, Novoliches, Philippines, DD 506

98) KALŠAN Arimateja, milosrdnica; Laprida - Hospital Municipal, Poia Buenos Aires, Argentina

99) KALAJZIĆ Ivan, dijec. svećenik; Montes de Oca 550, Capital Federal, Argentina

100) KALENIĆ Marija, milosrdnica; Doch Sud 25 Mayo 1262, Buenos Aires, Argentina

101) KARADŽOLE Pijo, OFM; Juan Vucetich, Villa Croata, Pcia Buenos Aires, Argentina

102) KASIĆ Josip, dijec. svećenik; Melbourne, 69 Hodgkinson St. Clifton Hill, Vic. 3068, P.O. Box 48, Australia

103) KAUFMANN Angelika, s. sv. Križa; Tripolia Social Service, 800--007 Patna Gulzarbagh. P.O., India

104) KIRSCHNER Karlo, SDB
?

105) KISIĆ Emanuel, OP, Reno Nevada, USA

106) KNEŽIĆ Ambroz, OFMCon; St. Marys Mision, P. O. Box 342 Kitwe,Zambia

107) KOLIĆ Mato, dijec. svać; 37 Taft St., Welington, Brooklyn, New Zeland

108) KOMIĆ Frane, dijec. sveć; Los Molinos, prov. Santa Fe, Argentina

109) KOREN Marija - Julija, milosrdnica; Sanatorio Doyen, Uspalata 1096, Buenos Aires, Argentina

110) KOVAČEV Marin, DI; Parroqia del Rosario, Calle Arce esqu. Arica, 2010 Oruro, Bolivia

111) KOVAČEVIĆ Beata, Kći Milosrđa; Asuncion, Casilla 335, Colegio „Villa S. Franciseo", Paraguay

112) KOVAČEVIĆ Marko, dijec sveć; Casa d. Clero, Rodr. Pena 846, Buenos Aires, Argentina

113) KOZARIĆ Nives, milosrdnica; Argentina

114) KOZINA Marko, OFM; Chicago I11. 60616, 2823 Princenton Ave, USA

115) KOZINOVIĆ Dr Julijan, dijec. sveć;
?

116) KUĆAN Jerko, OFM; Beave Fa 11s, Pa 15010, Darlington Road USA

117) KUKOLJA Melanija, milosrdnica; Asuncion, Collegio „Immaculado Corazon de Maria", Collon 11-12, Paraguay

118) KUŠEN Celina, milosrdnica; Noviciato Viregen Milagrosa, Calle 15-55, Villa Elisa, Argentina

119) KUŠEN Štefanija, milosrdnica; Ornese, Colegio „San Jose", prov. Buenos Aires, Argentina

120) KUTLEŠA Anto, OFM; Mission Catholique de Kayeye, par Kabondo-Dianda, Shaba, Zaire

121) KUTLEŠA Zvonko, OFM; Chicago I11. 60617, 2864 East 96 Str, USA

122) LABINAC Nives, Tanzanija
?

123) LASIĆ Miron, OFM; Rankin, Pa. 15104, 309 Kenmawr Ave USA

124) LASIĆ Pavao, OP; Casilla 607, Cochabamba, Bolivija

125) LESAR Palmira,
?

126) LIVAJUŠIĆ Mirjam, FDC; 39 North Portage Path., Akron, Ohio 44303, USA

127) LONČAREVIĆ Kristijan, OFM; New York, N. Y. 10019, 552 West, 50th Str., USA

128) LONGIN Aleksandar, OFM; Hogar s. Antonio, Miramar, Pcia Cordoba, Argentina

129) LOVAKOVIĆ Inocenta, milosrdnica
?

130) LOVREKOVIĆ Stigmata, milosrdnica; San Ignacio, Colegio „San Vicente" Misiones, Paraguay

131) LUČIĆ Luka, DI; National Seminary, Private Bag 3, Kabwe, Zambia, Africa

132) LUKETIĆ Anka, Kći Križa; B. P. 231 Kindu, Rep. du Zaire Africa

133) MAJIĆ Dr Častimir, OFM; Milwaukee, Wis. 5328, 917 North 49th Str, USA

134) MAJIĆ Mariangela, Služ. Maloga Isusa; Dufferin 975, Toronto Ontario, Canada M6H IK8

135) MAK Euzebije, OFM; 45 Victoria Str. Waverley, N. S. W. 2024 Australia

136) MARCELIĆ Ivan, TOR; Pittsburgh North, Side, Pa. 15212, 1326 E. Ohio St, USA

137) MARČELIĆ Anselma, Kći Milosrđa; La Paloma km 296 Dpto. Durazno. „Nuestra Senora Lourdes", Uruguay

138) MARGETIĆ Vlaho. OFM; Hurlingham, Colegio Casilla de Coreo 9, Suo Tesei (Moron), Pcia Buenos Aires, Argentina

139) MARGETIĆ Evelija, milosrdnica; Villa Elisa, Hogar „San Patricio", Colle 14-15, Argentina

140) MARIĆ Eduarda, Služ. Maloga Isusa, Dufferin 975, Toronto, Ontario, Canada M6H IL8

141) MARIJANČIĆ Marijan, OFM; Venezuela
?

142) MARKIĆ Terezija, franjevka; New York, N. Y. 10019, 552 West 50th St. USA

143) MASLAĆ Pavao, OFM; St. Luis, Missouri 63104, 2112 S. 12th Str, USA

144) MASLOVAR Mirko, dijec. svećenik
?

145) MAŠINA Melkior, TOR; Pittsburgh, Millvale, Pa. 15209, 24 Maryuamd Ave, USA

146) MATELJAN Ligorija, Služ. Maloga Isusa; 1883 King Street east, Hamilton, Ontario, Canada

147) MATIĆ Vincenta, milosrdnica; Avellaneda, Servicios Sociales, „Siam di Tekla" sanatorio J. B., Palaa 321 Bs. As. Argentina

148) MIHALIĆ Ivan, dijec. sveć;
?

149) MIKETINEC Štefica, OBMI; Loreto Convent, Tara Hall, Simla - 171003 H.P., India

150) MIKETINEC Zdenka, OBMI; Loreto Convent Darjeeling 734101, India

151) MIKOLIĆ Job, OFM; Convento Franciscano, Ejercito de Los Andes 1320, Jose Ingenieros, Ciudadela Norte, Pcia Buenos Aires Argentina

152) MIKULČIĆ Aurelija, milosrdnica; Colegio „Santa Cruz", Poia Santa Cruz (Yacimientos Carboniferos), Argentina

153) MIKULIĆ Jozo, OFM; Portland, Oregon 97227, 3916 N. W. Interstate Ave, Usa

154) MIKULIĆ Milan, OFM; Portland, Oregon 97231, 11820 N. W. Helens Rd, USA

155) MIKULIĆ Rikarda, franjevka; Cordoba 1646, Rosario, Pcia St. Fe, Argentina

156) MILOHANIĆ Gema, milosrdnica; Villa Elisa, Hogar „San Patricio" Calle 14-15, Argentina

157) MIŠETIĆ Vlado, OFM; Gulf Breeze, Fla 32561, St. Francis Friary, P. O. Box 421, USA

158) MLINAR Luiza, milosrdnica; Noviciato Virgen Milagrosa, Calle 15-55, Villa Elisa, Argentina

159) MRAVAK J. Dinko, DI; R. Marques de Sao Vincente, 209-ZC 19, 20000, Rio De Janeiro, G. B. Brazilija

160) MUNIVRANA Dujo, OFM; B. P. 162, Burhale, Bukavu, Zair

161) MUTNIK Toni, OFM; Prospect Rd, Summer Hill 2130 NSW

162) MUŽIĆ Silvina, Kći Križa, P.O. Subdega - 770014, Dist. Sundagarh - Orissa, India

163) NALETILIĆ Vitomir, OFM; St. Lovis, Missouri 63104, 2112 S. 12th Str., USA

164) NINIĆ Virgina, Sl. Malog Isusa; Toronto, Ont. 172, 7 Awde St. Canada

165) NOVAK Danilo, SDB; Roman Falcon 3960, Buenos Aires, Argentina

166) NOVOTNY Sofija, Kći Križa; Mission catholique, Malemba Nkulu Shaba, Rep. du Zaire, Africa

167) OKRUGIĆ Monika, OBMI; P.O. Box 36, Mansa, Zambia

168) ORIĆ Stjepanka, molisrdnica; Tres Arroyos - Sanatorio Policilinico Pringles 221, Argentina

169) ORZES Bernarda, OBMI; St Mary's, Entally, Calcutta, India

170) OSTOJIĆ Berislav, OFM; Hurlingham, Casilla de Coreo 9, Suo Tesei(Moron), Pcia Buenos Aires, Argentina

171) OSTOJIĆ Jordan, OFM; Convento Franciscano, Ejercito de Los Andes 1320, Jose Ingenieros, Ciudadela Norte, Pcia Buenos Aires, Argentina

172) OSTOJIĆ Dr Zoran, OFM; Ambrige, Pa 15003, 415, Melrose Ave, USA

173) PALIĆ Sebastijan, dijec. svećenik; 47 Galway Street, Onehunga, Auckland, New Zeland

174) PARUN Ruža, franjevka; Colegio Coracon, I.M., Montevideo Calle Luis, Alberto Errera 2920, Uruguay

175) PAVLOVIĆ Hinko, DI; Universitad y Colegio del Salvador, Callao 542, Buenos Aires 17, Argentina

176) PEDIŠIĆ Lino, OFM; Comision Catolica, Laprida 930, Capital--Federal, Argentina

177) PERIĆ Dr Srećko, OFM
?

178) PEROVIĆ Ivo, OFM; P.O.B. 46099, Johannesburg, Soth, Africa

179) PETRIČAK Irenej, OFM; 4848, S. Ellis Ave, Chicago 15 Illinois, USA

180) PETROVIĆ Eugen, OFM; Chicago I 11 60617, 2864 East 96th Str. USA

181) PETROVIĆ Imelda, Kći Milosrđa; Cortines F.C.G.S.M., Hnas. Hijas de la Misericordia, Villa de la S sma Virgen Maria, Cortines, Prov. Buenos Aires, Argentina

182) PLENKOVIĆ Ivo, OP; Chicago III. 60626, 1628 W. Morse Ave, USA

183) PODOREŠKI Aventina, milosrdnica, Colegio „Santa Cruz", Poia Santa Cruz (Yacimientos Carboniferos), Argentina

184) POGANY Julije, DI; Canisius College, Chikuni, P. O. Chikesi, Zambia

185) POLGAR Stjepan, DI; Catholic Church, Morapai via Magrahat, 24 Parganas Dis. W. Bengal, India

186) PRCELA Bone, OFM; Vancouver 6 B.C. 3105 E., Ist Ave, Canada

187) PRIMORAC Vilim, OFM; Montreal 178, P.Q. 1951, Masson Street, Canada

188) PULJIĆ Ilija, OFM; Steelton, Pa. 17092, 815 S. Second Str. USA

189) RADAČIĆ Amalija, MC; Corpus Christi Centre, Lot 21 Mickleham Rc., Greencale Vic 3047, Australia

190) RADIĆ Krsto, OFM; Bario Vucetich Avenida, 3000 Jose C. Paz, Buenos Aires, Argentina

191) RADIŠIĆ Franjo, OFM; Beaver Falls Pa. 15010, 700 Darlington Toad, USA

192) RADOŠEVIĆ Marija-Mirjam, Argentina

?

193) RADOŠEVIĆ Zvonimir, OFM; Calgary, Canada

194) RAGUŽ Celestin, OFM; Chicago I 11 60615, 4848 S. Ellis Ave USA

195) RANČIĆ Eufemija, milosrdnica; Tres Arroyos, Sanatorio Policlinico, Pringles 221, Argentina

196) RASPUDIĆ Bruno, OFM; Sharon - Farell, Sharon, Pa. 16147, 804 Idaho Str. USA

197) RASPUDIĆ Gracijan, OFM; 4851 Drexel Blvd., Chicago, I 11 60615, USA

198) RAŠIĆ Ivan, OFM; Calgary, Canada

199) ROGINA Julije, DI
?

200) ROGLIĆ Grgo, dijec. svećenik; Carhue, Pcia Buenos Aires, Argentina

201) ROMAC Filipina, FDC; 39 North Portage Path, Akron, Ohio 44303, USA

202) ROMAC Rafael, OFM; Entre Rios, Dep. Tarija, Bolivia

203) RUNJE Petar, TOR; New York, N. Y. 11106, 32-23, 36th USA

204) SAĆER Stanislava, milosrdnica; Laprida, Hospital Municipal, Pcia Buenos Aires, Argentina

205) SANTRO Josipa - Ruža, Kl. Krvi Kristove; Canberra, A. C. T. G. P. O. Box 42, Australija

206) SARIĆ Nikola, dijec. svećenik; Matamba R. C. Mission, P.O. Box 3, Chimala, Mbeya Region, TAnzania - Afrika

207) SEMOVČAN Gonzalva, milosrdnica; Villa Elisa, Hogar „San Patricio", Calle 14-15, Argentina

208) SIVRIĆ Ivo, OFM; Beaver Falls, Pa 15010, Darlington Road USA

209) SKOKO Ferdo, OFM; Windsor, Ont., 1701 Turner Road, Canada

210) SORIĆ Dobroslav, TOR; McKEESPORT, Pa. 15132, 705 Shaw Ave, USA

211) SORIĆ Marijan, TOR; Pittsbuggh-North Side, Pa. 15212, 1326 E. Ohio St, USA

212) SPALATIN Krsto, DI; Via del Seminario 120, 00126 Roma Italia

213) STAKOR Ivana, Kći Križa; Cath. Church, Our Lady Queen, Pradham Nagar, Darjeeling, Dist. 734401 Siliguri W. Bengal India

214) SUDIĆ Ivan, dijec. svećenik; Colon 356, Rafaela, Santa Fe, Argentina

215) SUŠKOVIĆ Grozdana, milosrdnica, Argentina

216) ŠEŠELJA Stjepan Frane, TOR; Wollongong, N. S. W. 2500 Australia

217) ŠILTIĆ Olga, milosrdnica, West Seneca, N. Y. 14224, 171 Knox Ave, USA

218) ŠIMUNIĆ Benjamina, FDC; 1558 Creighton Avenue, Akron, Ohio 44310, USA

219) ŠKRINJAR Miguel Salezije, OFM; Caracas 106, Apdo 60916, Chacao, Venezuela

220) ŠOJAT Dr. Nikola; dijec. svećenik; St. John Vianney Seminary, East Aurora, N. Y. USA

221) ŠPRAJC Stjepan, dijec. svećenik; Hamilton, Ontario 1883, King St. E, Canada

222) ŠTEFANIĆ Blaž, OFM; Hurlingham, Casilla de Coreo 9, Sui Tesei (Moron), Pcia Buenos Aires, Argentina

223) ŠTEFANIĆ Hosana, franjevka; Mision Laishi, Formosa, Argentina

224) ŠTEFANIĆ Urban, OFM; Hurlingham, Casilla de Coreo 9, Sui Tesei (Moron), Pcia Buenos Aires, Argentina

225) ŠUBER Ivanka, med. s; Liteta, Leprosarium, PMB Kabwe, Zambia, Africa

226) ŠULJ Bernardin Josip, OFM; Mision Catholique, B. P. 22 Togo Mango, Africa

227) ŠUMAK Emerika, Kći Križa; P. O. Basanti 743312, via Canning 24 Parganas Dst., W, Bengal, India

228) ŠUPUK Većeslav, dijec. svećenik; CNR Stirling HWG, Alfer Road Fremantle 6159, Australia

229) ŠVENDA Maseo, OFM; Prospect Rd Summer Hill, 2130 NSW Australia

230) ŠVOGOR Elekt, OFM; Prospekt Rd Summer Hill, 2130 NSW Australia

231) TADIĆ Tvrtko, 30 Regina St. Glenorchy, 7010 Hobart, Tasmanija, Australia

232) TAVRA Judicija, milosrdnica; Australia

233) TKALEC Silvina; Kći Križa, Orissa, India

234) TOJČIĆ Nikola, dijec. svećenik; Condarca 581, Flores, Buenos Aires, Argentina

235) TOMLJENOVIĆ Tješimira, milosrdnica, Argentina

236) TOPIĆ Petar, OFM; San Jose, USA
?

237) TUKŠA Marcela, milosrdnica; Argentina
?

238) TURUJLIJA Ljerka, milosrdnica; Sanatorio Doyen Uspallata 1096 Buenos Aires, Argentina

239) URICK Gabriela, FDC; 39 North Portage Path, Akron, Ohio 44303, USA

240) URLIĆ Latina, milosrdnica; Marcos Juares Hospital, Pcia Cordoba, Argentina

241) VARGA Arhelaja, milosrdnica; Villa Elisa, Hogar „San Patricio" Calle 14-15, Argentina

242) VÁSILJ Dr Kvirin, OFM; Pa 15003, 415 Melrose Ave, Ambridge USA

243) VEDRINA Slava, milosrdnica; Asumcion Colegio Immaculado, Coreson de Maria, Colon 11-12, Paraguay

244) VERLIĆ Emica, med. s; Liteta, Leprosarium, PMB Kabwe, Zambija, Africa

245) VIDAKOVIĆ Jozo, dijec. svećenik; St. Anns Church, P. O. Box 29, North Fremantle, 6159 W. Australia

246) VIDAKOVIĆ Leonarda, Kći Križa; Dayana Sadan Davakhana, Zankvar via Kosamba, Dist. Suvat - Gujerat, India

247) VINCEKOVIĆ Vjera, milosrdnica; Noviciato Virgen Milagrosa, Calle 15-55, Villa Elisa, Argentina

248) VLAHINJA Mira, FDC; 39 North Portage Path., Akron, Ohio 44303, USA

249) VRANJKOVIĆ Mirta, franjevka; Calle Juramento 3144, Lanus Oest, Prov. Buenos Aires, Argentina

250) VRNOGA Marina, Sl. Maloga Isusa; Dufferin 975, Toronto, Ontario, Canada M6H IK8

251) VUKOVIĆ Vjekoslava, milosrdnica; Doch Sud, Buenos Aires Colegio „Cristo Rey" 25 de Mayo 1262, Argentina

252) VULIĆ Dr Miroslav, dijec. svećenik; 9546 So. Ewing Ave, Chicago, I 11 60617, USA

253) ZAKRAJŠEK Ulpijana, milosrdnica; Orense, Colegio „San Jose" Pcia Buenos Aires, Argentina.

254) ZAMUDA Gracija, Kći Milosrđa; Vancouver 6, B. C. 3105 East First Avenue, Canada

255) ZLATOLAS Justicija, milosrdnica; Argentina ?

256) ZLOVEČERA Marijan, OFM; Comision Catolika, Laprida, 930 Capital - Federal, Argentina

257) ZOVKO Jozo, dijec. svećenik; San Martin, 1750 Lujan, Buenos Aires, Argentina, USA

258) ZOVKO Karlo, OFM; Rankin Pa 15104, 309 Kenmawr Ave USA

259) ŽANIĆ Karlo, O. P. ?

260) ŽIVIĆ Ines, milosrdnica; Argentina ?

261) ŽULIČEK Jurislava, milosrdnica; Tres Arroyos, Sanatorio Poliklinico Pringles 221, Argentina

262) ŽUVIĆ Stanislava, FDC; 1237 Sherman Avenue, Sharon, Pensylvania 16146, USA

POGOVOR

Dok čitamo u ovoj knjizi priloge (opise djelovanja, opise doživljaja i Marijine uloge, te poruke našem narodu o Tisućugodišnjici Gospina svetišta u Solinu) naših 69 misionara i pastoralnih radnika, koji djeluju u prekooceanskim zemljama, i dok listamo stranice s njihovim adresama, razabiremo dobro da se među njima nalazi lijep broj onih koji propovijedaju Evanđelje u čisto poganskim sredinama, tamo gdje Crkva nije utemeljena i gdje zapravo o Kristu ništa ne znaju.

Zahvalni smo Bogu što i u srcima hrvatskih sinova i kćeri vrije vrelo Božanske ljubavi, koja se prelijeva na čitav svijet i na sve narode, a ne samo na narod s kojim smo krvlju i vjerom jedno.

U ovoj Marijanskoj godini svi su naši misionari i misionarke, srcem i dušom, s Gospom u njezinu svetištu u Solinu. I mi želimo biti s Majkom i s njima u Gospinu i Gospodnjem svetištu da zahvalimo Gospodinu za sve što je učinio i čini nama i svim narodima.

Ne možemo ljepše zahvaliti Bogu na svim njegovim darovima nego što je to učinio papa Klement Rimski (88 - 97). Njegovu su molitvu naši biskupi uvrstili u svoju poslanicu u kojoj su se opširno osvrnuli na trinaest stoljeća kršćanstva u Hrvata. Naši su biskupi tu molitvu pape Klementa Rimskog na našu proslavu Jubileja ovako primijenili:

„O Sazdatelju svega svemira, čuvaj u našem narodu i po svem svijetu pun broj svojih izabranih, po svome ljubljenom Sinu Isusu Kristu!

Prije tisuću i trista ljeta po njemu si nas pozvao iz tame u svjetlost, iz neznanja u spoznanje slave Tvoga imena, da Ti budeš nadanje naše.

Početniče svega stvorenja, Ti si otvorio oči našega srca da upoznamo Tebe, koji si jedini Višnji što stoluješ nad visinama, jedini Sveti što prebivaš u svetima.

Ti ponizuješ obijest umišljenih, mrsiš račune pogana, ponižene visoko uzdižeš, a skidaš mogućnike.

Ti obogaćuješ i osiromašuješ.

Ti uzimaš i daješ život, jedini dobrotvore svih duhova, **Bože svih smrtnika!**

Ti proničeš bezdane, i sva su Ti ljudska djela na dlanu.

Ti si pomoćnik svima koji su u pogiblima, **spasitelj svih koje zahvati beznađe.**

Tvorče i čuvaru svakoga čovjeka, Ti si onaj koji umnožavaš narode na zemlji te od njih odabireš sebi one koji Tebe ljube, po Isusu Kristu, Tvome ljubljenom Sinu, po kojemu si i nas za sinove odgojio, posvetio i čašću nadario.

Molimo Te, Gospodaru, budi Ti naša pomoć i naše uporište! Spasi sve naše koji su u nevolji, smiluj se poniženima, pridigni pale, očituj se potrebnima, bolesne ozdravi, zabludjele iz naroda svoga povrati; daj hranu gladnima, udijeli slobodu onima koji su u tamnici, ulijevaj snagu klonulima, ohrabruj malodušne!

Neka **svi narodi** upoznaju da si Ti jedini Bog, a Isus Krist Sin Tvoj, i mi narod Tvoj i ovce Tvoga pašnjaka!

Ti si svojim djelima očitovao vječno ustrojstvo svemira.

Ti si, Gospodaru, sazdao sav krug zemaljski. Vijeran si bio i ostaješ svim pokoljenjima, pravedan u svojim sudovima, divan i čudesan u svojoj snazi i veličini, mudar u stvaranju, veleuman u podržavanju svega stvorenoga, pun providnosti u povijesti roda našega, dobar u svim vidljivim dobrima, dobrostiv svima koji se u Te uzdaju.

Pun sućuti i smilovanja, o Gospodine, oprosti svima nama sva naša bezakonja i zloće, posrtaje i propuste! Ne računaj svega grijeha nama, slugama i sluškinjama svojim, nego nas čisti svojom istinom i upravljaj naše korake da živimo u svetosti srca, i činimo što je dobro i ugodno pred Tobom.

Neka sjaji Tvoje lice, Gospodaru, nad nama, da uživamo u miru Tvoja dobra. Tvoja snažna ruka neka nas štiti i Tvoja desnica izbavlja od svakoga zla i od svih koji nas nepravedno mrze.

Daj slogu i mir svima nama, i **svim stanovnicima zemlje**, kao što si davao ocima našim koji su Te pobožno zazivali u vjeri i istini, podložni Tebi, Svevladaru, i Tvome slavnom Imenu. Učini da se slavno Ime Tvoje među nama opet časti i štuje, da se iskorijeni svaka psovka i pogrda.

Gospodaru, nebeski Kralju vjekova, Ti daješ sinovima čovječjim slavu i čast i moć nad svime što je na zemlji. Ti si nam dao ovu našu lijepu domovinu sa svim dobrima kojima si je obogatio.

Daj svemu narodu našemu zdravlje, mir, slogu i blagostanje, da svi u iskrenosti srca svojega živimo besprijekorno, u radosnoj slobodi i zahvalnosti. Upravljaj nakane svih nas, da činimo ono što je dobro i Tebi milo, da u Tvome Duhu upravljamo svojim životom i radom, svim dobrima i pothvatima, u miru i blagosti, te postignemo Tvoje milosrđe.

Ti jedini možeš učiniti među nama sva ta i daleko veća dobra. I mi Ti zahvaljujemo po našem Velikom svećeniku i zaštitniku duša naših, Isusu Kristu. Po njemu neka je Tebi hvala i slava za sve što si nam učinio, što činiš i što ćeš nam po svojoj dobroti činiti, od pokoljenja do pokoljenja, i u vijeke vjekova.

A Presveta Djevica Marija, Tvoja ljubljena kćerka i majka Tvoga Sina Isusa po tijelu, koja je duhovna majka našega naroda hrvatskoga, neka nas kod Tebe zagovara u ovoj godini koju smo njoj u srce stavili, i u sve buduće godine do časa kad Tvoj Sin dođe u slavi da učini **sve novo.**"

Sadržaj

strana

Uvod 3

DJELOVANJE, DOŽIVLJAJI, MARIJINA ULOGA I PORUKE NAŠIH MISIONARA:

Anić Inviolata, misionarka u Australiji 5
Barišić Ilija, misionar u Zairu 6
Bartolić Ivan, misionar u Brazilu 10
Batarelo Ante, misionar u Tanzaniji 11
Benić Edigna, misionarka u Indiji 12
Benigar Aleksa, misionar u Kini (sada u mirovini u Rimu) ... 14
Bojanić Ignacija, misionarka u Kanadi 16
Boljat Pavao, misionar u Brazilu 18
Cvelbar Kerubina, misionarka u Urugvaju 21
Dilber Ilija, misionar u Zambiji 23
Dobošić Karlo, misionar u Venecueli 25
Dodig Emilija i Rukavina Ivanka, misionarke u Australiji ... 27
Čavar Karlo, misionar u Boliviji 29
Erega Mirjam, misionarka u Zairu 31
Filipović Liberija, misionarka u Kanadi 33
Fostač Benedikt, misionar u Zambiji 34
Gabrić Ante, misionar u Indiji 36
Gruber Vendelin, misionar u Brazilu 39
Hanžel Silvestra, misionarka u Južnoj Americi 40
Horvatin Kazimira, misionarka u Indiji 41
Jevak Noema, misionarka u Paragvaju 42
Kaić Karlo, misionar u Filipinima 43
Kaufmann Angelika, misionarka u Indiji 48
Kozinović Julijan, misionar u Rodeziji 50
Kukolja Melanija, misionarka u Argentini 51
Kutleša Anto, misionar u Zairu 53
Lasić Pavao, misionar u Boliviji 55
Lesar Palmira, misionarka u Južnoj Americi 57
Livajušić Stanislava-Mirjam, misionarka u SAD 58
Lučić Luka, misionar u Zambiji 61
Luketić Anka, misionarka u Zairu 67
Margetić Evelija, misionarka u Argentini 69
Mateljan Ligorija, misionarka u Kanadi 71
Mihalić Franjo, misionar u Novoj Gvineji 73
Miketinec Štefica, misionarka u Indiji 74
Miketinec Zdenka, misionarka u Indiji 76
Mikulić Rikarda, misionarka u Argentini 78
Mlinar Lujza, misionarka u Južnoj Americi 80
Mužić Silvina, misionarka u Indiji 81
Novak Danilo, misionar u Argentini 84
Novotny Sofija, misionarka u Zairu 86
Okrugić Monika, misionarka u Zambiji 88
Orić Stjepanka, misionarka u Južnoj Americi 90
Orzes Franciska-Ksaverija, misionarka u Indiji 91
Parun Ruža, misionarka u Paragvaju 94
Petričak Irenej, misionar u Čikagu 95
Podoreški Aventina, misionarka u Argentini 98
Polgar Stjepan, misionar u Indiji 100
Radić Krsto, misionar u Argentini 103
Radišić Franjo, misionar u SAD 106
Sarić Nikola, misionar u Tanzaniji 107
Stakor Ivana, misionarka u Indiji 108
Sudić Ivan, misionar u Argentini 110
Štefanić Hozana, misionarka u Argentini 112
Štefanić Urban, misionar u Argentini 114
Šuber Ivanka, misionarka u Zambiji 116
Šulj Bernardin, misionar u Togu 117
Šumak Matilda-Emerika, misionarka u Indiji 120
Tadić Tvrtko, misionar u Tasmaniji 122
Tavra Judicija, misionarka u Argentini 128
Turujlija Ljerka, misionarka u Južnoj Americi 130
Urlić Latina, misionarka u Argentini 134
Varga Arhelaja, misionarka u Argentini 136
Vedrina Slava, misionarka u Paragvaju 138

Verlić Emica, misionarka u Zambiji 140
Vidaković Leonarda, misionarka u Indiji 143
Vranjković Mirta, misionarka u Argentini 145
Vulić Miroslav, misionar u SAD 147
Zovko Jozo, misionar u Argentini 148

ADRESE NAŠIH MISIONARA I PASTORALNIH RADNIKA U PREKOMORSKIM ZEMLJAMA (izvan Evrope) 150

POGOVOR 169

RADOSNA VIJEST

MISIJSKI
INFORMATIVNI
LIST

List Misijskog vijeća naše Biskupske konferencije „Radosna vijest" donosi Vam vijesti i informacije iz katoličkih misija. Preko „Radosne cijesti" naši misionari šalju nam svoje poruke.

„Radosna vijest" donosi Vam brojne članke s misijskim temama.

„Radosna vijest" upoznaje Vas s djelovanjem Papinskih Misijskih Djela.

Preporučite svojim prijateljima da čitaju misijski list „Radosnu vijest", koja će ih potaknuti da zavole i pomažu misijsku djelatnost Crkve!

„Radosnu vijest" možete zatražiti od Vašeg župnika ili naručiti iz Misijske centrale u Sarajevu, da se šalje na Vašu kućnu adresu.

Misijska centrala
71001 Sarajevo, pp. 155

ILIJA BARIŠIĆ (Zair), IVAN BARTOLIĆ (Brazil), ANTE BATARELO (Tanzanija), EDIGNA BENIĆ (Indija), KARLO ČAVAR (Bolivija), ILIJA DILBER (Zambija), BENEDIKT FOSTAČ (Zambija), ANTE GABRIĆ (Indija), VENDELIN GRUBER (Brazil), KAZIMIRA HORVATIN (Indija), KARLO KAIĆ (Filipini), ANTO KUTLEŠA (Zair), PAVAO LASIĆ (Bolivija), LU-